

Patten!

December 2018

Clubblad van de schaakvereniging Amsterdam West, aangesloten bij de Schaakbond Groot-Amsterdam, met twee teams in de KNSB-competitie en negen teams in de SGA-competitie. De speelzaal is gevestigd in Speeltuinenvereniging Bilderdijkpark, Bilderdijkpark 10 te Amsterdam (tel. 020-6166002). Speelavond op donderdag vanaf 20.00 uur, jeugd vanaf 18.45 uur.

Colofon

Voorzitter:	Paul Scheermeijer	020-6752518	voorzitter@svamsterdamwest.nl
Secretaris:	Sander van de Wiel	020-6124991	secretaris@svamsterdamwest.nl
Penningmeester:	Sven Pronk	06-41609244	svenpronk1@gmail.com
Interne wedstrijdleiders:	Rob Thijssing	020-6898607	intern@svamsterdamwest.nl
	Bert van de Laar	020-6934033	intern@svamsterdamwest.nl
Externe wedstrijdleider:	Jan Winsemius	06-51567761	extern@svamsterdamwest.nl
Jeugdleider:	Anne Marthe Bouman	06-21453422	jeugd.svaw@gmail.com
Webmaster:	Rob van Haastere	06-81757473	webmaster@svamsterdamwest.nl
PR:	Ruud Mercks	020-6641784	pr@svamsterdamwest.nl
Redacteur clubblad:	Dirk Goes	06-23840526	yeahright87@hotmail.com
Website	http://www.svamsterdamwest.nl/		

Inhoudsopgave

3	Van de voorzitter	Paul Scheermeijer
4	René Pijlman nieuwe voorzitter SGA!	Dirk Goes
5	25 vragen aan	Ralph Sanders
7	Het eerste Amsterdam Open	Dirk Goes
8	De lappenmand	Dirk Goes
9	Trots op de club	Anne Marthe Bouman
11	De junioren	Kyon van der Waals
12	Kort nieuws	Dirk Goes
17	Verslaggeving externe wedstrijden	Dirk Goes
23	Het zware seizoen van het eerste	Sven Pronk
29	De lotgevallen van Amsterdam West 7, voorheen 6	Sander van de Wiel
33	Patten uit Suid Afrika!	Cees Meiboom
36	Bij de FIDE is het altijd gezellig	Dirk Goes
37	Carel	Kees Heijnis
39	Wie was ook alweer Willem Bilderdijk?	Dirk Goes
40	Een echte schaker heeft geen respect	Mehmet Elliyasa
42	Als Apple een schaakclub zou ontwerpen	René Pijlman
46	Kooimannen voorlopig superieur in rapidcompetitie	Dirk Goes
47	SGA-cupteam door naar de volgende ronde!	Dirk Goes
47	KNSB-cupteam uitgebekerd	Jeroen Cromsigt
52	Lodewijk Prins: tot op het bot principieel	Dirk Goes
65	25 vragen aan	Mark Nieuwenbroek
67	Boekbespreking	Dirk Goes
69	Kun je als schaker rationeel de beste zetten doen?	Casper Hoorn
71	De dubbele rochade	Dirk Goes

Van de voorzitter

– door Paul Scheermeijer –

Weer een nieuwe deadline van redacteur Goes, alweer gegiechel “Is dat de laatste, Dirk?” Maar eenieder weet: van uitstel komt geen afstel ‘in den grootten Dirk’. In de rustige dagen tussen het toernooi en dagen van Kerst heeft eenieder weer de tijd om rustig het schaakjaar de revue te laten passeren en de gewonnen en verloren elopunten te overpeinzen. Sommigen vinden dat je zo goed bent als je laatste partij, nou, dan heb ik nog heel wat te verbeteren na het totaal niet overwegen van mat-in-4 tot het in plaats daarvan in één zet weggeven van de dame. Schaken op vrijdag zou verboden moeten worden!

Namens het bestuur wens ik u allen fijne feestdagen en alvast een voorspoedig 2019 toe!

Leden

Met 180 leden op de lijst blijven we in de top van Nederland stabiel op nummer 2 staan. Een fijn gevoel, dat zich permanent uit in de volle speelzaal. Vanwege drukte in hun leven hebben iets meer leden gekozen voor standaard afwezig, maar toch zien wij op clubavonden bij de jeugd 32 en bij de senioren soms 100 spelers achter de borden.

Over de jeugd gesproken: als ze rond acht uur nog niet klaar zijn met spelen, wacht dan even in de barruimte totdat zij zijn uitgespeeld. Het is wel zo prettig dat ook zij, net als u zelf wil, in alle rust hun partijen kunnen spelen. Namens onze jeugdleden, alvast bedankt!

Extern

Van de gestopte promotie/degradatie tussen ‘onze’ SGA (regionaal) en de KNSB (landelijk) competities ondervinden we de gevolgen bijna dagelijks in onze externe wedstrijden. Zo mogen onze spelers, maar ook die van andere verenigingen, zowel in de KNSB als in de SGA schaken, met als positief gevolg dat wij een team meer hebben kunnen inschrijven in de nieuwe 4e klasse KNSB, maar tegelijkertijd zien we ook dat er veel nieuwe teams met spelers uit de KNSB zich hebben opgedrongen in de SGA, en kijkt niemand er meer van op als er in de hoofdklasse SGA (de voormalige promotieklasse) ineens spelers met een hoofd- of 1e klasse KNSB-sterkte meespelen. Het enige positieve is dat het aantal teams per saldo is toegenomen in de KNSB en de SGA, al zijn het meestal wel dezelfde spelers die de extra teams vullen.

Al onze SGA teams werden door ons nieuwe KNSB-team dus een nummer lager bedeed, met tot gevolg soms enige verbazing en verwarring tijdens het formeren van de teams. Gelukkig kon extern wedstrijdleader Winsemius alle verwarring bestrijden. De hoofdklasse SGA bleek aan het begin van het seizoen ineens te bestaan uit 12 teams in plaats van de reguliere 8, waardoor we dus maar liefst 11 ronden moeten spelen met ons 3e en 4e, maar ook zouden er conform de reglementen zes degradaties moeten plaatsvinden aan het eind van het seizoen. De Algemene Vergadering van de SGA heeft dat in november jl. gelukkig teruggebracht naar 4, zodat deze klasse volgend seizoen uit 10 teams bestaat. Inmiddels is het wel spitsroeden lopen in deze zeer sterke klasse en blijft West 4 in degradatiegevaar. Positief is dat ons 3e team in dat elogeweld niet kansloos is. Na het stoppen of in de SGA gaan spelen van enkele *key players* heeft ons vlaggenschip een moeilijk seizoen en lijkt één gelijk spel uit vijf wedstrijden de opmaat voor degradatie. Het ‘nieuwe’ 2e in de nieuwe 4e klasse KNSB begon super met 2 keer winst en één gelijk spel, maar na twee verloren wedstrijden lijkt de middenmoot het hoogst haalbare. Verder hebben onze SGA-teams al punten verloren, behalve West 10, dat de 4e klasse SGA aanvoert. Ook het 6e heeft met slechts één verloren wedstrijd de zaak nog in eigen handen als zij de wedstrijd tegen koploper Amstelveen winnen.

Intern

Ondertussen hebben we alweer 13 ronden achter de rug en is de eerste periode afgesloten met overwinningen voor: groep 1: Thomas Hufener; groep 2: Sander van de Wiel; groep 3: Bart de Boer; groep 4: Hilbrand Bruinsma; groep 5: Henk van de Berg; groep 6: Jan van der Heyden; en groep 7: Maarten Zwartjes. De tweede periode eindigt na ronde 18.

Helpt u trouwens ook een handje mee met onze zaal? Neem uw eigen kopjes, glazen en flesjes dan mee terug naar de bar als u een nieuw drankje gaat halen! Ook fijn is het als u mee helpt met opzetten en opruimen! We moeten het met zijn allen doen! Houdt u ook de agenda en standen op onze website in de gaten? Een verstandig mens is voorbereid!

René Pijlman nieuwe voorzitter SGA!

– door Dirk Goes –

Op maandag 12 november jl. organiseerde de SGA in Sporthal IJburg haar najaarsvergadering. Een belangrijk agendapunt deze avond was de benoeming van een opvolger voor scheidend voorzitter Henk Boot. Onze eigen René Pijlman was door het SGA-bestuur gevraagd te solliciteren, en na het lezen van zijn indrukwekkend *curriculum vitae* kon men niet anders dan concluderen dat René voor deze functie uitermate geschikt is. Tijdens de vergadering bleken zich geen tegenkandidaten te hebben opgeworpen, waarna René onder applaus op het schild werd gehezen. Zijn eerste daad in functie was het toespreken en namens iedereen bedanken van Henk voor zijn goede werk, waarna René de vergadering voor een kwartiertje schorste teneinde op kosten van de SGA het glas te heffen.

Na de hervatting konden we René voor het eerst in actie zien. Het moet gezegd, hij maakte een goede indruk want de agendapunten werden voortvarend en met kennis van zaken afgehandeld. Daarbij gaf hij alle aanwezigen de gelegenheid hun mening te geven, en greep pas dan in wanneer de discussie in oeverloos geouwehoer dreigde te verzanden.

René reikt naar de voorzittershamer, die symbool staat voor zijn greep naar de macht. Rechts van hem Adrienne Cramer en secretaris Klaas Knoester, links penningmeester Wilco Dado, die een vergeefse poging doet een binnenpretje te onderdrukken. Op de foto ontbreekt wedstrijdleader Harrie Boom, die naast Wilco zat maar niet meer op de foto paste. Sorry, Harrie

Wij van de redactie feliciteren René van harte met zijn benoeming en spreken het volste vertrouwen in hem uit. Moge zijn bewind worden gekenmerkt door grote voorspoed!

25 vragen aan Ralph Sanders!

Geboren?

Zes weken te vroeg. Ik heb mijn eerste weken doorgebracht in een 'glazen huis' met uitzicht op het oude AZ-stadion.

Van wie heb je schaken geleerd? Hoe oud was je toen?

Van meester Jos Hendriks, 9 jaar. Dit jaar kwam ik hem tijdens Tata 2018 nog tegen.

Wat is je beste karaktereigenschap?

Mijn gevoel voor humor, volgens zeggen!

En je slechtste?

Ik vertoon ernstig uitstelgedrag.

Beste film?

Das Experiment – Ik denk dat veel mensen in dit gedrag mee zullen gaan.

Favoriete acteur?

Mark Rutte.

Favoriete actrice?

Nathalie Emmanuel, vanwege haar sterke dialogen!

Favoriete schrijver?

In het spectrum van ontspannen lezen mag ik graag Ludlum, Clancy en andere thriller- of complotschrijvers op mijn netvlies krijgen. Ik mag ook graag sportbiografieën verorberen.

Favoriete schilder of kunstenaar?

In deze sectie ben ik een cultuurbarbaar.

Wie is je favoriete schaker aller tijden?

Viktor Korchnoi.

Naar welke TV-programma's kijk je graag?

Studio Sport op zondagavond, Flikken Maastricht, ben fan van NPO2 DOC, Tour de France, Vuelta of Giro tezamen met de voorjaarsklassiekers.

Hoeveel uur per week besteed je gemiddeld aan schaakstudie?

Op dinsdagavond speel ik samen met Rob T. de partij van donderdag na. Ik volg op Chess24 regelmatig de livestreams van lopende toernooien, zeker als analisten als Giri, Svidler en Grischuk aanschuiven.

Op welke partij stem je?

Dat varieert de laatste 12 jaar. Ik waggel van rechts naar links en ik blijf ook wel eens in het midden hangen.

Naar welke muziek luister je het liefst?

Progressieve rock, ben sinds de jaren 80 groot fan van Marillion.

Wat is je favoriete sport naast schaken?

Wielrennen in het algemeen – veldrijden, wegwielrennen, maar ik ben ook groot fan van AZ.

Welke hobby's beoefen je in je vrije tijd?

Zit regelmatig op de racefiets, maar zou vaker moeten. Ik maak vaak gebruik van mijn Cineville-pas of het bezoeken van concertjes in de Melkweg, Paradiso of Bitterzoet. Met de vriendengroep gaan we elk jaar drie dagen naar een muziekfestival naar keuze: Pinkpop, Lowlands, Down the Rabbit Hole of Best Kept Secret.

Welke krant lees je serieus?

De Volkskrant en Het Parool.

Op welke leeftijd speelde je je eerste serieuze partij?

Het moet er nog van komen, hopelijk voor mijn zestigste.

Wat is het beste toernooiresultaat dat je ooit hebt geboekt?

Zie het antwoord op de vorige vraag.

Bij wie zou je graag vergif in de thee willen doen?

Als ik vorig jaar deze vraag had gehad, dan was de keus op de hoofdredacteur van ons fameuze clubblad gevallen, na het plaatsen van een afgrijselijke foto in een eerdere editie. (© DG).

Ben je gelovig c.q. bijgelovig?

Na het afronden van de katholieke basisschool ben ik langzamerhand afgehaakt van het geloof. Ik bezig het woord van God alleen nog in enkele krachttermen als uiting van emotie. Ook een slechte karaktereigenschap, trouwens

Wat is je favoriete vakantieland?

De westkust van Australië of Laos.

Wat eet je het liefst?

Alles uit de Indonesische keuken heeft mijn voorkeur.

Wat drink je het liefst?

Een Belgisch dubbel biertje, bijvoorbeeld Brugse Zot, of een bockbiertje in de herfst.

Wat mis je op de club?

Een comfortabele stoel voor iedereen op de clubavonden.

Het eerste Amsterdam Open

– door Dirk Goes –

Het persoonlijk kampioenschap van de SGA, ook wel bekend als het Wil Haggenburg-toernooi, ging de laatste jaren gebukt onder structureel tanende belangstelling. In 2017 werd met 48 deelnemers een laagterecord gebroken, en het bestuur van de SGA krabde zich achter de oren om het verloop een krachtig halt toe te roepen. Gesuggereerd werd er een weekendtoernooi van te maken en het evenement open te stellen voor alle gezindten, zodat ook schakers uit andere onderbonden zich konden inschrijven. Aldus werd besloten, en het idee bleek in goede aarde te zijn gevallen want aan het eerste Amsterdam Open uit de geschiedenis, dat in het weekend van 21 tot en met 23 september werd georganiseerd, werd deelgenomen door in totaal 122 schakers, maar liefst 72 meer dan vorig jaar! Is het lek boven?

Aanvankelijk was het de bedoeling dat de sporthal op IJburg plaats van handeling zou zijn, maar dat idee moest vanwege de hoge huur worden losgelaten, zodat als vanouds werd gespeeld in de bovenzaal op de vierde verdieping. Die leek iets te knus voor 122 schakers, maar dat werd creatief opgelost door een bergruimte op dezelfde verdieping uit te ruimen. Het was een beetje krap, maar op voorwaarde dat er niet teveel werd geademd kon het net.

Amsterdam West vaardigde een achtkoppige delegatie af. Frans Schoffemeer startte in de A-groep met 2 uit 5 en moest in de slotronde nog even alles uit de kast halen om het grote talent Kasper Bleeker (13) te verslaan. Uiteindelijk een score van 3 uit 6, licht in de min. Jildo Kalma speelde slechts vier rondjes, behaalde daaruit twee punten en boekte enige ratingwinst. Jasper Dekker scoorde 1 uit 3 en liet de laatste twee ronden aan zich voorbijgaan omdat hij op zondag wilde meedoen aan de Van Dam tot Dam-loop. Partipan Groen in 't Wout deed het uitstekend door in de B-groep met 4½ uit 6 op een met vijf anderen gedeelde tweede plaats te eindigen. Een rating van 1800+ komt daarmee in zicht. René Pijlman werd geconfronteerd met maar liefst drie jeugdspelers. René werd er moedeloos van en verzuchtte "Moet ik weer tegen zo'n ***koter". Toch nog een positieve score van 3½ uit 6.

Bert Dreef presteerde in de C-groep met 3½ uit 6 ongeveer conform verwachting, terwijl Thijs Boon met 0 uit 3 begon en de laatste twee rondes moest winnen om het ratingverlies binnen de perken te houden. Dat lukte. De score van Ichelle Dekker laat ik om redenen van piëteit onvermeld.

Het toernooi werd gewonnen door Miguuel Admiraal (Kennemer Combinatie) en Barry Brink (Boven IJ-Nieuwendam) met een score van 5 uit 6. Ze hadden allebei een feestje te vieren: Miguuel werd de officiële toernooiwinnaar omdat hij meer weerstandspunten had verzameld, terwijl Barry op grond van zijn SGA-lidmaatschap tot kampioen van Amsterdam werd uitgeroepen. De hoofdprijs in de B-groep werd ook al gedeeld, en wel tussen Kees Snijders en Boudewijn van Beckhoven (ENPS). De C-groep ten slotte werd een prooi voor de getalenteerde jeugd: Vadim van Kuijk (ASV Arnhem) scoorde 5½ uit 7 en bleef daarmee Dennis Jansma (Purmerend) een halve voor.

En zo kon na afloop worden teruggeblikt op een geslaagd evenement. Tijdens de slotborrel deed het gerucht de ronde dat volgend jaar dan toch echt de sporthal in gebruik zal worden genomen opdat nog meer schakers kunnen worden toegelaten. Of dat financieel haalbaar is zal moet blijken, meer dan afwachten kunnen we voorlopig niet.

Jasper Dekker (linksboven in gifgroene outfit) in actie tijdens de Van Dam tot Dam-loop. Zijn tijd van 1.16.57 was een persoonlijk record!

Frans Schoffelmeer in klassieke denkhouding. Op de voorgrond speelt Khoi Pham met wit tegen Aad de Bruijn.

De lappenmand

– door Dirk Goes –

Henk Kelch, met zijn 82 jaar één van onze oudste leden, is een beetje aan het kwakken de laatste tijd. Hij heeft last van hoge bloeddruk, is kortademig, en lopen gaat moeizaam. Om hem een hart onder de riem te steken werd hij onlangs bekogeld met beterschapskaarten, afkomstig van diverse Amsterdam West-leden. Henk heeft dit als een bijzonder aangename verrassing ervaren en heeft me op het hart gedrukt om iedereen namens hem van harte te bedanken. Bij dezen!

Ook met Adrienne Cramer is het weleens beter gegaan. Op 19 september reed ze op de fiets ter hoogte van de kruising Zocherstraat/Vondelstraat toen ze van achteren werd aangereden door een meisje op een brommer. Adrienne kwam ten val en brak haar arm, die met negen schroeven aan elkaar werd gehecht. Voorlopig heeft ze nog erg veel pijn, die met morfinepillen wordt bestreden.

Wij van de redactie wensen Henk en Adrienne veel sterkte!

Volkomen van het padje

De stelling hiernaast is afkomstig uit een partij tussen de Pool Przepiorka met wit en de Duitser Ahues met zwart, die werd gespeeld tijdens het toernooi van Kecskemet 1927. Ahues speelde 23. Txd2 en verwachtte een snel 24. Txd2. Wie schetst echter zijn verbijstering toen Przepiorka, totaal in de war, de toren op d2 oppakte en daarmee zijn eigen loper op b2 sloeg!

Ahues, weer aan zet, zag er de humor wel van in en sloeg de witte pion op a2. Zo was Przepiorka in anderhalve zet een toren, een loper en een pion kwijtgeraakt, een prestatie van formaat. Przepiorka stamelde "Was ist denn los, ich habe ja keine Figuren mehr" en meldde zich bij wedstrijdleider Maroczy, die lachend de stelling na de laatste legale zet reconstrueerde. De partij werd voortgezet, maar Przepiorka was inmiddels zo van het padje dat hij de partij kort daarna alsnog verloor. Schakers!

Trots op de club

– door Anne Marthe Bouman –

Trots, dat zijn we bij de jeugd! Trots dat we zo vaak van ouders horen hoe prettig hun kind het bij ons op de club heeft. Trots dat we een juniorengroep hebben die meespeelt met de senioren. Trots dat ze zoveel leren van alle vrijwilligers die elke week weer lesgeven. Trots dat we steeds maar weer nieuwe kinderen mogen verwelkomen. Welkom Julius, Marbert, Florian, Antonio, Zisan en Petran!

Onze trots mogen we ook best laten zien aan de buitenwereld tijdens de externe competitie en toernooien. Vanaf nu kunnen we die trots laten zien door de mooie nieuwe clubshirts voor de jeugd. Elk jeugdlid heeft tijdens de kerstviering een clubshirt cadeau gekregen. We hopen natuurlijk stiekem dat dit de kinderen stimuleert eens mee te doen aan een individueel toernooi of aan een teamkampioenschap later in het seizoen.

Dat de jeugdleiding en de voorzitter zelf ook trots zijn, blijkt wel uit de volgende foto, waarop voorzitter Paul zelfs op een stoel is geklommen.

Brent en Kiet hebben meteen maar meegedaan aan de Chessleague. Kiet werd 4e in groep D en Brent werd 2e in de A-groep. Zou dat goede resultaat mede door het shirt komen?

Interne competitie

Inmiddels is de interne competitie 11 rondes gaande. Door de herindeling van de groepen aan het begin van het seizoen heeft iedereen weer nieuwe kansen om zijn/haar groep te winnen. In groep 3 (opstapje en stap 1) staat Amar aan kop, op de voet gevolgd door Antonio. De rest heeft geen grote achterstand, dus er is voor velen nog kans op een beker. In groep 2 (stap 1+ en stap 2) staan zus Myrthe en broer Richard bovenaan. Ook hier hebben velen nog kans op een beker behorende bij de top 3. In de hoogste groep (stap 2+ en hoger) staat Bastiaan op nr. 1, gevolgd door de broers Brent en Mats. De top 3 lijkt redelijk zeker, maar wie weet maken Felix, Joris en Feodor nog een eindspurt naar de top 3. Na de kerst worden nog een paar rondes gespeeld voor de prijsuitreiking halverwege het seizoen. Veel oefenen in de vakantie dus!

De tussenstand na 11 rondes:

Groep 1		Groep 2		Groep 3	
Bastiaan Zwiers	1138	Myrthe Speckamp	951	Amar Dombree	746
Brent Waerseggers	1075	Richard Speckamp	890	Antonio Hannink	720
Mats Waerseggers	1062	Youssef Bouzgarne	798	Mellina Karampoulat	624
Felix Jeekel	943	Fahd el Mouhandiz	712	Joep van den Elzen	568
Joris de Feber	930	Julius Zeegers	649	Petran van Deurzen	535
Feodor Romanov	903	Rowan Wilschut	623	Natalie Gunay	518
Kiet Sikkens	778	Abe Blees	602	Florian Diddens	512
Sandy Zheng	778	Olivier Walst	593	Batu Dizdaroglu	506
Leander Zwiers	778	Faas Bisscheroux	587	Badrdien Amzieb	480
Zilver Hofstee	526	Marbert Kok	566	Zisan Halici	476
		Quint Fick	546	Sion Mezgebe	390
		Kyra Everts	494	Sophia Jeekel	343
		Tamir Boesjes	434	Gokdeniz Kizil	286
		Jort Koopmans	421		
		Matthias van de Wiel	404		

De junioren

– door Kyon van der Waals –

Sinds het nieuwe schaakjaar is er een nieuwe groep gekomen: de junioren. In deze groep zitten Fabio, Paco, Jonathan, Milo en ik. Het idee van deze groep is dat we van 19:15 tot en met 20:00 les hebben van Jan W. of Jasper en daarna met de volwassen meeschaken met een verkort tempo van 1 uur en 15 seconden increment per zet. Ik vind dit een leuk idee want ik leer van de partijen die ik speel.

Ik moest mijn eerste partij tegen Martijn. Het begon goed, maar door een fout verloor ik toch. De tweede partij moest ik tegen Marcella, die won ik, en de derde tegen Jan de Wilde werd remise. De overige junioren zijn ook heel enthousiast en vinden dit ook een goed idee van de jeugdleiders. Sommige junioren hebben ook twee rondes meegedaan met de rapidcompetitie.

Tijdens een toernooi werd aan Wilhelm Steinitz gevraagd hoe hij zijn kansen inschatte om het toernooi te winnen. Zijn antwoord: "Ik heb de beste vooruitzichten de eerste prijs te winnen, want iedereen moet tegen Steinitz spelen, alleen ik niet!"

Kort nieuws

– door Dirk Goes –

Apeldoorn, 29 september 2018

Het Nederlands Kampioenschap Bedrijvenschaak werd gespeeld in het gebouw van de Belastingdienst te Apeldoorn. Marjolein Theunissen scoorde voor ING 3 uit 6 en Jeroen Croomsigt voor IBM 4 uit 7. De teams van CapGemini en Nationale Nederlanden eindigden bovenaan met 12 matchpunten en 21½ bordpunt, waarbij de titel op weerstandspunten naar CapGemini ging.

Hillegom, 29 september 2018

Benno de Jongh scoorde 50% tijdens het sterk bezette rapidkampioenschap van de Hillegomse schaakvereniging De Uil. Dat lijkt niet opzienbarend, maar een TPR van 2229 is gewoon hartstikke goed. Over goed gesproken, Frits Veenstra won groep 1 van de achtkampen met een score van 5 uit 7!

Haarlem, 20 t/m 28 oktober 2018

Leo Littel en Jasper Dekker deden mee in de A-groep van de Haarlemse Meesters. Voor Leo zat het venijn in de staart. Na 3 uit 6 was er in de resterende drie partijen nog van alles mogelijk, maar daar kwam ook niets meer bij. Jasper begon met een bye en scoorde daarna drie remises, waarvan twee tegen 2000+-spelers. Rest verloren, helaas, 2 uit 9 dus. In de B-groep kwam Ichelle Dekker op 3½ punt, wat enige ratingwinst met zich meebracht.

Amsterdam, 26 tot en met 28 oktober 2018

Op de deelnemerslijst van het Eijgenbrood-toernooi prijken 10 clubgenoten. In de A-groep scoorde Frans Schoffelmeer met 3½ uit 6 ongeveer conform zijn rating, evenals Dick van der Eijk. Floris Golbach deed het prima met eveneens 3 uit 6 en een TPR van 2048, terwijl Aldo van de Woestijne met 3 uit 6 en een TPR van 1860 licht onder zijn rating van 1914 bleef. Jildo Kalma behaalde 2 punten, en dat betekende een overscore van 0.09, die hem een ratingwinst van 1 punt gaat opleveren. Niet veel, maar wie het kleine niet eert In de B-groep was het in meer of mindere mate ratingpunten inleveren voor Partipan Groen in 't Wout (3½), Bert Dreef (3½), Thijs Boon (2½), Adrienne Cramer (2) en Maarten Roos (2).

Amstelveen, 18 november 2018

Op zondag 18 november werd in het Keizer Karel College te Amstelveen de jaarlijkse Brainwave gespeeld. In de A-groep belandden Frans Schoffelmeer, Floris Golbach en René Pijlman met een score van 3 uit 7 in de middenmoot. In de B-groep kwam Henk van de Berg ook al uit op 3 uit 7, terwijl Partipan Groen in 't Wout het met een halfje minder moest doen. In totaal waren er 81 deelnemers. Gelijktijdig met de Brainwave werd het NK rapid gespeeld. Bij de heren won Ivan Sokolov, bij de dames Anne Haast.

Weesp, 8 december 2018

Het Open Rapidkampioenschap van de stad Weesp werd dit jaar voor de 40^e keer in successie georganiseerd. Floris Golbach en Paul Helmer scoorden 5 uit 7, net niet genoeg voor een prijs. *Local hero* Peter Manuel en Nanne Kingma eindigden op 3½ punt en Marjolein Aarten op 3. Winnaar van het toernooi werd de Leidse IM Fred Slingerland, die al zijn partijen won. Er waren 49 deelnemers.

Externe competitie seizoen 2018/2019

A'dam West 1 (KNSB, 3^e klasse C)

	Gesp	Mp	Bp
1. Leiderdorp 1	5	9	24½
2. VAS 2	5	8	23
3. Fischer Z 1	5	7	22½
4. En Passant 2	5	7	22½
5. HSG 1	5	6	23
6. Caissa 3	5	5	20
7. Dierenkliniek Zuiderkaag Mach 1	5	4	21
8. Caissa-Eenhoorn 2	5	2	13½
9. Amsterdam West 1	5	1	15½
10. Kennemer Combinatie 3	5	1	14½

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	4½		4	4½				6	5½
3½		4½			6		4½		4½
	3½		4½	5		5½			4
4		3½				4½	5½		5
3½		3			5		6½	5	
	2			3		4½	6½	4	
		2½	3½		3½			5	6½
	3½		2½	1½	1½			4½	
2				3	4	3	3½		
2½	3½	4	3			1½			

A'dam West 2 (KNSB, 4^e klasse D)

	Gesp	Mp	Bp
1. ZSC-Saende 2	5	10	26½
2. HWP Zaanstad 1	5	8	23½
3. De Waagtoren 2	5	8	22
4. Zuid-Oost United 1	5	7	21
5. Woerden 1	5	6	22
6. Amsterdam West 2	5	5	21
7. HWP Haarlem 3	5	4	19½
8. Purmerend 2	5	2	18½
9. BSG 3	5	0	16
10. VAS 3	5	0	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				5		5	4½	5½	6½
			3			4½	4½	5	6½
				5	4½		2½	4½	5½
	5			3	4	4½		4½	
3		3	5		5½				5½
		3½	4	2½			5		6
3	3½		3½				5	4½	
3½	3½	5½			3	3			
2½	3	3½	3½			3½			
1½	1½	2½		2½	2				

A'dam West 3 (SGA, hoofdkl.)

	Gesp	Mp	Bp
1. Caissa 6	5	10	27
2. De Raadsheer 1	5	10	24
3. Zukertort Amstelveen 3	5	8	23½
4. VAS 5	5	8	22½
5. Fischer Z 2	5	5	17½
6. Caissa 7	5	4	20
7. Amsterdam West 3	5	4	19½
8. VAS 6	5	4	18
9. De Amstel 2	5	3	19½
10. ENPS 1	5	2	18
11. Amsterdam West 4	5	2	18
12. ENPS 2	5	0	12½

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				6½	4½	6		4½		5½	
		6			4½		4½	4½	4½		
	2				5	5	6		5½		
				5½	2½	4½	5½		4½		
1½			2½					4		4½	5
3½	3½	3	5½								4½
2		3	3½							5½	5½
	3½	2	2½					5½	4½		
3½	3½			4			2½			6	
	3½	2½	3½				3½				5
2½				3½		2½		2			7½
				3	3½	2½			3	½	

A'dam West 4 (SGA, hoofdkl.)

	Gesp	Mp	Bp
1. Caissa 6	5	10	27
2. De Raadsheer 1	5	10	24
3. Zukertort Amstelveen 3	5	8	23½
4. VAS 5	5	8	22½
5. Fischer Z 2	5	5	17½
6. Caissa 7	5	4	20
7. Amsterdam West 3	5	4	19½
8. VAS 6	5	4	18
9. De Amstel 2	5	3	19½
10. ENPS 1	5	2	18
11. Amsterdam West 4	5	2	18
12. ENPS 2	5	0	12½

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				6½	4½	6		4½		5½	
		6			4½		4½	4½	4½		
	2				5	5	6		5½		
				5½	2½	4½	5½		4½		
1½			2½					4		4½	5
3½	3½	3	5½								4½
2		3	3½							5½	5½
	3½	2	2½					5½	4½		
3½	3½			4			2½			6	
	3½	2½	3½				3½				5
2½				3½		2½		2			7½
				3	3½	2½			3	½	

A'dam West 5 (SGA, klasse 1A)

	Gesp	Mp	Bp
1. Oosten-Toren 1	3	6	19
2. De Volewijckers 1	3	4	14½
3. Laurierboom-Gambiet 2	3	4	13
4. De Wachter 1	3	4	13
5. Amsterdam West 5	3	2	9
6. VAS 7	3	2	8
7. Almere 5	3	1	10
8. Isolani 1	3	1	9½

1	2	3	4	5	6	7	8
	5½			6½	7		
2½					6½		5½
			2½			5½	5
		5½		5	2½		
1½			3			4½	
1	1½		5½				
		2½		3½			4
	2½	3				4	

A'dam West 6 (SGA, klasse 1B)

	Gesp	Mp	Bp
1. Zukertort Amstelveen 4	3	5	15
2. Amsterdam West 6	3	4	14½
3. Boven IJ-Nieuwendam 2	3	4	14
4. De Amstel 3	3	4	12½
5. Chaturanga 1	3	3	12½
6. Caissa 8	3	2	11
7. EsPion 1	3	2	8½
8. Oosten-Toren 2	3	0	8

1	2	3	4	5	6	7	8
			5	4			6
		3½				6	5
	4½				3½	6	
3					4½		5
4					5	3½	
		4½	3½	3			
	2	2		4½			
2	3		3				

A'dam West 7 (SGA, klasse 2B)

	Gesp	Mp	Bp
1. Caissa 9	3	6	15
2. VAS 8	3	5	15½
3. De Raadsheer 3	3	3	14½
4. Fischer Z 3	3	3	11½
5. MSK 1	3	3	10½
6. De Amstel 4	3	2	10½
7. Amsterdam West 7	3	2	9
8. ENPS 4	3	0	9½

1	2	3	4	5	6	7	8
		4½				5	5½
			5	4	6½		
3½			4			7	
	3	4					4½
	4				2		4½
	1½			6		3	
3		1			5		
2½			3½	3½			

A'dam West 8 (SGA, klasse 2A)

	Gesp	Mp	Bp
1. EsPion 2	3	6	14½
2. De Raadsheer 2	3	5	18
3. ENPS 3	3	5	17
4. VAS 9	3	4	15
5. KLM-Pegasus 1	3	3	11½
6. ENPS 5	3	1	8½
7. Almere 6	3	0	6
8. Amsterdam West 8	3	0	5½

1	2	3	4	5	6	7	8
			4½	5			5
		4				7½	6½
	4				7	6	
3½					4½		7
3					4	4½	
		1	3½	4			
	½	2		3½			
3	1½		1				

A'dam West 9 (SGA, klasse 3B)

	Gesp	Mp	Bp
1. Oosten-Toren 3	3	6	14½
2. VAS 11	2	4	13½
3. Amsterdam West 9	2	2	10½
4. De Volewijckers 2	3	2	10½
5. Caissa 11	1	0	3
6. EsPion 4	2	0	3
7. Almere 7	1	0	1

1	2	3	4	5	6	7
		4½	5	5		
			5½		8	
3½						7
3	2½				5	
3						
	0		3			
		1				

A'dam West 10 (SGA, klasse 4)

1. Amsterdam West 10
2. De Raadsheer 5
3. KLM-Pegasus 2
4. De Raadsheer 4
5. TOG 1
6. Caissa 13
7. De Volewijckers 3
8. Amsterdam West 11

Gesp	Mp	Bp
3	6	18
3	6	16½
3	4	14
3	2	10½
3	2	10
3	2	9½
3	2	9
3	0	8½

1	2	3	4	5	6	7	8
				6	6		6
			6½	5			5
			4½		3½	6	
	1½	3½				5½	
2	3				5		
2		4½		3			
		2	2½				4½
2	3					3½	

A'dam West 11 (SGA, klasse 4)

1. Amsterdam West 10
2. De Raadsheer 5
3. KLM-Pegasus 2
4. De Raadsheer 4
5. TOG 1
6. Caissa 13
7. De Volewijckers 3
8. Amsterdam West 11

Gesp	Mp	Bp
3	6	18
3	6	16½
3	4	14
3	2	10½
3	2	10
3	2	9½
3	2	9
3	0	8½

1	2	3	4	5	6	7	8
				6	6		6
			6½	5			5
			4½		3½	6	
	1½	3½				5½	
2	3				5		
2		4½		3			
		2	2½				4½
2	3					3½	

Individuele scores**Amsterdam West 1**

Score

TPR

Sven Pronk	2½	uit	5	2135
Remco Hillebrandt	2½	uit	5	2058
René Pijlman	1	uit	5	1759
Frans Schoffelmeer	½	uit	5	1848
Peter Manuel	2	uit	4	2098
Iwan Bonoo	2	uit	4	2055
Ron Klein	2	uit	4	1984
Thomas Hufener	1½	uit	4	1858
Floris Golbach	½	uit	2	1807
Johan Lubbers	½	uit	1	2043
Jeroen Cromsigt	½	uit	1	1963

15½ uit 40**Amsterdam West 3**

Score

TPR

Sven Pronk	3½	uit	5	2160
Ansgar Mohnkern	3	uit	5	2098
Jan Winsemius	2½	uit	5	2013
Floris Golbach	1½	uit	5	1819
Jeroen van den Berg	2½	uit	4	2140
Thomas Hufener	2½	uit	4	2040
Tobi Kooiman	1½	uit	4	1839
Mark Nieuwenbroek	½	uit	4	1728
Peter Manuel	1	uit	2	2030
Paul Scheermeijer	1	uit	2	1915

19½ uit 40**Amsterdam West 2**

Score

TPR

Jan Schuur	3½	uit	5	2025
Gert-Jan Goedhart	3	uit	5	1916
Wim van Tuyl	3	uit	5	1805
Dick van der Eijk	2½	uit	5	1822
Vincent van den Eijnde	2	uit	4	1950
Ansgar Mohnkern	3	uit	3	2341
Rob Scheermeijer	1½	uit	3	1665
Frank van de Pavoordt	1	uit	3	1669
Floris Golbach	1	uit	2	1894
Mustapha Yahia	½	uit	2	1699
Göksel Basyigit	0	uit	1	1537
Henk van de Berg	0	uit	1	1301
Olivier Hersperger	0	uit	1	1188

21 uit 40**Amsterdam West 4**

Score

TPR

Paul Scheermeijer	4	uit	5	2141
Jeroen Cromsigt	3	uit	5	2045
Frans Schoffelmeer	2	uit	5	1966
Jan Schuur	2	uit	5	1957
Aldo van de Woestijne	2	uit	5	1935
Rob Kotmans	1½	uit	4	1811
Piet Kooiman	1	uit	4	1752
Remco Hillebrandt	1½	uit	2	2095
Iwan Bonoo	1	uit	2	2067
Frits Veenstra	0	uit	1	1366
Rob Scheermeijer	0	uit	1	1326
Paul Helmer	0	uit	1	1207

18 uit 40

Amsterdam West 5	Score	TPR
Mehmet Elliyasa	2 uit 3	1785
Erik Dekker	1½ uit 3	1952
Marjolein Theunissen	1 uit 3	1571
Paul Helmer	½ uit 3	1739
Wim van Tuyl	½ uit 3	1327
Djon Spelbrink	1½ uit 2	2153
Tom Visser	1 uit 2	793
Jos Kooiker	½ uit 2	1784
Andy Gerritsen	0 uit 2	1206
George Boellaard	½ uit 1	1578

9 uit 24

Amsterdam West 7	Score	TPR
Sander van de Wiel	2 uit 3	1787
Bert van de Laar	1 uit 3	1602
Hilbrand Bruinsma	1 uit 3	1480
Karam Awad	1 uit 3	1449
Bas van den Berg	½ uit 3	1464
Jan de Heer	0 uit 3	996
Ronald Kersbergen	1 uit 2	984
Hans Spanjersberg	1 uit 2	1473
Arie van Walraven	1 uit 1	2435
Bart de Boer	½ uit 1	1680

9 uit 24

Amsterdam West 9	Score	TPR
Maarten Roos	2 uit 2	2083
George Tadrour	2 uit 2	2194
Göksel Basyigit	1 uit 2	1617
Henk van de Berg	1 uit 2	1502
Bert Dreef	1 uit 1	2028
Cees Flikweert	1 uit 1	2038
Willem Visser	1 uit 1	
Jo van den Berg	1 uit 1	1944
Ron Segers	½ uit 1	
Kees Heijnis	0 uit 1	949
Rob van Haastere	0 uit 1	927
Tony Hall	0 uit 1	588

10½ uit 16

Amsterdam West 11	Score	TPR
Edward Waersegers	3 uit 3	2070
Jan Warmerdam	2 uit 3	1310
Ric Soeurt	½ uit 3	1151
Jan Looijen	½ uit 3	1127
Jo van den Berg	0 uit 3	845
Jan van der Heyden	1 uit 2	1495
Rob Adamson	0 uit 2	786
Vahe Stepanian	½ uit 1	1544
Karel van Hattum	1 uit 3	1333
Jan de Wilde	0 uit 1	814

8½ uit 24

Amsterdam West 6	Score	TPR
Frits Veenstra	2½ uit 3	2073
Olivier Hersperger	2 uit 3	1952
Marc Meuwissen	2 uit 3	1943
Casper Hoorn	2 uit 3	1858
Himmet Obut	1 uit 3	1651
Jasper Dekker	0 uit 3	1173
George Boellaard	2 uit 2	2506
Partipan Groen in 't Wout	1½ uit 2	1847
Marlo Coolen	1½ uit 2	1928

14½ uit 24

Amsterdam West 8	Score	TPR
Bart de Boer	2 uit 3	1879
Jan Streef	1 uit 3	1653
André Marcus	1 uit 3	1549
Gerald van de Pieterman	½ uit 3	1377
Rob Thijssing	0 uit 3	1071
Pieter Venema	0 uit 3	959
Hans Balhuizen	1 uit 2	1674
Herbert Tulleken	0 uit 2	976
Henk van de Berg	0 uit 1	1064
Reglementair	0 uit 1	

5½ uit 24

Amsterdam West 10	Score	TPR
Reitze Brouwer	3 uit 3	2142
Cees Flikweert	2½ uit 3	1613
Maarten Zwartjes	2½ uit 3	1566
Thijs Loermans	2 uit 3	1385
Thijs Boon	2 uit 3	1611
Ichelle Dekker	2 uit 3	2029
Jos Jaarsveld	1½ uit 3	1213
Marjolein Aarten	2 uit 2	2031
Jan Warmerdam	½ uit 1	

18 uit 24

Verslaggeving externe wedstrijden

27 september 2018	Amsterdam West 4	(1913)	-	Amsterdam West 3	(1987)	2½ - 5½
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Frans Schoffelman	(2020)	-	Ansgar Mohnkern	(1993)	0 - 1
	Jan Schuur	(1923)	-	Tobi Kooiman	(2095)	½ - ½
	Jeroen Cromsigt	(1929)	-	Jan Winsemius	(1916)	0 - 1
	Aldo van de Woestijne	(1914)	-	Jeroen van den Berg	(2053)	0 - 1
	Paul Scheermeijer	(1893)	-	Mark Nieuwenbroek	(1955)	1 - 0
	Rob Scheermeijer	(1897)	-	Sven Pronk	(2061)	0 - 1
	Piet Kooiman	(1853)	-	Floris Golbach	(1877)	1 - 0
	Paul Helmer	(1872)	-	Thomas Hufener	(1942)	0 - 1

In de Hoofdklasse SGA, voorheen de Promotieklasse, hebben we dit seizoen de teams 3 en 4 in de strijd. Aangezien de SGA het niet wenselijk acht dat teams van dezelfde vereniging elkaar in de laatste ronde treffen (denk aan potentiële belangenverstrengeling), speelden ze reeds in de eerste ronde tegen elkaar.

Het was Sven Pronk die het derde snel op voorsprong zette en met een vette grijns de felicitaties van Rob Scheermeijer in ontvangst nam, en deze voorsprong werd door Ansgar Mohnkern verdubbeld toen Frans Schoffelman een tactisch grapje overzag. Frans: "Ik vond het een leuke partij, behalve het eind dan." Tja

Daarna was het een tijdje wachten op de volgende uitslag. Overal kilometerslange pionnenketens, zo ver het oog reikte, maar in het vierde speeluur begonnen de uitslagen dan eindelijk binnen te stromen. Thomas Hufener was twee pionnen achtergeraakt (geofferd?), maar de dame van Paul Helmer verdwaalde op a7 en een paardvork deed de rest (3-0). Jan Winsemius dan, ook al twee pionnen achter, maar hij had zware compensatie in de vorm van een moordend sloperpaar. Reden genoeg voor Jeroen Cromsigt om de ongelijk geworden strijd te staken (4-0). Jeroen van den Berg had het zwaar tegen de debuterende Aldo van de Woestijne (welkom!) en had naar eigen zeggen een schwindel nodig om de partij te doen kantelen (5-0).

Hierna slaagde team 4 erin om de score een draaglijker aanzien te geven. Jan Schuur moest tegen Tobi Kooiman een pion inleveren, maar toen de dames werden geruild bleef er een potremise eindspel over met lopers van ongelijke kleur. Tobi probeerde het nog een tijdje vergeefs (5½-½). Mark Nieuwenbroek kwam tegen Paul Scheermeijer in hogere zin gewonnen te staan, maar in de traditionele tijdnood ging er zo het een en ander mis (5½-1½). Diepzeeduiken is leuk, maar onpraktisch

De laatste partij was die tussen Piet Kooiman en Floris Golbach aan bord 7. Piet had ergens een paard buitgemaakt tegen inlevering van drie pionnen, maar met de dames nog op het bord was de weg naar winst lastig te vinden. Voor je het weet loop je immers in een eeuwig schaak. Met nog maar enkele seconden op de klok, en onder het toezien oog van enkele tientallen stuurlieders aan wal, raakte Floris uiteindelijk dermate van het padje dat hem een onreglementaire zet ontviel, en meteen ging er een handdoek door de ring (5½-2½). Felicitaties aan team 3 en beterschap gewenst voor team 4.

4 oktober 2018	Amsterdam West 5	(1822)	-	Almere 5	(1712)	4½ - 3½
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Jos Kooiker	(1875)	-	Duncan Klaren	(1944)	½ - ½
	Paul Helmer	(1872)	-	Bart Krol	(1823)	0 - 1
	Erik Dekker	(1841)	-	Kees Vlak	(1772)	1 - 0
	Wim van Tuyl	(1824)	-	Ton van Rooijen	(1732)	½ - ½
	Tom Visser	(1773)	-	Oscar Klaren	(1528)	0 - 1
	Marjolein Theunissen	(1819)	-	Pieter Kooijman	(1647)	1 - 0
	Mehmet Elliyasa	(1809)	-	Gerben Terpstra	(1673)	1 - 0
	George Boellaard	(1760)	-	Ronald Vlek	(1578)	½ - ½

Het was de ervaren Erik Dekker die de openingstreffer voor zijn rekening nam. Hij kwam met zijn toren binnenzetten over de b-lijn, met stuk- en partijwinst tot gevolg. Omdat hij de eerste overwinning van de avond voor zijn rekening had genomen, incasseerde hij een drankje van een tevreden teamleidster Marjolein Theunissen, die zelf voor de 2-0 zorgde. Ze wikkelde af naar een eindspel van toren tegen paard, en de rest was een kwestie van in overvloed aanwezige techniek. Niet veel later bracht Mehmet Elliyasa de stand op 3-0, en dat was een dikke meevaller want hij stond eigenlijk straal verloren, maar hij wist het zijn tegenstander nog zo moeilijk te maken dat deze in arren moede door zijn vlag zakte.

Maar natuurlijk was het niet allemaal hosanna. Zo kwam Tom Visser er niet aan te pas tegen de nog maar 10-jarige Oscar Klaren, die volgens mij zijn debuut maakte in de grottemensencompetitie (3-1). Wim van Tuyl bood tot hoorbare opluchting van zijn tegenstander remise aan toen hij met een kwaliteit meer spoken begon te zien, en ook bij George Boellaard werd de vrede getekend. In een eindspel met louter zware stukken stond hij twee pionnen voor, maar toen zijn tegenstander een aanval op zijn koningsstelling lanceerde, nam hij in tijdnood genoeg met deling van het punt. George: "Ik zag het niet meer."

Daarmee was de stand op 4-2 gekomen, dus moest er uit de twee resterende partijen nog een halfje worden gepeurd. Laat dat maar aan Jos Kooiker over. In een potremise toreneindspel had hij wat last van tijdnood, maar hij beet zich vast in de stelling en liet zich het halve punt goed smaken (4½-3½). Wedstrijd daarmee beslist, en dat was het sein voor Paul Helmer om de wapenen te strekken. Een groot deel van de avond had hij met een stuk minder gespeeld, haalde nog alles uit de kast om van niets iets te maken, maar legde zich uiteindelijk neer bij het onvermijdelijke.

8 oktober 2018	Fischer Z 2	(1969)	-	Amsterdam West 4	(1922)	4½ - 3½
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Peewee van Voorthuysen	(2108)	-	Frans Schoffelman	(2020)	½ - ½
	Niels Bouton	(2034)	-	Jan Schuur	(1923)	1 - 0
	Bram van Dijk	(1992)	-	Jeroen Croomsigt	(1929)	½ - ½
	Martijn Wessels	(1969)	-	Aldo van de Woestijne	(1914)	½ - ½
	Martin Markering	(1945)	-	Paul Scheermeijer	(1893)	0 - 1
	Kees de Kruif	(1940)	-	Remco Hillebrandt	(1967)	0 - 1
	Thomas Hauptmann	(1907)	-	Piet Kooiman	(1853)	1 - 0
	Leo Littel	(1853)	-	Rob Kotmans	(1875)	1 - 0

AW4 deed zichzelf tekort in een rare wedstrijd waarbij over en weer kadootjes werden uitgewisseld. Goede stellingen die niet werden gewonnen en zelfs verloren gingen, slechte stellingen die *in extremis* werden gekeept en zelfs werden gewonnen, het was de avond van de verrassende uitslagen. Voor hetzelfde geld hadden we niet met 4½-3½ verloren, maar met dezelfde cijfers gewonnen. Dat scheelt nogal

We kwamen met 1-0 achter toen Jan Schuur een stuk moest geven tegen drie pionnen. Soms is dat genoeg compensatie, ditmaal niet. Rob Kotmans speelde tegen de ons welbekende Leo Littel een partij die zomaar in onze eigen interne competitie gespeeld had kunnen worden. Rob kwam twee pionnen achter, maar toen zijn e-pion het ineens op een rennen zette kwam hij met een kwaliteit meer uit de verwickelingen en kon hij zo langzaam aan winst gaan denken. Niet te beschrijven waren de taferelen toen hij plompverloren met zijn koning in een matnet liep

Jeroen Croomsigt en Aldo van de Woestijne speelden beiden taai remise na mindere stellingen te hebben overleefd. Met wat meer accuratesse hadden hun tegenstanders zeker en vast kunnen toeslaan, maar schaken is een deksels moeilijk spel waarbij een onnauwkeurigheid snel is gemaakt. Remco Hillebrandt nam de vijandelijke koningsstelling onder vuur, won een stuk en de partij, en bracht daarmee de achterstand terug naar 3-2.

Frans Schoffelman stond mooi, kwam een pion voor, maar acute ondersterijproblemen stonden winst van de partij in de weg. Piet Kooiman vluchtte met een pion minder in een dame-eindspel, maar moest ervaren dat niet alle dame-eindspelen remise zijn. Paul Scheermeijer stond in hogere zin verloren, en waarschijnlijk in lagere zin ook nog wel, maar had toch het laatste woord toen zijn tegenstander hem in gierende tijdnood twee stukken op rij naar het hoofd wierp.

18 oktober 2018	Amsterdam West 3	(1973)	-	Caissa 6	(2075)	2 - 6
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Floris Golbach	(1877)	-	Alje Hovenga	(2147)	0 - 1
	Jeroen van den Berg	(2053)	-	Arno Bezemer	(2298)	0 - 1
	Mark Nieuwenbroek	(1955)	-	Maarten Hoeneveld	(2037)	0 - 1
	Sven Pronk	(2061)	-	Annemarie Volkers	(1939)	1 - 0
	Ansgar Mohnkern	(1993)	-	Abe Willemsma	(2084)	0 - 1
	Thomas Hufener	(1942)	-	Paul Schipper	(2046)	½ - ½
	Jan Winsemius	(1916)	-	Ron Hoffman	(2014)	0 - 1
	Peter Manuel	(1986)	-	Robbert van 't Kaar	(2038)	½ - ½

AW3 en AW4 gaan het dit seizoen zwaar krijgen in de hoofdklasse SGA. Iedereen mag er tegenwoordig aan mee doen, en sommige teams hebben van de gelegenheid gebruikgemaakt om zich aanzienlijk te versterken. Neem nou Caissa 6. Tegen ons tweede kwamen zij opdraven met een KNSB-waardig team met maar liefst zeven 2000+-spelers, waar wij er slechts twee tegenover konden stellen. Je hoefde bepaald geen paragnost te zijn om te voorspellen dat dit weleens niet goed zou kunnen aflopen.

De wedstrijd ontwikkelde zich traag, waarbij het licht verontrustend was dat we aan de meeste borden aanzienlijk meer tijd verbruikten dan onze tegenstanders. Pas rond de klok van 23.00 uur kwam de eerste uitslag binnen toen Floris moest onder vinden dat een ratingverschil van 270 punten domweg te groot is. Sven Pronk deed iets terug met een prima overwinning en Peter Manuel scoorde een halfje. Hij viel op h7 binnen met zijn dame, maar een sterke zwarte loper op g7 stond een serieuze winstpoging in de weg.

Stand daarmee 1½-1½, maar aangezien de resterende stellingen weinig goeds beloofden, was het duidelijk dat de kans op een stunt non-existent was. Thomas Hufener hield nog op tandvlees remise, maar de overige partijen gingen verloren, wat met name voor Jeroen van den Berg bepaald jammer was. Tegen de sterke Arno Bezemer kwam hij uitstekend uit de opening (de computer sprak van +2; voor zover computers kunnen spreken uiteraard), offerde een kwaliteit en miste een belangrijk tussenzetje.

2 november 2018	ENPS 2	(1838)	-	Amsterdam West 3	(1967)	2½ - 5½
	Boudewijn van Beekhoven	(1776)	-	Tobi Kooiman	(2095)	1 - 0
	Mark Hecker	(1855)	-	Sven Pronk	(2061)	½ - ½
	Jan Velde	(1835)	-	Ansgar Mohnkern	(1993)	0 - 1
	Bert Wijghel	(1879)	-	Jan Winsemius	(1916)	0 - 1
	Ronald Post	(1832)	-	Mark Nieuwenbroek	(1955)	½ - ½
	Jildo Kalma	(1866)	-	Thomas Hufener	(1942)	½ - ½
<i>Uw verslaggever:</i>	Martin Randt	(1772)	-	Floris Golbach	(1877)	0 - 1
<i>Dirk Goes</i>	Bas Jonkers	(1889)	-	Paul Scheermeijer	(1893)	0 - 1

AW3 was op papier met 129 ratingpunten meer favoriet bij de *bookmakers*, die hun volste vertrouwen uitspraken. Dat vertrouwen werd niet beschaamd, en aan het eind van de rit stonden er mooie cijfers op het fictieve scorebord.

De wedstrijd was nog maar net begonnen toen Jildo Kalma een remiseaanbod ontglipte. Als lid van beide verenigingen ontbrak hem de motivatie om tot het uiterste te gaan, en, bovendien, na tien zetten was de stelling inderdaad gelijk, daar had hij wel een punt (of, liever gezegd, een half punt ...). Thomas Hufener vond het best, ½-½. Sven Pronk bracht met zijn remise de stand op 1-1 na een partij waarbij de dreigingen latent bleven.

We kwamen op voorsprong door een overwinning van Jan Winsemius. Tijdens de partij maakte ik me enige zorgen over het gebrek aan activiteit van zijn lichte stukken, die voornamelijk bezig waren de achterste rij te controleren, maar dat bleek achteraf nergens voor nodig. Jan won een dame en twee pionnen tegen toren en loper, en dat was meer dan voldoende. Paul Scheermeijer tilde de stand naar een 3-1 voorsprong. Paul, tevreden knorrend tussen twee slokken door: "Zo, dat was weer een lekker potje." Floris Golbach deed er een vol punt bij na twee stukken voor een toren te hebben veroverd, en Mark Nieuwenbroek werd matchwinner door met zijn tegenstander remise overeen te komen. Desgevraagd sprak hij het vermoeden uit ergens de winst te hebben gemist, maar niet voor het eerst in zijn leven had hij het weer eens erg te kwaad met de klok.

Stand daarmee 4½-1½, nog twee partijen te gaan. Ansgar Mohnkern ging met zijn dame uit winkelen en bracht de stand op 5½-1½, waarna Tobi Kooiman zich aan het kopbord liet verrassen. Pxf2 gemist, ai

8 november 2018	Amsterdam West 4	(1906)	-	De Amstel 2	(1994)	2 - 6
	Frans Schoffelman	(2020)	-	Joran Donkers	(2102)	½ - ½
	Jan Schuur	(1923)	-	Patrick van Lommel	(1987)	½ - ½
	Jeroen Cromsigt	(1929)	-	Rik Konst	(2055)	½ - ½
	Aldo van de Woestijne	(1914)	-	Theo Hendriks	(1984)	½ - ½
	Rob Kotmans	(1875)	-	Jan Brugge	(1850)	0 - 1
	Paul Scheermeijer	(1893)	-	Piet Geertsema	(1909)	0 - 1
<i>Uw verslaggever:</i>	Piet Kooiman	(1853)	-	Vincent Jongkind	(1965)	0 - 1
<i>Dirk Goes</i>	Frits Veenstra	(1839)	-	Willem Hensbergen	(2101)	0 - 1

Op papier was De Amstel te sterk voor AW4, en dat werd helaas weerspiegeld in de uitslag. Opvallend was dat de hoogste vier borden allen remise speelden en dat de partijen aan de lagere borden allemaal verloren gingen. Ik wil hier niet te veel woorden aan vuil maken, maar de partij van Paul Scheermeijer moet toch echt even worden genoemd, want die was door-drenkt van tragiek. In voor hem gewonnen stelling offerde hij een stuk (dat was correct), draaide toen een zet om en verloor een stuk, wat aanzienlijk minder correct was. Volgorde is niet altijd belangrijk, maar soms wel

6 december 2018	Amsterdam West 6	(1748)	-	Boven IJ-Nieuwendam 2	(1831)	3½ - 4½
<i>Uw verslaggever: Dirk Goes</i>	Jasper Dekker	(1820)	-	Eric Tetteroo	(1932)	0 - 1
	Marc Meuwissen	(1812)	-	Ron van Dijk	(1846)	1 - 0
	Olivier Hersperger	(1778)	-	Han Gieske	(1885)	0 - 1
	Frits Veenstra	(1839)	-	George Gijsen	(1896)	½ - ½
	Himmet Obut	(1746)	-	Andre Meester	(1861)	0 - 1
	Partipan Groen in 't Wout	(1710)	-	Wouter van Waardt	(1534)	½ - ½
	Marlo Coolen	(1702)	-	Jan Rot	(1809)	1 - 0
	Casper Hoorn	(1578)	-	Fred Jungen	(1881)	½ - ½

In een spannende wedstrijd heeft het zesde team het net niet kunnen redden tegen een op papier sterkere tegenstander. Jammer, we waren er dicht bij.

Casper Hoorn raakte een pion achter, maar daar hoefde hij zich niet te lang zorgen over te maken want zijn tegenstander, die nota bene 300 ratingpunten meer op de teller had, bood om hem moverende redenen al snel remise aan. Aangenomen, uiteraard. Partipan Groen in 't Wout had een licht offensief maar kennelijk te weinig voor een vol punt, en we kwamen op achterstand toen Olivier Hersperger de ongelijk geworden strijd opgaf.

Jasper Dekker zit de laatste tijd in de hoek waar de klappen vallen. Dit was alweer de derde wedstrijd op rij waar hij het eerste bord bemande, weliswaar met veel verve, maar zonder succes: 0 uit 3. Tja, sterke tegenstanders, kan gebeuren natuurlijk. Teamleider, zet die jongen op een wat minder hoog bord en de punten komen gegarandeerd. Frits Veenstra stond mooi, maar het dubbele toreneindspel bleek niet te winnen, tussenstand daarmee 3½-1½ voor Boven IJ-Nieuwendam.

Toen ik rond 23.00 uur even bij Himmet Obut kwam kijken, constateerde ik tot mijn genoegen dat hij twee pionnen voorstond. Helaas bleek hij daar bij nadere beschouwing wel een stuk voor te hebben ingeleverd. Dat leek een te hoge prijs, en dat was het ook, partij niet meer te redden.

De resterende bordpunten gingen naar Amsterdam West. Marlo Coolen snaaide een pionnetje mee en won met speels gemak het eindspel, en Marc Meuwissen bekroonde een jubelstelling met een vernietigende aanval. Daar gaan we even van meegenieten, met commentaar van de winnaar:

Wit:	Marc Meuwissen	(1812)
Zwart:	Ron van Dijk	(1846)

1. d4 Pf6; 2. Lg5 Pe4; 3. Lf4 c5; 4. e3 g5; 5. Le5 Pf6; 6. d5 Lg7; 7. c4 d6; 8. Lc3 e5; 9. Ld3 h5

e5, g5 en h5, hij woont waarschijnlijk in een groot huis.

10. Pd2 De7; 11. Dc2 Ld7; 12. Db3 Lc8; 13. Pgf3 Lh6; 14. h4 g4; 15. Pg5 Pbd7; 16. O-O-O

Ik moet van Jan altijd rokeren, maar dat was hier niet het beste. Pf1 is computerfavoriet met een half punt, daarna de korte rokade.

16. Tg8; 17. Pde4 Pxe4; 18. Pxe4

Hier werd op de club 18. g3 gesuggereerd, wat er gevaarlijk uitziet, behalve als wit 19. Dc2 speelt, want dan is het +2.0 (partij is hier +1.3).

18. Pf6; 19. Pg3 b6; 20. Dc2 Ld7; 21. Ld2 O-O-O; 22. a4 Kc7; 23. Lf5 Th8; 24. b4 cxb4; 25. Lxb4 a5

Wat ik nu (vrij snel) speelde, was +1.6. Een andere zet was in een keer +6.5. Die had ik natuurlijk graag gespeeld. Zwart moet serieus voor zijn leven vrezen na 26. c5. Het beste is nog 26. bxc5, waarna volgt 27. Lxa5+ Kb7 en 28. Dc4.

26. La3 De8; 27. Lxd7 Dxd7; 28. Pf5 Lf8; 29. Kd2 Tb8; 30. Tb1 e4; 31. Pd4 Tb7; 32. Db2 Th6; 33. Thc1 Kb8; 34. Pc6+ Kc8; 35. Db5 Pe8

Om deze stelling ging het Dirk volgens mij toen hij vroeg of ik mijn partij wilde geven. Het doet een beetje denken aan puzzel run (één keer gespeeld, meteen 29). Ik dacht met mijn vorige zet dat de buit binnen was, de dame wandelt naar a6 en de toren slaat in of het paard slaat op a5, maar nu is a6 een veld waar zij verloren gaat door Pc7. Ere wie ere toekomt, Jan had tijdens de partij staan kijken en zei achteraf dat hij dacht dat Da6 nog steeds kon. En inderdaad:

36. Da6 Pc7; 37. Dxb6 Txb6; 38. Txb6.

Deze had ik ook graag gezien uiteraard, een ouderwets dameoffer! (wat je bij die puzzel run om de haverklap schijnt te moeten doen.

36. Db2 Lg7; 37. Dc2 f5; 38. Tb5 Pc7; 39. Tb3 Pa6; 40. Tcb1 Pc5; 41. Txb6 Txb6; 42. Txb6 Pb7; 43. Db3 Dc7; 44. Db5 Th8; 45. Pxa5 Pxa5; 46. Dxa5

En Ron vond het mooi geweest.

14 december 2018	ENPS 2	(1851)	-	Amsterdam West 4	(1937)	½	-	7½
	Bas Jonkers	(1889)	-	Frans Schoffelman	(2020)	0	-	1
	Jildo Kalma	(1866)	-	Jan Schuur	(1923)	0	-	1
	Jan Velde	(1835)	-	Iwan Bonoo	(1974)	0	-	1
	Mark Hecker	(1855)	-	Aldo van de Woestijne	(1914)	0	-	1
	Ronald Post	(1832)	-	Rob Kotmans	(1875)	0	-	1
	Bert Wijghel	(1879)	-	Jeroen Croomsigt	(1929)	0	-	1
<i>Uw verslaggever:</i>	Niek Verweij	(1872)	-	Remco Hillebrandt	(1967)	½	-	½
<i>Dirk Goes</i>	Boudewijn van Beekhoven	(1776)	-	Paul Scheermeijer	(1893)	0	-	1

Op papier was het verschil in speelsterkte niet eens zo heel groot, maar in de praktijk raasde AW4 als een tornado over ENPS heen.

Rob Kotmans won een dame tegen toren en paard en scoorde daarmee de openingstreffer, en even later deed Remco Hillebrandt er een half punt bij. Frans Schoffelman kwam in een eindspel met zware stukken terecht. Dat leek gelijk te staan, maar sommige eindspelen zijn minder gelijk dan andere, en Frans won toen zijn tegenstander zo attent was een toren weg te blunderen. Jan Schuur verzilverde een droomstelling met zwarte vrijpionnen op d4 en e4, en het was Aldo van de Woestijne die zich tot matchwinner liet uitroepen. In een dame-eindspel met een mooi gecentraliseerde dame op d4 goochelde hij handig en beslissend met matdreigingen op g2.

Tussenstand 4½-½ en buit daarmee binnen, maar dat was voor de overigen nog geen reden om het wat rustiger aan te doen. Integendeel, de punten bleven als rijpe appels in de mand vallen. Paul Scheermeijer stond onder lichte druk, wurmde zich daar onderuit en won een dame-eindspel dat er op het eerste gezicht potremise uitzag maar dat niet bleek te zijn. Iwan Bonoo kreeg een juweel van een vrijpion op c6, ook al gewonnen. Jeroen Cromsigt was als laatste bezig in een partij die zich aanvanke-lijk met een materiaalverhouding van twee pionnen tegen drie lichte stukken slecht liet inschatten, maar toen hij een stuk won werd het ineens een stuk overzichtelijker.

15 december 2018	Amsterdam West 1	(1963)	-	Leiderdorp 2	(2100)	2 - 6
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Frans Schoffelman	(1994)	-	Daan Brandenburg	(2474)	0 - 1
	Sven Pronk	(2072)	-	Stefan Tabak	(2194)	1 - 0
	Peter Manuel	(1981)	-	Rolf Corstjens	(2041)	0 - 1
	René Pijlman	(1857)	-	Martijn Otten	(2100)	0 - 1
	Ron Klein	(1960)	-	Arjen van Splunter	(2061)	0 - 1
	Iwan Bonoo	(1944)	-	Michael Bekker	(2074)	0 - 1
	Remco Hillebrandt	(1968)	-	Wim Kentstra	(1961)	½ - ½
	Thomas Hufener	(1926)	-	Joël van der Werf	(1893)	½ - ½

In de vijfde ronde van de KNSB-competitie leed ons vlaggeschip een zware nederlaag tegen een sterke tegenstander. Frans Schoffelman zat zelfs tegen een grootmeester te spelen! Na afloop van de wedstrijd werd Frans uitgebreid gefeliciteerd omdat hij zo lang zo kranig had standgehouden. Frans speelde het meesterlijk, tegenstander Daan Brandenburg grootmeesterlijk, en dat maakte het verschil. Frans zelf: "Ik kwam een heel eind".

Het middenrif legde het collectief af tegen (veel) hogere ratings. De borden 7 en 8 (Remco en Thomas) speelden tegen op papier gelijkwaardige ratings, en ook in de praktijk bleek er van krachtsverschil geen sprake. Althans, dat werd niet in de score tot uitdrukking gebracht.

Het smakelijkste gerecht heb ik voor het laatst bewaard, want aan het bord van Sven Pronk speelden zich taferelen af die je niet elke dag krijgt voorgeschoteld. Sven offerde al vroeg in de partij zijn dame tegen twee paarden, en ik geloofde daar echt he-le-maal niets van. Ja, Tal, die deed het ook weleens in zijn toptijd, en die won er mee, natuurlijk (zie de partij Bobotsov-Tal, Varna 1962 als ik me niet vergis, en ik vergis me zeker niet), maar, met alle respect, Sven? Maar terwijl ik uit alle macht probeerde niet in lachen uit te barsten, begon ik steeds beter te begrijpen *waarom* hij zijn meisje in de aanbieding had gedaan. Hij begon zowaar dingen te dreigen, er zat warempel een aanvalsplan achter! Zijn tegenstander zag het ook, offerde een kwaliteit terug, en beiden heren vervielen in diep gepeins. Hoe ging dit aflopen?

Vraag me niet hoe hij het voor elkaar kreeg, maar Sven werd uiteindelijk voor zijn moed beloond. Aan het slot van de partij zag de tegenstander zich gedwongen af te wikkelen naar een eindspel van K+L+P tegen kale koning, in de hoop dat Sven er niet in zou slagen hem binnen 50 zetten mat te krijgen. Dat bleek op zich een juiste inschatting. Sven, na afloop: "Ik had werke-lijk geen flauw idee, het enige dat ik wist was dat de koning naar een hoekveld met de kleur van de looper moest worden gejaagd". Zoals het ging miste Sven in de partij tot gegniffel van de toeschouwers meermaals mat in weinig, maar uiteindelijk lukte het min of meer bij toeval.

15 december 2018	Amsterdam West 2	(1891)	-	De Waagtoren 2	(1889)	3½ - 4½
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Floris Golbach	(1878)	-	Dirk van der Meiden	(2016)	0 - 1
	Vincent van den Eijnde	(1933)	-	Ronald Groot	(1952)	½ - ½
	Gert-Jan Goedhart	(1926)	-	Ruud Adema	(1976)	0 - 1
	Dick van der Eijk	(1910)	-	Rob Freer	(1865)	½ - ½
	Jan Schuur	(1945)	-	Ton Fasel	(1873)	0 - 1
	Wim van Tuyl	(1816)	-	Kevin Brands	(1830)	1 - 0
	Mustapha Yahia	(1923)	-	David Baanstra	(1850)	½ - ½
	Frank van de Pavoordt	(1793)	-	Klaas Jan Koedijk	(1751)	1 - 0

Bij een stand van 4-3 voor De Waagtoren was de opdracht duidelijk voor Vincent van den Eijnde. Hij moest winnen om de stand nog gelijk te trekken, maar dat zat er op dat moment gewoon niet meer in. De tegenstander had de mogelijkheid de zetten te herhalen, en die kans liet hij zich terecht niet ontgaan. Zo eindigde deze wedstrijd in een 4½-3½ nederlaag, die met dezelfde cijfers gewonnen had kunnen worden als Jan Schuur, normaal toch de koelbloedigheid zelve, zich niet schromelijk had vergaloppeerd. In een totaal gewonnen stelling verkwanselde hij mat in weinig en verloor zelfs nog. Schaken is een hard spel, maar dat wist u al

Het zware seizoen van het eerste

– door Sven Pronk –

Daar zit je dan, voor het eerst teamleider van het eerste. Jan Winsemius – de man achter het briljante topsportbeleid van deze vereniging – vroeg mij niet eens, maar ineens stond mijn naam daar. Op dat soort momenten kun je niet anders dan trots zijn. Jan staat bekend als groot tacticus, maar is vooral een visionair. Onder zijn beleid hebben we inmiddels twee teams in de hoofdklasse van de SGA en heeft het eerste al seizoenen lang geen moeite gehad om zich te handhaven in de derde klasse KNSB.

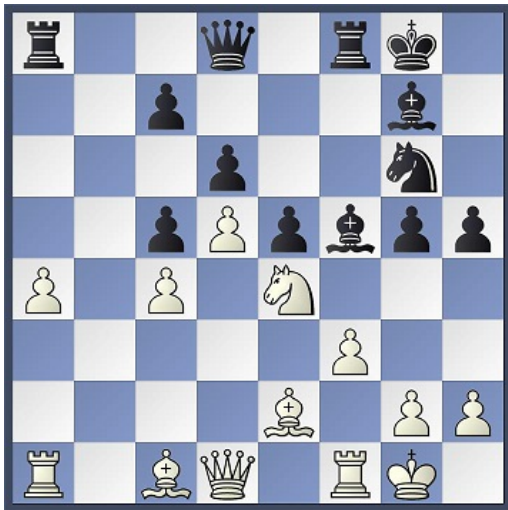
Voor het eerst teamleider dus. Ik dacht, dat kan niet misgaan. We handhaven ons weer simpel, spelen een paar mooie partijen, gaan een paar keer uit eten en drinken wat biertjes. Maar toen kwam de indeling, en die liet zien dat het een zwaar seizoen ging worden. We behoren ineens tot de zwakste teams van 3C, met toch een gemiddelde rating van ongeveer 1980 en wat sterke invallers achter de hand. Andere teams hebben ineens meesters en zelfs grootmeesters (onder anderen IM Piet Peelen en GM Daan Brandenburg spelen mee bij onze tegenstanders), wat de klus op handhaving een stuk ingewikkelder maakt. Ik zag wel voordelen, kon ik eindelijk eens een meesternorm scoren.

Inmiddels vijf rondes later staan we op 1 mager matchpunt. Een beetje teleurstellend, want we hadden wel wat kansen op meer, met name in de uitwedstrijd tegen Caissa Eenhoorn 2. We verloren daar met 4,5-3,5. René Pijlman stond lange tijd goed tegen Jochem Woestenburger (2072). René offerde een kwaliteit en kreeg een goede stelling, maar zijn tegenstander offerde op de juiste manier een kwal terug, waarna René in het eindspel kansloos was. Jammer, want die partij had ervoor kunnen zorgen dat we er nu wat prettiger voorstonden. Het moet overigens gezegd dat zowel ik als Frans Schoffelmeer er die middag kansloos afgingen tegen op papier mindere tegenstanders.

Om dan toch nog wat leuks te melden in dit verslag, gaan we door naar twee mooie partijen. De eerste partij is uit de wedstrijd tegen Caissa, waar Iwan Bonoo aan het eerste bord, waar Iwan Bonoo aan het eerste bord speelde tegen Rik Salomons.

Wit:	Rik Salomons	(2074)
Zwart:	Iwan Bonoo	(1944)

Stelling na 21. Pe4:

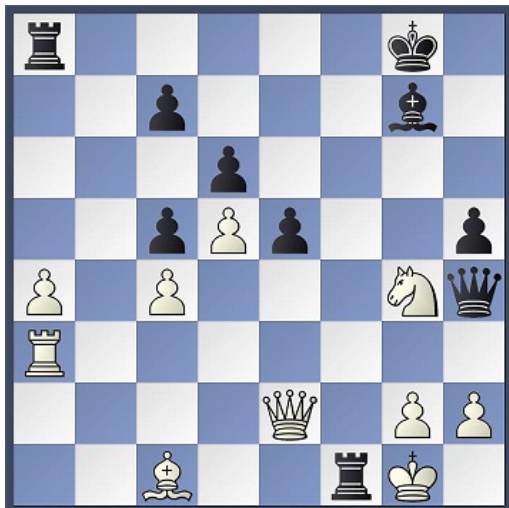

Iwan is begonnen aan een flinke koningsaanval. Zijn tegenstander heeft niks kunnen bereiken op de damevleugel, dus dat betekent dat zwart meer dan oké staat. Ik heb Iwan vaker dit soort partijen zien spelen en wilde graag aan het grote publiek laten zien wat voor prachtig gevoel hij voor dit soort stellingen heeft.

21. Pf4!; 22. Ta3 g4; 23. Pf2 Dh4

De computer gaat voor het loperpaar met 23. Pxe2; 24. Dxe2, maar Iwan wil de stelling complex houden. Beide spelers hadden vermoedelijk gezien dat er na 24. gxf3; 25. Dxf3 geen trucjes waren om de witte dame in verlegenheid te brengen.

24. fxf4 Pxe2+; 25. Dxe2 Lxg4; 26. Pxf4 Txf1+

27. Kxf1?

27. Dxf1 is een stuk handiger voor wit. Na de tekstzet is het nog remise, maar de witte stelling is moeilijk speelbaar.

27. hxf4; 28. Kg1

De goede zet, maar het laat wel zien waarom met de dame slaan beter was.

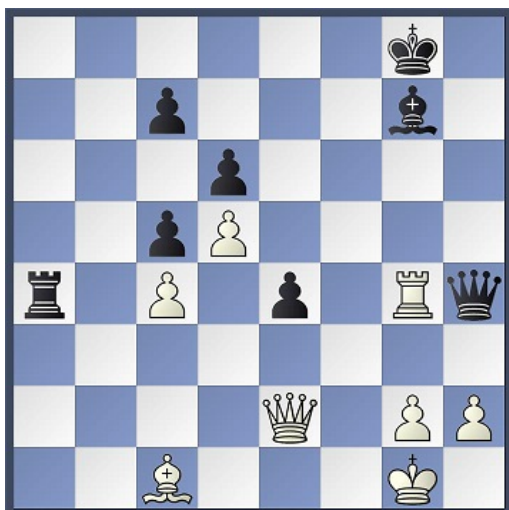
28. e4!

De zwarte koning is in gevaar en Iwan maakt hier handig gebruik van. De zwartveldige loper begint al snel een monster te worden, waar die van zijn tegenstander alleen maar een verdedigende taak heeft.

29. Tg3

Correct, maar ik vraag mij af of Rik de 30ste zet van Iwan had gezien toen hij dit speelde.

29. Txa4; 30. Txf4

30. Ta2!!

Dit brengt wit ergens in verlegenheid. Het is om te zien hoe belangrijk een veilige koning is.

31. Txf4 Txe2; 32. Lg5? Ld4+

En opgave. Tenminste, ik heb geen zetten meer op het notatieformulier. De computer geeft wit nog goede kansen op remise. Vermoedelijk is de volgende variant gemist: 33. Kf1 Tf2+; 34. Ke1 Txc2; 35. Lh6! e3; 36. Te4! Ondanks de goede winstkansen voor zwart in deze stelling, denk ik dat het nog net binnen de remisegrenzen is.

In de vijfde ronde speelden we tegen koperloper Leiderdorp. Daar speelde de eerder genoemde Daan Brandenburg mee. Frans wist met zwart lang tegen hem stand te houden en heeft vermoedelijk (aldus het verslag van Leiderdorp) ergens remise laten liggen. Desalniettemin, een knappe pot!

De partij uit deze match komt dit keer van mijzelf. Normaal sta ik bekend om mijn oersaaie geschuif. Ik had deze keer echter zin in wat anders. Helaas ben ik het notatieformulier kwijt geraakt, maar de partij klopt in grote lijnen (vermoedelijk een andere zetvolgorde in de eerste zetten en rond zet 30-35):

Wit:	Sven Pronk	(2072)
Zwart:	Stefan Tabak	(2194)

1. d4 g6; 2. e4 d6; 3. Pc3 Pf6; 4. f4 Lg7; 5. Pf3 c5; 6. dxc5 Da5; 7. Dd4!

Ik speel dit systeem nog niet zo lang, maar Dd4 wist de eerdergenoemde Jan mij aan te raden, veel te laat op een clubavond. Ik had er zelf ook al eens naar gekeken. Het idee is simpel: ruil dames met wit (via Dc4 en Db5) en dan sta je iets beter.

7. Pc6?!

Het is mij niet helemaal duidelijk welke zet van zwart ik misschien een vraagteken moet geven. Feit is wel dat wit ineens een grote kans op voordeel heeft. Beter is toch waarschijnlijk 7. dxc5; 8. Dc4 0-0; 9. e5 Le6; 10. Da4 Dxa4; 11. Pxa4 Pe4.

8. Lb5 0-0

Ik denk dat 8. Ld7 beter is, maar ik moet er nog een keer goed naar gaan kijken.

9. Lxc6?

Dit is onhandig van mij. Ik heb wel even naar het alternatief gekeken en ik vraag mij af waarom ik daar niet voor ben gegaan. Ik zag waarschijnlijk dat ik op deze manier een pion ging winnen, maar de zwarte compensatie is te groot. Na 9. Da4 dwing je met wit dameruיל af zonder dat het paard weg hoeft van c3. Dit is genoeg voor een dikke plus. 9. Dxa4; 10. Lxa4 dxc5; 11. e5!

9. bxc6; 10. cxd6 exd6; 11. Ld2 Te8; 12. 0-0-0?

Ik mis de tekstzet van mijn tegenstander.

12. Pxe4!; 13. Pxe4

Ik had ervoor kunnen kiezen om mijn dame weg te zetten en met -1,5 nog heel hard te hopen op remise, maar toen ik dit dameoffer zag bedacht ik mij dat dit praktisch misschien beter was.

13. Dxa2; 14. Dxc7+ Kxg7; 15. Lc3+ Kf8

Ik kan echt 10 a4'tjes aan analyses maken van deze partij. Laten we het er op houden dat 15. Kh6 beter was, maar de tekstzet van mijn tegenstander is niet onlogisch.

16. Pfg5

16. Txe4

16. d5 is beter, maar ook dit is niet zo makkelijk te vinden. Zwart wil graag zijn ontwikkeling snel afronden om daarna eenvoudig te winnen.

17. Pxe4 Lg4; 18. Tde1 h5; 19. Pg5 Le6; 20. b3 Ke7; 21. Te4 Da3+; 22. Lb2 Dc5; 23. The1 Df5

Beide spelers hebben wat logische zetten gedaan. Waar je zou denken dat zwart wel gewonnen staat, is het ineens niet meer zo makkelijk. Wat is het plan? Het is leuk om te zien dat zelfs de computer -2,5 geeft en vervolgens met een lading niet concrete zetten komt aanzetten. Ook mijn tegenstander had hier last van en verzwakte naar mijn idee eerder zijn stelling dan dat die er beter op werd.

24. Tb4 Kd7; 25. g3 Kc7; 26. Tbe4 Kd7; 27. h3 a6; 28. Lc3 c5; 29. Td1

De laatste zetten zijn waarschijnlijk niet de exacte volgorde, maar laten wel zien hoeveel moeite zwart heeft om nog een winstplan te verzinnen. En dan laat hij zich nog trucu ook

29. Kc7; 30. Tde1 Te8; 31. Kb2 Kd7; 32. Td1 Tb8??

33. Te5!

Een uitroepteken voor mijzelf om dat ik de zet met 40 seconden op de klok vond. Ik had deze damevangst al voorbereid door h3 te spelen.

33. Dxc2+

33. Df6; 34. Txe6.

34. Kxc2 Lxb3+; 35. Kc1 Lxd1; 36. Te3

36. Td5 Lb3; 37. Txd6+ Kxd6; 38. Le5+ is hetzelfde als de partij, maar wel dwingender.

36. Lb3; 37. Td3 Kc6?

Ik krijg een herkansing om mijn truc uit te halen. Zwart had dit kunnen voorkomen met 37. Tb6; 38. Pe4 Lc4; 39. Td1 Ke6, en ondanks dat wit beter staat is de overwinning hier nog lang niet binnen.

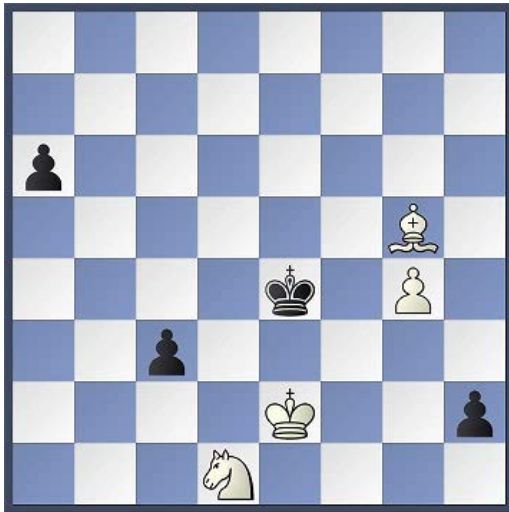
38. Txd6+ Kxd6; 39. Le5+ Kd5; 40. Lxb8

40e zet gehaald, dus een half uur extra. Nu kon ik rustig gaan uitvogelen hoe dit won. Ik was tijdens de partij verre van tevreden hoe ik dit probeerde te winnen, maar de computer was minder kritisch. ik miste nog één mooie winst tussendoor die ik jullie niet wil onthouden.

40. f6; 41. Pf3 La4; 42. Ph4 Le8; 43. Kd2 Ke4; 44. Ld6 c4; 45. Ke2 g5; 46. fxg5 fxg5; 47. Pg2 h4; 48. g4 c3; 49. Le7 Ld7; 50. Kf2

Dit wint, maar ik had een mooiere winst met 50. Lxg5! Ik dacht dat dit juist een blunder zou zijn, maar ik had niet ver genoeg gekeken in de variant om een prachtige winst te vinden. Het draait allemaal om 50. Lxg4+. Ik sla terug met mijn h-pion en de zwarte h-pion loopt door. Of toch niet? 51. hxg4 h3; 52. Pe3 h2; 53. Pd1!!

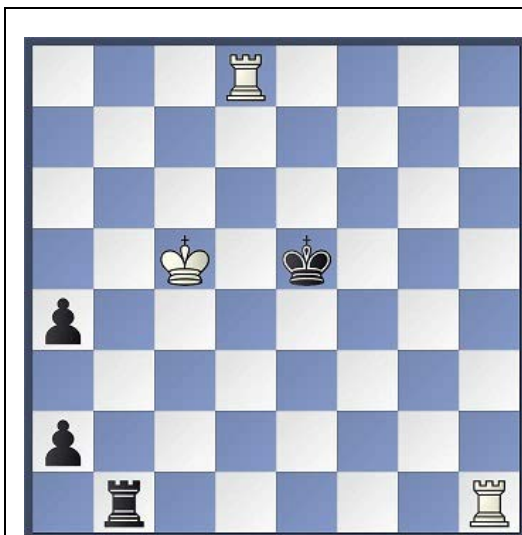
Analysediagram

Tja, nu kun je wel een dame halen, maar die gaat er natuurlijk meteen weer af. Door deze variant te missen moest ik ineens met een paard en loper mat gaan geven, en laat ik dat nou net al jaren niet meer hebben bekeken

50. Lxg4; 51. hxg4 h3; 52. Pe1 Kf4; 53. Lf6 Kxg4; 54. Lxc3

De rest van de zetten heb ik niet meer. Ik won uiteraard alle drie de pionnen en moest toen mat gaan geven. Dat ging met pijn en moeite. De dertig seconden increment per zet waren broodnodig, anders was het nooit gelukt. Een mooi slot van een gekke partij.

Opgave: wit wint

De schoonheid van het spel

In deze studie van de begaafde Oostenrijkse componist Alois Wotawa heeft wit een toren meer, maar gezien de op promoveren staande zwarte pion op a2 moet hij zorgvuldig manoeuvreren.

1. Tf1!

Lijkt een toren weg te geven, maar dingen zijn niet altijd zoals ze lijken. Immers, 1. Txf1; 2. Te8+ Kf6; 3. Tf8+ wint eenvoudig.

1. Ke6

Er dreigde 2. Te8 mat. Op 1. Ke4 beslist 2. Te8+ Kd3; 3. Tf3+ Kd2; 4. Tf2+ en wit wint de a-pion.

2. Te8+ Kd7; 3. Tfe1!

En de enige fatsoenlijke verdediging tegen 4. T1e7 mat is 3. Txe1, waarna wit op z'n gemak de zwarte pionnen oppeuzelt.

De lotgevallen van Amsterdam West 7, voorheen 6

– door Sander van de Wiel –

Amsterdam West 6 is vorig jaar ongeslagen gepromoveerd naar de tweede klasse. Prestige, dankbaarheid en bewondering, het leek allemaal binnen handbereik, maar toen bleek dat we eerst een soort teamdegradatie moesten verwerken. We moesten als Amsterdam West 7 het seizoen beginnen, daarna stonden we snel weer met beide benen op de grond. De wegen van het topsportbeleid zijn soms ondoorgrondelijk, maar gelukkig maakt de SGA-klok inmiddels deel uit van de inventaris.

Dus gelouterd door een kampioenschap, en in dezelfde samenstelling, kunnen we nu aan de bak tegen teams die gemiddeld 100 ELO sterker zijn dan vorig jaar. Dat we niet zomaar twee seizoenen op rij zouden promoveren, bleek na de eerste wedstrijd, die we redelijk kansloos met 7-1 verloren (met iets meer geluk was het maximaal 5-3 geworden) van De Raadsheer 3. Als we niet oppassen zou dit een seizoen kunnen worden waar je al voor de winter weet waar het uiteindelijk op uitdraait.

Maar gelukkig was de stemming goed voor de tweede wedstrijd, tegen De Amstel 4, en die werd al snel beter toen Bert van de Laar op bord 3 zijn potje met overtuiging en snelheid won. Altijd goed voor de teamspirit als je teamgenoot op het bord gehakt maakt van zijn tegenstander.

Wit:	Lex van Hattum	(1618)
Zwart:	Bert van de Laar	(1565)

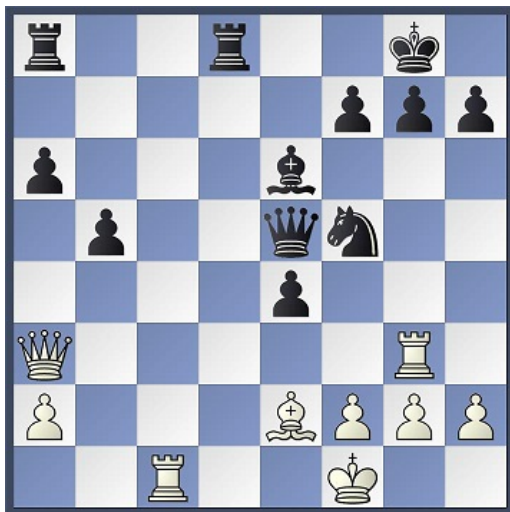
1. e4 c5; 2. d4 cxd4; 3. c3 d5; 4. exd5 Dxd5; 5. cxd4 e5; 6. Pc3 Lb4; 7. Pf3 e4; 8. Pe5 Pc6

9. Da4?

Dit is een gemiste kans, 9. Lc4! Dxd4; 10. Lxf7+ is beter.

9 Dxd4 (en zwart staat volgens de computer al gewonnen; volgens Bert ook trouwens); 10. Lb5 (wit moet de dame dekken want Lc3+ dreigt) 10. Lxc3+; 11. bxc3 Dxc3+; 12. Ke2 Pge7 (het is zo lekker in de partij die zetten te doen die de computer achteraf ook aangeeft, kan toch wel een beetje schaken!) 13. Lf4 (lijkt alles te dekken, maarrrr) 13. Db2+ (nu helemaal gewonnen, loper moet terug want 14. Ke3? Pd5+; 15. Kxe4 Pc3+! wint de dame) 14. Ld2 (hij ziet het ook) 14. Dxe5 (de rest is techniek) 15. Thc1 O-O; 16. Lc3 Dg5; 17. Kf1 a6; 18. Le2 Lf5 (gewoon effe pion dekken) 19. Lb2 b5; 20. Db3 Tfd8; 21. Tc3 Pd4; 22. Tg3 Dd2; 23. Lxd4 Dxd4; 24. Td1 De5; 25. Tc1 Le6; 26. Da3 Pf5.

Tijd voor de beslissende aanval: **27. Tgc3 Dxb2; 28. f3? e3** en opgegeven, 0-1.

Het eerste punt overtuigend binnen. Op de andere borden was het relatief rustig, maar een van de Amstel 4-spelers was om 21.00u blijkbaar nog steeds bezig zijn auto te parkeren en het tweede punt was makkelijk gescoord.

Ik zat naast Bert en raakte ook redelijk gemotiveerd. Daar is sowieso al sprake van dit jaar, ik geloof dat ik niet eerder zo'n goede (interne) competitiestart heb gehad. Over het algemeen ben ik behoorlijk tevreden over mijn spel dit seizoen, en dat geldt ook voor deze partij tegen De Amstel. Ik heb mijn partij daarom op twee manieren geanalyseerd:

In blauw: Bescheiden, behorend bij mijn actuele KNSB ELO van 1629.

In rood: Minder bescheiden, behorend bij mijn interne periodekampioenschap van groep 2 en TPR van 1998 na 8 potjes.

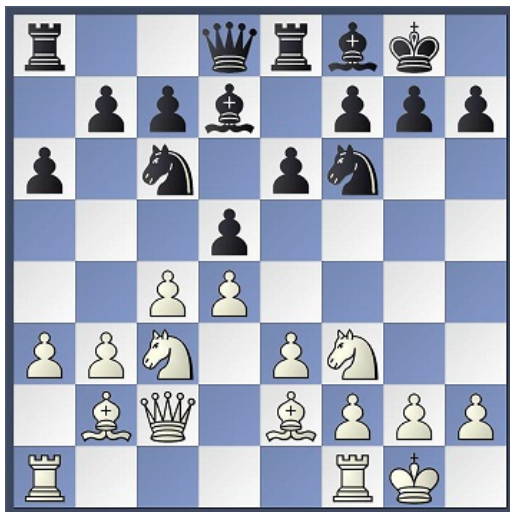
Wit: Sander van de Wiel (1629)

Zwart: Jan van der Sluis (1485)

1. d4 Pf6; 2. c4 e6; 3. Pf3 d5; 4. Pc3 Le7; 5. e3 (objectief is Lg5 beter)/(ik wil uiteindelijk mijn looper op b2 hebben, dan is 5. Lg5 onhandig) 5. O-O; 6. Ld3 Pc6; 7. O-O a6 (dit lijkt wat traag)/(dit lijkt wat traag, en wat doet het eigenlijk?) 8. b3 (die looper moet naar b2) 8. Ld7; 9. Lb2 (hoppla, daar staat ie dan).

9. Pb4 (prima zet want ik moet mijn looper die naar negen velden kijkt verplaatsen naar een veld waar hij naar vijf velden kijkt)/(OK, dan haal ik mijn looper wel weg, dan kan ik daarna prima a3 spelen en, hup, mijn looper weer terugzetten!) 10. Le2 Pc6 (objectief staat het paard prima op c6, maar nu krijg ik gratis zetten) 11. a3 (hier had Pe5 ook gekund)/(zo, deze gratis zet had ik nog tegoed) 11. Te8; 12. Dc2 Lf8 (dit lijkt wat passief, beter was wellicht 12. Ld6 om veld e5 extra te controleren)/(ik krijg het gevoel dat ik hier nu wel heel lekker sta, tijd voor extra druk op zijn stelling).

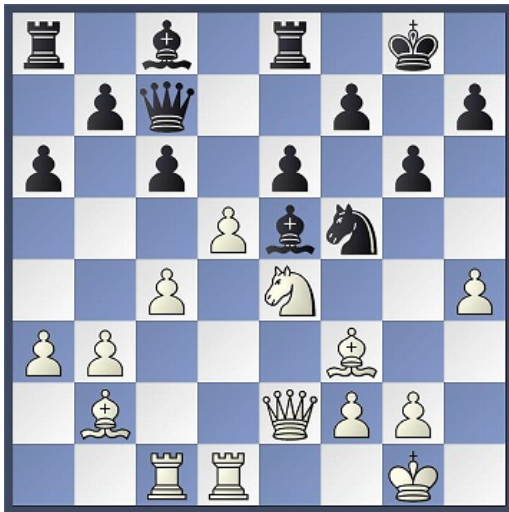
13. Pe5! g6

Het paard pakken kan natuurlijk, maar als ik terugsla moet zijn paard van f6 naar e4. Na ruil staan er vier pionnen op de e-lijn, maar wit kan er snel een slaan of eerst voorbereiden met Tad1, waarna wit heel lekker staat. 14. Lf3 (Stockfish raadt f4 aan waarna het paard wel erg stevig staat op e5)/(de loper lijkt alleen optisch niet op zijn plek op f3 met een paard op e5. Maar ondertussen verhoog ik de druk op de gehele diagonaal, vooral b7 lijkt op termijn zwak) 14. Lc8 (verdedigt op termijn b7)/(beide lopers staan nu weer op de achtste rij en zo zet zwart zijn dame in de etalage, ik sta wel lekker) 15. Tfd1 Lg7; 16. Tac1 Pe7; 17. e4 (tijd om de stelling eindelijk open te breken!) 17. c6; 18. De2 Pd7; 19. h4?! (Hier moet ik natuurlijk een pion winnen op d5, te beginnen met exd5)/(soms moet je gewoon nog even verder drukken in een stelling, maar dit is niet zo'n moment) 19. Pxe5; 20. dxe5 Lxe5 (thuis zal mijn tegenstander teleurgesteld zijn geweest toen hij zag dat hij ook 20. d4! had kunnen spelen) 21. exd5

Er rest zwart nu weinig anders dan de loper in veiligheid te brengen. Indien bijvoorbeeld Lg7, dan volgt dxe6 en de dame moet naar c7. Vervolgens valt nog een pion en gaat zwart er hard af. De loper dekken met f6 is lelijk en gaat ook niet goed na 22. Pe4. Wits loper op b2 kan niet worden geslagen omdat de dame naar b2 gaat en het paard op f6 dreigt te nemen. Heeft zwart nog een andere optie om loper en dame tegelijk te 'redden'?

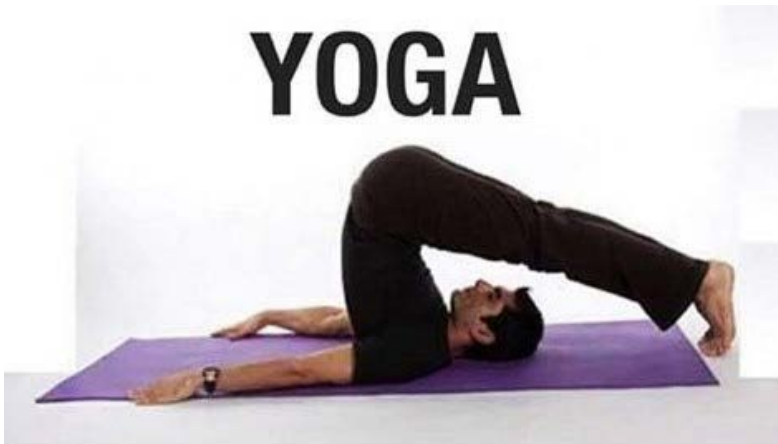
21. Dc7 (dit lijkt objectief een goede zet)/(hier had ik al een tijdje naar zitten kijken. Onze clubkampioen liep langs en zei later dat ik hier 22. Pb5 had kunnen spelen. Dat faalt op 22. Lh2+ en het paard gaat eraf. Zelf had ik alleen maar naar een veel betere zet gekeken, gelukkig) 22. Pe4! Pf5 (wil d6 dekken, logisch).

Nu is het tijd voor de laatste finesse. 23. d6!! (zwart moet de pion pakken, met de loper is de minste van twee kwaden) 23. Lxd6; 24. Pxd6 en opgegeven. Als zwart pakt met zijn paard, volgt De5 met een matdreiging die zwart alleen kan voorkomen door groot materieel weg te geven. Een heerlijk potje, al zeg ik het zelf. En okay, de loper doet uiteindelijk dus weinig op b2, maar is in de eindstelling beslissend.

Op de andere borden werden de voor de winst noodzakelijke remises binnengehaald en winnen we gewoon de tweede wedstrijd met 5-3! Gelukkig weten we nog niet waar dit seizoen ons gaat brengen.

YOGA

VODKA

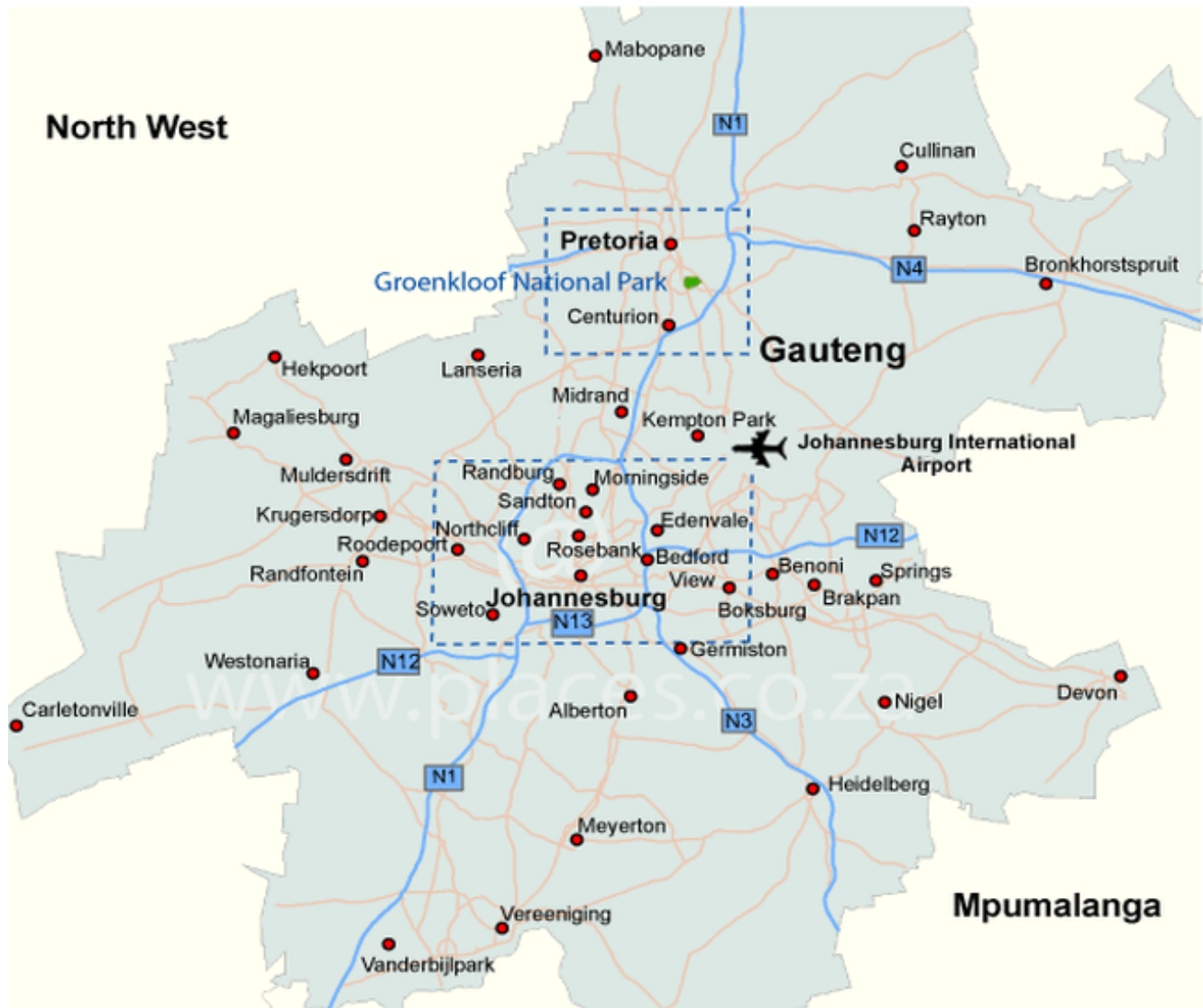
Patten uit Suid Afrika!

– door Cees Meiboom –

Uiteindelik iets uit Suid Afrika en in suiwer Afrikaans! Ek geniet *Patten* nog baie en sou graag bydrae wou maak met onlangse spelle, maar speel deesdae selde.

Byna 8 maande terug in Suid Afrika en weereens aktiewe pensionaris geword! Betrokke by die Tshwane skaakbestuur (provinisie waar ons woon in Centurion tussen Pretoria en Johannesburg). Werk 5-6 uur per dag in 'n waterwinkel. Watergehalte hier het afgelope 15 jaar baie versleg. Watersuiweraars is groot besigheid as gevolg daarvan. Ook besig met evaluasie van 'Chessity' en besig om 'n boek te skryf.

Ons bly in 'n versameling van 25 wooneenhede, wat ons 'n kompleks noem. Ook op die bestuur daarvan betrokke. Tussendeur doen ek ook skaakafrigting. Daar bly dus nie veel tyd oor om self te speel nie, behalwe blitzskaak op die internet.

Sluit graag 'n spel in wat in 1985 tydens die Suid Afrikaanse Kampioenskappe gespeel is. In die laat sewentigs het ek iets anders gesoek as die standaard e4 of d4 op eerste skuif en tyd lank die Uran Utang / Sokolsky soms gespeel. Die teorie uit 'n Nederlandse boekie geleer en baie genotvolle spelle daarmee beleef.

Wit:	Cees Meiboom	(2160)
Swart:	Clyde Wolpe	(2180)

1. b4 Pf6; 2. Lb2 g6; 3. e3 Lg7; 4. Pf3 0-0; 5. c4 d6; 6. d4 Pbd7; 7. Pc3 e5; 8. Le2 Te8; 9. a4 e4; 10. Pd2 Pf8; 11. b5 h5; 12. h3 P8h7; 13. Db3 Pg5; 14. a5 c5; 15. dxc5 dxc5; 16. Da3

Bedoeling is nie om die c-pion aan te val nie, maar om lang rokade moontlik te maak!

16 Lf5; 17. 0-0-0

Lei tot opwindende spel. Beide koningstellings is kwesbaar, maar wit het spasie voordeel.

17. Dc7; 18. Pd5

Val swart verdedigers aan met eie verdedigers!

18. Pxd5; 19. cxd5 Lxb2+; 20. Dxb2 Dxa5

Swart het waarskynlik wit se volgende skuif onderskat toe hy die a5 pion gryp.

21. g4 Ld7; 22. gxh5

Dreig 23. h6.

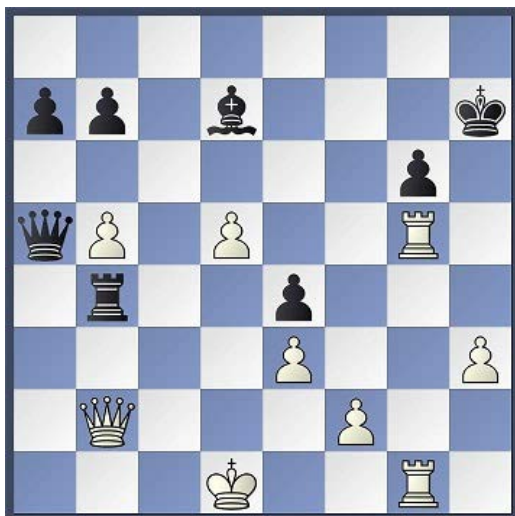
22. c4

Soek teenspel.

23. Lxc4 Kh7; 24. Tdg1 Tac8; 25. hxg6+ fxg6; 26. Txc5 Txc4+; 27. Pxc4 Tc8

Enterprising spel deur Clyde.

28. Thg1 Txc4+; 29. Kd1 Tb4

30. Th5+! Kg8; 31. Dh8+ Kf7; 32. Th7#; 1-0.

Die volgende b4-spel is in 1990 gespeel en die swart speler het nie lang daarna terug na Nederland ge-imigreer. Ons het albei vir die Max Euwe klub gespeel, maar die spel is in die provinsiale kampioenskappe gespeel.

Wit:	Cees Meiboom	(2155)
Swart:	Hans Bouwer	(1965)

1. b4 f5; 2. Lb2 Pf6; 3. e3 g6; 4. Pf3 Lg7; 5. c4 0-0; 6. Pc3 d6; 7. d4 c6; 8. Le2 Dc7; 9. Db3

Om 10. c5+ te kan speel na 9. e5.

9. Kh8; 10. a4 e5; 11. b5 e4; 12. Pd2 Le6; 13. a5 Pbd7; 14. a6 c5; 15. axb7 Dxb7; 16. d5 Lg8; 17. Ta6 Pb6; 18. 0-0 Pe8; 19. Tfa1 Pc7; 20. T6a5 a6

Dit lyk of swart se dameskant probleme opgelos is, maar wit het ook ander teikens!

21. Pxe4! fxe4; 22. Lxg7+ Kg7; 23. Db2+ Kf7

Op 23.Kh6 volg 24. h4! met g4 en g5 wat kan volg.

24. Pxe4 Ke7

Wit besluit om eers weer op die dameskant te fokus, en so die swart perde aan bande te lê voor finale aanslag op swart koning.

25. bxa6 Pxa6

Op 25. Txa6 volg sterk 26. Dg7+.

26. Tb5 Tab8; 27. Dg7+ Tf7; 28. Dh6 Pb4; 29. Dg5+ Kd7; 30. Lg4+ Kc7

31. Pxc5 dxc5

Swart moet neem anders is die swart dame verlore.

32. d6+

Met mat wat volg.

Met vriendelike groete uit Suid Afrika!

Bij de FIDE is het altijd gezellig

– door Dirk Goes –

In mijn vorige artikel over de FIDE (zie de *Patten* van september 2018, pagina 54) schreef ik in het kader van de presidentsverkiezingen dat kandidaat Makropoulos bij de Ethics Commission van de FIDE een klacht had ingediend tegen medekandidaat Dvorkevich, die op zijn beurt dreigde met een rechtszaak op grond van laster en smaad. Concreet ging de klacht van Makropoulos over het feit dat de Servische gedelegeerde Goran Urosevic, die openlijk pro-Makropoulos was, plotseling was vervangen door Dusan Cogoljevic, die verklaarde op Dvorkevich te zullen stemmen, en dat smeergeld aan deze substitutie ten grondslag zou hebben gelegen. Tijdens de zitting van de commissie op 28 september deed Dvorkevich nog een poging de behandeling van de zaak uit te stellen tot na de presidentsverkiezingen, maar dat verzoek werd afgewezen. Uiteindelijk achtte de commissie het smeergeld bewezen, maar Dvorkevich werd vrijgesproken op grond van onvoldoende bewijs dat het geld afkomstig was van zijn campagne team.

Op 3 oktober kwam het congres van de FIDE bijeen in het Georgische Batumi om een nieuwe president te kiezen. Voorafgaand aan de stemming kregen de kandidaten ieder een kwartier spreektijd om hun kandidatuur te bepleiten, waarbij loting bepaalde dat Dvorkevich het eerst mocht spreken. Hij verklaarde het hoofdkantoor van de FIDE te willen verhuizen van Athene naar Zwitserland en beloofde een ontwikkelingsfonds van 3 miljoen euro per jaar voor minder kapitaalkrachtige lidstaten, alsmede een lagere afdracht aan de FIDE. Tevens kondigde hij aan te willen samenwerken met het Internationaal Olympisch Comité en de wereldvoetbalbond FIFA, en hij besloot zijn rede met de gevleugelde woorden *“Let’s just do it”*.

Vervolgens was het de beurt aan Short, die vooral het onvermogen van aartsrivaal Makropoulos om commerciële sponsors binnen te hengelen op de korrel nam. Short: *“92% of FIDE’s revenue comes from the chess community. You’re being milked by a very poor administration. It’s Makro-economics.”* Aardige woordspeling En toen liet Short een bommetje ontploffen door zijn kandidatuur in te trekken en zijn steun uit te spreken voor Dvorkevich. Commotie in de zaal! Short: *“We all know that change must come to FIDE, and today it will finally come.”*

Het laatste woord was voor Makropoulos, die waarschijnlijk op dat moment de bui al zag hangen. Hij pleitte voor de oprichting van diverse gremia binnen de FIDE, zoals een adviesraad, een Public Relations Department en een commissie voor ‘Long-Term Strategic Planning’. De kritiek van Short pareerde hij met *“We are not promising to change FIDE, we are already changing FIDE.”*

En toen was voor de gedelegeerden het moment gekomen om hun stem uit te brengen, waarbij stemmen van kleinere landen even zwaar wogen als stemmen van grotere landen. Volkomen krankzinnig in *my humble opinion*, maar dingen zijn al sinds mensenheugenis zoals ze zijn. Dik twee uur later was er een uitslag: 103 stemmen voor Dvorkevich en 78 voor Makropoulos, bij één ongeldige stem. Short: *“The evil empire has ended.”* Herman Hamers, afgevaardigde namens de KNSB, bracht ook een stem uit, maar weigerde desgevraagd na afloop te verklaren op wie hij had gestemd. Misschien was het wel die ongeldige stem, je weet het niet

Dvorkevich is pas de zevende FIDE-voorzitter in bijna 100 jaar. Dat lijstje ziet er als volgt uit:

Alexander Rueb	1924-1949
Folke Rogard	1949-1970
Max Euwe	1970-1978
Fridrik Olafsson	1978-1982
Florencio Campomanes	1982-1995
Kirsan Iljumshinov	1995-2018
Arkady Dvorkevich	2018-.....

Voorlopig geef ik Dvorkevich het voordeel van de twijfel. Dit jaar nog was hij voorzitter van het organisatiecomité dat het WK voetbal in Rusland organiseerde, en dat is voor zover ik weet vlekkeloos verlopen, dus capabel lijkt hij me zeker. Niet onbelangrijk lijkt me ook het feit dat de spelersvakbond Association of Chess Professionals nog voor de stemming zijn vertrouwen in hem uitsprak. Tot voor kort had deze organisatie zich op het standpunt gesteld dat ze neutraal wilden blijven en zich niet met schaakpolitiek wensten te bemoeien. Wist u trouwens dat onze eigen Jeroen van den Berg al jaren algemeen bestuurslid is van de ACP?

Zo is de situatie op dit moment. Overigens blijf ik onverkort van mening dat Nederland uit de FIDE moet stappen en het voortouw zou moeten nemen voor de oprichting van een bond voor fatsoenlijke landen.

Carel

– door Kees Heijnis –

Enige weken geleden bereikte ons het bericht dat Carel Cornel, oud-lid van Het Probleem, was overleden op de leeftijd van 96 jaar. Zolang als ik hem kende, klaagde hij altijd over zijn gammele gezondheid, en die werd hem ten slotte toch fataal. De figuur waarover ik spreek, kennen de meeste van onze huidige clubleden natuurlijk niet omdat Amsterdam West nog zo jong is. De inmiddels vergrijsde Probleem-rest van onze dynamische club kent deze markante figuur ongetwijfeld wel. In het clubblad van Het Probleem schreef hij jaren geleden stukjes onder de naam C-Kwadraat, waarin hij zijn hart luchtte over mens en maatschappij. Hij deed dit indirect omdat hij toch wel wist dat in deze tijd bijna niemand meer gecharmeerd is van het communisme waar hij zelf voor stond. Even nog flikkerde zijn hoop op toen in de stervende Sovjet-Unie een coup poging werd gedaan, zo rond 1990, om leider Gorbatsjov ten val te brengen, maar toen die poging tot herstel der oude waarden niet levenskrachtiger bleek dan die half seniele grijsaards die het probeerden, toen wist hij dat er geen hoop meer was. Dat zag hij trouwens al overal om zich heen: Amsterdam was toch Amsterdam niet meer?! Daarom verliet hij de stad die hem altijd zo dierbaar was, en ging in een buitenwijk van Castricum wonen – onder protest. Hij was toen al op leeftijd en had de fut niet meer om 's avonds nog naar Amsterdam te rijden om in West te gaan schaken, maar van een afstand bleef hij zijn schaakclub – uiteraard kritisch! – volgen. In 2006 nam hij, als cadeautje voor de club, die toen 70 jaar bestond, een deel van de kosten voor zijn rekening van een schaakeest voor de gehele club, met als hoogtepunt een simultaan tegen Jan Timman. Al was hij er dan zelf niet, hij was zo toch aanwezig

Hieronder volgt een stukje dat ik eerder heb geschreven ter gelegenheid van het 75e jaar van het bestaan van Het Probleem, in 2011. Ik had het geschreven op basis van een telefoongesprek en opgenomen in het jubileumnummer van Het Probleem dat toen uitkwam. Onder heel penibele omstandigheden, want onze vaste drukker, de schoonzoon van een ander Probleem-lid, Leen Cornel, was juist overleden. André Winter, waar wij dit jaar ook afscheid van namen, regelde jarenlang alle zaakjes met deze drukker. Daar kwam toen ook meteen een eind aan. We zien het, zo komen we van het een op het ander, maar we gaan terug naar Carel Cornel en zijn visie.

Groeten uit Castricum

Bij de post lag een envelop die nog eens voor de zekerheid met een plakbandje was dichtgeplakt. Toen ik de afzender zag, was ik niet verwonderd. Carel Cornel, die jaren geleden nog wel eens stukjes voor de clubkrant schreef onder het pseudoniem C-Kwadraat, is en blijft toch de steile CPN'er die zich nog steeds als een muis in een vreemd kapitalistisch pakhuis voelt en voortdurend op zijn hoede is dat zijn proletarische cel door de politie zal worden opgerold. De tijd van contrabande, van illegaliteit, zoals tijdens de Tweede Wereldoorlog, was toch de mooiste tijd van zijn leven, al mag je dit natuurlijk niet hardop zeggen. Het Duits dat hij op de MULO had geleerd, kon hij in die tijd mooi gebruiken voor het schrijven van stukjes tegen de moffen, maar als hij vandaag gedichten van Brecht in het Duits leest, dan moet hij toch nog wel woorden opzoeken.

Carel is op aandringen van zijn neef Leen Cornel ergens in de jaren 80 op de club gekomen. In de loop van de jaren 90 is hij naar Castricum verhuisd. Hij werd al bijna tachtig, en zijn zoon woonde daar in de buurt. Ach, zijn eigen buurt in Amsterdam kon hij toen al niet meer zijn eigen buurt noemen, alle oude Amsterdammers waren weg. Hij ergerde zich aan de nieuwkomers, vandaar. Maar echt wennen in Castricum doe je nooit. En ja, schaken, dat komt er eigenlijk niet meer van. De laatste keer dat hij nog geschaakt heeft was met Ronald Segers, drie jaar geleden of zo. Hij kan het niet meer opbrengen met zijn 89 jaar om nog zo'n hele partij te spelen. Daarom doet hij nu iets met Brecht. Ja, hij volgt alles nog wel. Laatst zag hij een kleinzoon van Stalin op de tv. Die Stalin heeft zo links en rechts heel wat kinderen verwekt die hem als de vader mogen zien. Je mag het niet zeggen, maar hij heeft eigenlijk nog veel respect voor Stalin. Hij kan er niets aan doen, hij is er mee vergroeid.

Carel wil zich niet vastleggen of hij langskomt op het feestje van zijn schaakclub, waar hij nog steeds het blad van ontvangt, maar je neemt, als je zo oud wordt, veel meer afstand van dingen, dat ga je wel merken als je zelf oud wordt. Autorijden dicht in de buurt gaat nog net, met heel veel moeite. De ogen willen ook niet meer zo, en het lopen is miserabel. Zal toch een rollator worden, maar wat wil je op die leeftijd!

Carel stuurde mij in de verzegelde brief de schaakpartij die hij zelf als de beste ooit beschouwt. Hij had deze partij in een aflevering van Het Parool gevonden van jaren geleden; hij wist niet meer van wanneer. Ook de auteur ervan staat er niet bij. In zijn eigen korte tekstje erbij zegt hij het zo:

“Mijn schaakleven bij Het Probleem vergeet ik nooit. Misschien heb ik me met de mooiste partij uit de schaakgeschiedenis nog wat verdienstelijk gemaakt. De ‘mooiste partij’ hebben we natuurlijk zelf gespeeld.

Carel Cornel.

En hij gaf de partij ook een motto, afkomstig van Kronkel, alias Simon Carmiggelt:

“Zo’n vijftig jaar geleden kwamen naast ons op één kamertje Bert, Riet, en dochter wonen. Ze hadden moeten trouwen. Berts vak was rietdekker. Kronkel.”

Wit:	Joeri Averbach
Zwart:	Alexander Kotov

1. d4 Pf6; 2. c4 d6; 3. Pf3 Pbd7; 4. Pc3 e5; 5. e4 Le7; 6. Le2 0-0; 7. 0-0 c6; 8. Dc2 Te8; 9. Td1 Lf8; 10. Tab1 a5; 11. d5 Pc5; 12. Le3 Dc7; 13. h3 Ld7; 14. Tbc1 g6; 15. Pfd2 Tab8; 16. Pb3

Misschien wel wits enige misser in de partij. Meer kansen bood 16. b3 om met 17. a3 en 18. b4 het paard te *befragen*.

16. Pxb3; 17. Dxb3 c5!

Daarmee wordt het spel naar de koningsvleugel verplaatst, waar alleen zwart kansen heeft.

18. Kh2 Kh8; 19. Dc2 Pg8; 20. Lg4 Ph6; 21. Lxd7 Dxd7; 22. Dd2 Pg8; 23. g4 f5; 24. f3

Nauwkeuriger was 24. De2.

24. Le7; 25. Tg1 Tf8; 26. Tcf1 Tf7; 27. gxf5 gxf5; 28. Tg2 f4!; 29. Lf2 Tf6; 30. Pe2

30. Dxb3!

Kotov: “Slechts eens in de honderd jaar doet zich tussen gelijkwaardige meesters een kans op een dergelijk offer voor.”

31. Kxh3 Th6+; 32. Kg4 Pf6+; 33. Kf5 Pd7

Later bleek in een prijsvraag die het blad *Die Welt* over deze stelling had uitgeschreven dat 33. Pg4! nog sneller wint. Na de beste verdediging 34. Pxf4 Tg8!; 35. Ph5 Thg6!; 36. Dg5 – er is niets anders – 36. Lxg5; 37. Kxg4 Lf4+; 38. Kh3 Tg2; 39. Pxf4 exf4 wint zwart eenvoudig.

34. Tg5 Tf8+; 35. Kg4 Pf6+; 36. Kf5 Pg8+; 37. Kg4 Pf6+; 38. Kf5 Pxd5+; 39. Kg4 Pf6+; 40. Kf5 Pg8+; 41. Kg4 Pf6+; 42. Kf5 Pg8+; 43. Kg4 Lxg5; 44. Kxg5 Tf7; 45. Lh4 Thg6+; 46. Kh5 Tfg7; 47. Lg5 Txg5+; 48. Kh4 Pf6; 49. Pg3 Txg3; 50. Dxd6 Tg6; 51. Db8+ Tg8

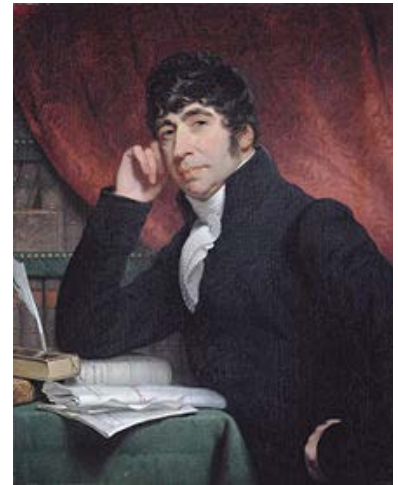
En wit liet ook hier ten onrechte na zich mat te laten zetten, maar gaf het op (0-1).

Wie was ook alweer Willem Bilderdijk?

– door Dirk Goes –

Zoals algemeen bekend, spelen we in het Bilderdijkpark, dat is genoemd naar de dichter Willem Bilderdijk. Hij is de naamgever van straten en lanen in uiteenlopende Nederlandse steden als Amsterdam, Utrecht, Alkmaar, Rotterdam, Den Haag, Eindhoven en Amersfoort, terwijl zich in Uithoorn een Bilderdijkhof bevindt, waar, o toeval, schaakvereniging De Amstel is gehuisvest. Maar wie was ook alweer Willem Bilderdijk?

Willem Bilderdijk werd geboren op 7 september 1756 aan de Westermarkt te Amsterdam. Op vijfjarige leeftijd ging een buurjongen op zijn linkervoet staan, waardoor hij een wond opliep die slecht werd behandeld. Als gevolg hiervan kreeg hij last van een hardnekkige ontsteking aan het beenvlies, die hem de rest van zijn jeugd aan huis kluisterde. Uit verveling dook hij in de studieboeken en bleek al snel een wonderkind want hij vergaarde in recordtempo een grote kennis in uiteenlopende gebieden als geschiedenis, taal, filosofie, theologie en wiskunde. Hij wilde als dichter door het leven gaan, maar zijn strenge vader, die belastinginspecteur was, wilde daar niets van weten en hij werd als boekhouder te werk gesteld op zijn kantoor. In 1780 begon Bilderdijk aan de universiteit van Leiden aan een studie rechten, die hij al na twee jaar had afgerond. Vanaf 1782 vestigde hij zich als advocaat te Den Haag.

Willem Bilderdijk

Bilderdijk was gefascineerd door de dood en ging als zodanig geheel mee in de toenmalige tijdgeest, de romantiek, die aan het eind van de 18^e eeuw populair was in intellectuele kringen. De dood speelde ook een grote rol in zijn persoonlijk leven. In totaal kreeg hij tien kinderen, van wie er negen jong stierven, en dan tel ik de vele miskramen nog maar niet mee. Kindersterfte kwam destijds wel vaker voor, maar negen van de tien Het lijden moet bovenmenselijk zijn geweest.

Door rampspoed getekend speelden melancholie en een welhaast wanhopig doodsverlangen een prominente rol in zijn gedichten. Ter illustratie twee regels uit zijn gedicht 'Afscheid':

*'k Lag in mijn wieg' alreeds met natbeschreide wangen
In 't dorsten naar de dood te smachten van 't verlangen*

Bilderdijk was een uitzonderlijk productief dichter. Van hem zijn zo'n 300.000 versregels bekend. Vanwege zijn hoge productiviteit werd hij spottend ook wel 'Bulderdijk' genoemd.

In 1795 werden de Fransen de baas in Nederland. Bilderdijk werd als advocaat verplicht een eed van trouw aan de nieuwe machthebber af te leggen, weigerde koppig en werd verbannen. Een tijdlang woonde hij in Groningen, maar het grootste deel van zijn ballingschap bracht hij door in Hamburg. Pas in 1806 kreeg hij toestemming om terug te keren naar Nederland, waar hij een belangrijke taak kreeg toegewezen: het als docent Nederlandse taal lesgeven aan koning Lodewijk Napoleon, die door zijn broer Napoleon Bonaparte was aangesteld als vorst van het zogeheten Koninkrijk Holland. Dat die les hard nodig was moge blijken uit het feit dat deze eens het volk toesprak met de onsterfelijke openingswoorden "Ik ben uw konijn", waar hij uiteraard "Ik ben uw koning" bedoelde. Wat zal het volk gelachen hebben

Lodewijk Napoleon wierp zich op als beschermheer van Bilderdijk en betaalde hem een fors stipendium. Dat veranderde in 1810 toen het Koninkrijk Holland in opdracht van Napoleon rechtstreeks deel ging uitmaken van het Franse keizerrijk. Lodewijk Napoleon trad af en Bilderdijk verloor zijn stipendium.

Van 1817 tot 1827 woonde hij in Leiden, waar hij vaderlandse geschiedenis doceerde. Zijn bekendste leerling was de dichter en historicus Isaäk da Costa, die later, tussen 1856 en 1859, het verzameld werd van Bilderdijk zou uitgeven. Na 1827 verhuisde hij naar Haarlem, waar hij aan de Grote Markt het pand betrok waar nu het bekende Café Brinkmann is gevestigd. Op 18 december 1831 overleed Bilderdijk en kon ten langen leste zijn doodswens worden ingewilligd. Hij werd begraven in de Grote of Sint-Bavokerk, schuin tegenover zijn huis.

Bilderdijk was een zeer veelzijdig mens, maar of hij ook kon schaken is niet bekend. Toch heeft hij er eenmaal over gedicht. Uit de bundel 'Buitenleven':

Wat verder, statig stil, in aandacht opgetogen,
Geleidt een ernstig paar, aan 't mijmrend spel verpacht
Dat Palamedes 't eerst in 't Trooische strand bedacht
Op 't bonte veld zijn zwarte en witte benden
Ten oorlog zonder bloed, met kunst- en geestrijk wenden.
Lang houdt der strijdren macht elkaar in evenwicht:
In 't eind verschijnt nogthands 't noodlottig tijdgewricht,
En 's overwinnaars stem roept, juichende in den zegen,
't verplettrend schaak en mat aan d'overwonnen tegen,
Terwijl hy 't oorlogspers met eedlen trots verlaat;
Daar de ander, diep ontzet, de hand aan 't voorhoofd slaat,
En, als hy 't haatlijk mat zich vruchtloos wenscht te ontveinzen,
Den doodelijken zet nog siddrend na blijft peinzen.

Bovenstaand gedicht verwijst naar de legende van Palamedes, één van de Grieken die deelnamen aan de strijd tegen Troje. Die oorlog duurde liefst 10 jaar, en de Grieken hingen vaak als hangjongeren *avant la lettre* verveeld rond in hun tentenkamp. Om de lamlendigheid te doorbreken zou Palamedes het schaakspel hebben bedacht, het (houten) paard bracht Odysseus op een idee, en de rest is geschiedenis.

Een echte schaker heeft geen respect

– door Mehmet Elliyasa –

Een boude binnenkomer, maar of het waar is, hangt uiteraard af van de betekenis van het woord 'respect', naar wie, en dus van wat er wordt bedoeld.

In menig online debat, waar ik slechts toeschouwer/lezer van was, heb ik gezien dat het woord vaak wordt misbruikt, vooral door *gutmenschen* die weigerden respect te tonen voor de mening van de tegenstander door te eisen dat die op zijn beurt wel hem zou moeten respecteren door zijn mening met rust te laten. *Respect voor een mening* wordt gelijkgesteld aan *respect voor de mens*, en *vrijheid van mening* aan *het recht niet bekritiseerd te worden*. Een kakofonie van misverstanden dus.

Wat doe je dan als brave burger... Je haalt het Google woordenboek erbij. Je valt van je stoel van verbazing, staat weer op, herstelt jezelf, en realiseert je dat het woordenboek eigenlijk de bron van alle verwarring is. Het stelt de volgende interpretaties gelijkwaardig:

Interpretatie 1: Respect is een gevoel

Het is een verzameldoos voor de gevoelens: bewondering, ontzag, waardering, aanzien en eerbied (voor gezag). Dit gevoel kan ontstaan als reactie op de kwaliteiten, prestaties, vaardigheden, maar ook *positie op de maatschappelijke ladder* en *mate waarin iemand een maatschappelijke waardering heeft weten op te roepen*. Deze interpretatie maakt het geheel een actie/reactie-spel, dus respect is iets dat je vooral verdient.

Interpretatie 2: Respect is gedrag

Respect tonen wordt *buigen voor de macht* van de ander en de grenzen die hij meent te kunnen stellen. De valsspelers denken het actie/reactie-mechanisme te kunnen omdraaien/misbruiken en bedreigen de ander: *I will kill you*. Het slachtoffer deinst terug uit angst: *Ik pas wel op*. Respect wordt dus niet positief verdiend, maar negatief afgedwongen, maar is dan toch weer een reactie. Er wordt alleen *angst* aan het rijtje gevoelens toegevoegd. Zo kun je het begrip *rekening houden met* ook interpreteren.

Interpretatie 3: Respect is goed management

Een van de oudste interpretaties is de Bijbelse, wat *omzien naar* is, wat een verwijzing is naar hoe God met de mens omging: *op een zorgende manier aandacht besteden aan*. Nu interpreteren wij dit weer als *liefdevol paternaliserend* en *rekening houden met de beperkte mogelijkheden van de zwakkere*, dus het gedrag van een goede superieur naar zijn onderdanen. Waar komt dan de volgende interpretatie vandaan?

Interpretatie 4: Respect is 'een gelijkwaardige verhouding'

We komen hiermee in het hart van de *gutmens* en zijn mantra *in zijn waarde laten*. Dit komt dus zeer waarschijnlijk uit de Bijbelse interpretatie. Het gaat weer om een machtige en een zwakkere, alleen betreft het hier een sterkere die ervoor kiest zijn superioriteit in de prullenbak te gooien.

De truc is te doen alsof je niet groter, sterker, slimmer, etc., bent, maar *gelijkwaardig*. In het land der blinden rukt de eenoog zijn laatste oog uit. Hiermee wordt *respect tonen* een middel/truc/politieke *witte leugen* om een doel (vrede) te bereiken. Het is dus in essentie een manipulatieve leugen naar de zwakkere. Defensief gebruikt wordt het een variant op *ik pas wel op* omdat de zwakkere anders gewelddadig zou kunnen reageren, en offensief om jouw winpositie veilig te stellen. Laat de zwakkere slapen terwijl jij intussen de winkel leegrooft. Dus meer *de een z'n dood is de ander z'n brood*.

Je zou deze geveinsde gelijkwaardigheid kunnen wegmoffelen met eufemismen als leer te genieten van *verscheidenheid*, *acceptatie*, *stop mensen te veranderen*, *verplaats je in zijn of haar wereldbeeld*. Het wordt pas gevaarlijk voor jou als je de leugen zelf begint te geloven. Je gedraagt je dan meer als God en wordt een betere *gutmens*. Je oordeelt niet meer zoals Jezus zei, *jouw waarheid* wordt slechts *jouw mening*, en je laat de gedachte varen dat jouw manier de goede manier is. Dit is uiteraard in tegenspraak met alles wat je beweert en doet, maar dat terzijde.

Je voelt je beter omdat je je nu goed gedraagt door respect te tonen naar alles, terwijl je *beter voelen* eigenlijk weer niet mag. Het wordt *oordeel niet*, *observeer* tot je een ons weegt, want als je er iets van leert, ga je alweer oordelen, je beter gedragen en beter voelen. Dus een wereldwijd feest van 'Kum ba yah' en 'I'm OK, your OK'. Iedereen blijft zichzelf: de zwakkere blijft verliezen en de sterkere blijft winnen.

De zwakkere helpen sterker te worden zou anders in tegenspraak zijn met *acceptatie*. Dit soort gedachtenkronkels is in het verleden vaak toegepast om zaken als *slavernij* en *het afpakken van land van de indianen* goed te praten. Standaardinformatie voor een cursus VOC-mentaliteit.

Samenvattend lijkt het mij duidelijker om voortaan het woord respect, wat blijkbaar zijn betekenis heeft verloren, in de prullenbak te gooien en te zeggen welke interpretatie je eigenlijk bedoelt.

Het woord *winnen* is mijn bruggetje naar het schaken. De *gutmens*-interpretatie is namelijk vooral funest in het schaken, maar ook deze boude uitspraak heeft toelichting nodig. Laat staan naar de ander, gaat het nu meer over *respect naar jezelf*.

Ik ga er namelijk vanuit dat je als schaker *goede zetten* wil doen. Die bestaan niet, als er niet ook *foute zetten* bestaan. Een goede zet is een consequentie van de stelling. Het is het resultaat van een analyse/interpretatie door de schaker in de mens. Die schaker is een verzameling van ideeën en opvattingen over schaken. Dat die opvattingen (= schakers) niet gelijkwaardig zijn, blijkt achter het bord. De een heeft als consequentie een veel hogere rating. De sterkere speler zit dicht bij de waarheid, want de waarheid bestaat wel in het schaakspel.

Een verliespotje wordt door een echte schaker gebruikt om terug te gaan naar de tekentafel en te sleutelen aan zijn schaakprocedure. Verliezen is geen belediging, maar de broodnodige feedback. Een echte schaker zegt "Bedankt voor de les" en toont daarmee waardering voor de tegenstander.

Een echte schaker is progressief, voor verbetering en dus verandering.

Dominee Gremdaat zou zeggen: "Ik wens u een fijne voortzetting en een aangenaam etensmaal, met spekjes erin."

Als Apple een schaakclub zou ontwerpen

– door René Pijlman –

Laatst was ik bij de Apple Store op het Leidseplein om de batterij van mijn iPhone te laten vervangen. Ik had via de website een afspraak gemaakt en kwam precies op tijd aan. Ik liep de trap op naar de serviceafdeling en passeerde behendig enkele irritante jonge Apple-medewerkers met een iPad in de hand. Vast een of ander onderzoek of zo.

Ik ging aan de Genius Bar zitten, zo noemen ze daar de helpdesk. Het was er een drukte van belang met een stuk of 10 klanten aan de bar en bijna evenzoveel Apple-medewerkers die druk bezig waren met iPhones, iPads en Star Trek-achtige communicatieapparatuur die aan hun kleding hing. Verwachtingsvol keek ik om me heen. Links en rechts van mij werden mensen geholpen met hun haperende toetsenbordjes en stokkende software-updates. Ik werd genegeerd, er gebeurde niets. Niets. Niets. Ik waande me in de Amsterdamse horeca en vreesde met uitdrogingsverschijnselen te moeten worden afgevoerd naar het ziekenhuis.

Na een half uur was ik het zat. Ik wendde me tot zo'n Apple-fanboy met witte oortjes uit zijn trui en een tablet in de hand bovenaan de trap. "Ik word genegeerd" was mijn klacht. "Maar heeft u dan wel ingecheckt?" Ingecheckt? Daarvoor staan dus de rijen bovenaan de trap voor de iPad-jongens. Iedereen weet kennelijk dat je bij aankomst moet inchecken, behalve ik. Enfin, mijn gegevens werden opgezocht in de Apple-database, waarin ik inmiddels te boek stond als 'no show'. De afspraak werd gereactiveerd en ik mocht weer plaatsnemen aan de Genius Bar.

Na een tijdje kwam er een kloeke Apple-medewerker op me af. Hij keek op zijn iPad en zei "René?". Dat hij wist hoe ik heet verbaasde me niet, dat staat in de Apple-database, maar hij wist kennelijk ook hoe ik eruit zag of waar ik was gaan zitten, dat is griezelig. Mijn iPhone werd via WiFi gescand met een iPad. Ik moest op OK klikken onder een lange juridische verklaring en een handtekening krabbelen op een touchscreen. De nieuwe tijd, net wat u zegt. Zo kreeg ik een nieuwe afspraak om de volgende dag daadwerkelijk de batterij te laten vervangen. Dat is overigens goed gelukt.

Als Apple een schaakclub zou ontwerpen, zou het er heel anders aan toegaan dan we gewend zijn. Via de clubwebsite maak je een afspraak om deel te nemen aan de clubavond. Bij binnenkomst check je in bij een jongeman met een iPad, die noteert dat je daadwerkelijk aanwezig bent. Dan mag je even aan de bar gaan zitten.

Zodra de indeling is gemaakt, ontvang je een bericht op je smartphone met bordnummer, kleur en naam van de tegenstander. De schaaktafel bestaat uit een groot plat touchscreen waarop het virtuele schaakbord, de virtuele schaakklok, het bordnummer en de namen van de spelers met een federatievlaggetje zichtbaar zijn. Uit een gat in de tafel komen 2 witte kabeltjes zodat de spelers tijdens de partij hun iPhone kunnen opladen. Noteren is niet nodig, het elektronische bord registreert de zetten.

De uitslag wordt na afloop van de partij automatisch doorgegeven aan de wedstrijdleiding en je ziet op het scherm direct na de partij je aangepaste rating. Bij thuiskomst staat er een e-mail in je inbox met de gespeelde partij, uiteraard in PGN, zodat je hem meteen kunt opnemen in je Chessbase-database. De uitslagen en standen op de clubwebsite zijn dan al automatisch bijgewerkt.

Over 20 jaar zal het zo zijn, en dat is geen bluf. Ruim 20 jaar geleden kondigde ik in clubblad Tal Nieuws het Internet aan, dat toen door nog slechts enkele clubleden werd gebruikt. U weet wat er van Internet is gekomen.

KNSB Ratinglijst per 1 november 2018

Op naam	1 nov. 2018	1 aug. 2018	1 mei 2018	1 febr. 2018	1 nov. 2017	1 aug. 2017
Aarten, Marjolein	1399	1399	1470	1442	1399	1364
Adamson, Rob	1235	1235	1202	1150	1163	1163
Balhuizen, Hans	1587	1587	1576	1566	1535	1535
Basyigit, Göksel	1654	1661	1661	1617	1617	1617
Berg, Bas van den	1656	1664	1685	1639	1639	1639
Berg, Henk van de	1376	1384	1384	1430	1438	1438
Berg, Jeroen van den	2056	2053	2049	2021	1997	1989
Berg, Jo van den	1348	1348	1346	1354	1305	1305
Berg, Steef van de	1320	1320	1320	1320	1320	1320
Blokker, Gre	803	804	811	811	812	813
Boellaard, George	1760	1760	1771	1753	1714	1714
Boer, Bart de	1661	1661	1661	1656	1634	1634
Bolhuis, Ridens	1893	1888	1934	1964	1997	1999
Bonoo, Iwan	1944	1974	1955	1917	1929	1927
Boon, Thijs	1402	1434	1403	1417	1432	1432
Bruinsma, Hilbrand	1640	1640	1629	1624	1624	1624
Coolen, Marlo	1702	1702	1702	1691	1723	1723
Cramer, Adrienne	1605	1605	1630	1588	1685	1690
Cromsigt, Jeroen	1929	1929	1977	1940	1943	1932
Dekker, Erik	1841	1841	1837	1856	1867	1867
Dekker, Ichelle	1345	1382	1418	1418	1418	1390
Dekker, Jasper	1753	1820	1782	1819	1819	1819
Dreef, Bert	1460	1481	1496	1496	1480	1480
Eijnde, Vincent van den	1933	1923	1931	1939	1940	1940
Eijk, Dick van der	1910	1903	1911	1909	1901	1915
Eisses, Job	1353	1353	1347	1357	1319	1319
Elliyasa, Mehmet	1809	1809	1792	1792	1807	1807
Flikweert, Cees	1548	1548	1556	1536	1528	1528
Gerritsen, Andy	1830	1830	1830	1830	1828	1828
Goedhart, Gert-Jan	1926	1912	1898	1908	1893	1888
Goes, Dirk	1797	1809	1879	1885	1886	1886
Golbach, Floris	1878	1877	1939	1904	1909	1883
Groen in 't Wout, Partipan	1770	1710	1710	1727	1704	1704
Haastere, Rob van	1771	1771	1765	1765	1765	1765
Hall, Tony	1451	1451	1447	1471	1471	1480
Hattum, Karel van	1241	1256	1234	1243	1249	1254
Heer, Jan de	1648	1643	1645	1639	1646	1641
Heijnis, Kees	1493	1493	1487	1485	1485	1485
Helmer, Paul	1872	1872	1869	1878	1860	1860
Hersperger, Olivier	1778	1778	1785	1778	1756	1756
Heyden, Jan van der	1333	1345	1266	1339	-	-
Hillebrandt, Remco	1968	1967	1975	2000	2006	2020
Hoekstra, Erik	1714	-	-	-	-	-
Holweg, Sebastiaan	1737	1737	-	-	-	-
Hoorn, Casper	1585	1578	1572	1691	1701	1660
Hufener, Thomas	1926	1942	1969	1896	1917	1910
Jaarsveld, Jos	1330	1330	1337	1337	1343	1343
Jongh, Benno de	1988	1992	2016	2004	1960	1936
Kalma, Jildo	1882	1866	1873	1843	1829	1881
Kelch, Henk	1594	1594	1594	1594	1594	1594
Kemper, Ger	1630	1630	1630	1639	1658	1653
Kersbergen, Ronald	1592	1592	1592	1573	1573	1573
Kingma, Nanne	1475	1475	1469	1449	1423	1423
Klein, Ron	1960	1947	1947	1975	1964	1965
Kooiker, Jos	1875	1875	1864	1855	1869	1869
Kooiman, Piet	1858	1853	1849	1853	1896	1891

Op naam	1 nov. 2018	1 aug. 2018	1 mei 2018	1 febr. 2018	1 nov. 2017	1 aug. 2017
Kooiman, Tobi	2095	2095	2085	2057	2062	2074
Kotmans, Rob	1880	1875	1889	1904	1914	1914
Laar, Bert van de	1544	1565	1602	1602	1582	1602
Lieverlooy, Marcel van	1577	1577	1546	1556	1563	1563
Littel, Leo	1831	1853	1910	1903	1853	1875
Loermans, Thijs	1545	1545	1534	1525	1532	1532
Looijen, Jan	1207	1207	1220	1288	1280	1280
Lubbers, Johan	2016	2015	2015	2027	2030	2030
Manuel, Peter	1981	1986	2003	1982	1967	1967
Marcus, André	1459	1459	1471	1470	1478	1478
Mercks, Marcella	846	847	851	836	842	843
Meuwissen, Marc	1812	1812	1812	1809	1835	1835
Mohnkern, Ansgar	1980	1993	1925	1966	1986	1941
Muller, Stephan	1773	1773	1773	1773	1773	1773
Nagel, Yvette	1935	1948	1977	1963	1933	1931
Nieuwenbroek, Mark	1955	1955	1976	1897	1897	1897
Obut, Himmet	1739	1746	1742	1708	1681	1690
Pavoorde, Frank van de	1793	1799	1772	1755	1792	1795
Peereboom, Michiel	1602	1602	1602	1602	1617	1617
Pieterman, Gerald van de	1515	1515	1514	1529	1553	1553
Pijlman, René	1857	1865	1901	1896	1856	1886
Pronk, Sven	2072	2061	2073	2048	2067	2056
Roelofs, Marcel	1336	1352	1373	1373	1373	1373
Roos, Maarten	1422	1422	1434	1467	1460	1460
Sanders, Ralph	1344	1351	1351	1308	1308	1315
Scheermeijer, Paul	1893	1893	1877	1915	1921	1921
Scheermeijer, Rob	1884	1897	1870	1876	1877	1877
Schelhaas, David	1866	1866	1843	1847	1838	1838
Schievels, Dick	1679	1679	1769	1679	-	-
Schoffemeer, Frans	1994	2020	2040	2083	2046	2038
Schuur, Jan	1945	1923	1936	1938	1951	1951
Segers, Ron	1356	1356	1356	1377	1377	1377
Spanjersberg, Hans	1582	1573	1575	1579	1591	1597
Spelbrink, Djon	1835	1835	1849	1803	1831	1831
Stepanian, Vahe	1321	1353	-	-	-	-
Streef, Jan Pieter	1667	1667	1656	1639	1655	1655
Tadrous, George	1344	1352	1352	1331	1322	1358
Theunissen, Marjolein	1819	1819	1801	1782	1782	1782
Thijssing, Rob	1618	1613	1591	1593	1596	1596
Tieleman, Wouter	1628	1628	1631	1630	1630	1630
Tulleken, Herbert	1538	1538	1539	1538	1543	1543
Tuyl, Wim van	1816	1824	1854	1876	1808	1808
Veenstra, Frits	1839	1839	1832	1758	1678	1671
Veerbeek, Wessel	1785	1806	1806	1810	1831	1841
Venema, Pieter	1525	1525	1573	1559	1520	1520
Visser, Tom	1773	1773	1763	1784	1779	1779
Visser, Willem	1355	1355	1358	1364	1364	1364
Vlaming, Sjaak	1658	1663	-	-	-	-
Vries, Silvia de	1268	1268	1268	1268	1268	1268
Walraven, Arie van	1631	1636	1627	1582	1613	1622
Warmerdam, Jan	1152	1152	1120	1120	1131	1131
Wiel, Sander van de	1629	1629	1623	1615	1608	1608
Wilde, Jan de	1205	1205	1217	1199	1199	1199
Winsemius, Jan	1921	1916	1911	1906	1890	1880
Woestijne, Aldo van de	1919	1914	1921	1907	1959	1954
Wolgen, Remco	1693	1693	1693	1693	1693	1693
Yahia, Mustapha	1923	1923	1921	1902	1888	1888
Zwartjes, Maarten	1350	1350	1339	1382	1368	1368

Op sterkte

Kooiman, Tobi	2095	Theunissen, Marjolein	1819	Spanjersberg, Hans	1582
Pronk, Sven	2072	Tuyl, Wim van	1816	Lieverlooy, Marcel van	1577
Berg, Jeroen van den	2056	Meuwissen, Marc	1812	Flikweert, Cees	1548
Lubbers, Johan	2016	Elliyasa, Mehmet	1809	Loermans, Thijs	1545
Schoffelman, Frans	1994	Goes, Dirk	1797	Laar, Bert van de	1544
Jongh, Benno de	1988	Pavoodt, Frank van de	1793	Tulleken, Herbert	1538
Manuel, Peter	1981	Veerbeek, Wessel	1785	Venema, Pieter	1525
Mohnkern, Ansgar	1980	Hersperger, Olivier	1778	Pieterman, Gerald van de	1515
Hillebrandt, Remco	1968	Muller, Stephan	1773	Heijnis, Kees	1493
Klein, Ron	1960	Visser, Tom	1773	Kingma, Nanne	1475
Nieuwenbroek, Mark	1955	Haastere, Rob van	1771	Dreef, Bert	1460
Schuur, Jan	1945	Groen in 't Wout, Partipan	1770	Marcus, André	1459
Bonoo, Iwan	1944	Boellaard, George	1760	Hall, Tony	1451
Nagel, Yvette	1935	Dekker, Jasper	1753	Roos, Maarten	1422
Eijnde, Vincent van den	1933	Obut, Himmet	1739	Boon, Thijs	1402
Cromsigt, Jeroen	1929	Holweg, Sebastiaan	1737	Aarten, Marjolein	1399
Goedhart, Gert-Jan	1926	Hoekstra, Erik	1714	Berg, Henk van de	1376
Hufener, Thomas	1926	Coolen, Marlo	1702	Segers, Ron	1356
Yahia, Mustapha	1923	Wolgen, Remco	1693	Visser, Willem	1355
Winsemius, Jan	1921	Schievels, Dick	1679	Eisses, Job	1353
Woestijne, Aldo van de	1919	Streef, Jan Pieter	1667	Zwartjes, Maarten	1350
Eijk, Dick van der	1910	Boer, Bart de	1661	Berg, Jo van den	1348
Bolhuis, Ridens	1893	Vlaming, Sjaak	1658	Dekker, Ichelle	1345
Scheermeijer, Paul	1893	Berg, Bas van den	1656	Sanders, Ralph	1344
Scheermeijer, Rob	1884	Basyigit, Göksel	1654	Tadrous, George	1344
Kalma, Jildo	1882	Heer, Jan de	1648	Roelofs, Marcel	1336
Kotmans, Rob	1880	Bruinsma, Hilbrand	1640	Heyden, Jan van der	1333
Golbach, Floris	1878	Walraven, Arie van	1631	Jaarsveld, Jos	1330
Kooiker, Jos	1875	Kemper, Ger	1630	Stepanian, Vahe	1321
Helmer, Paul	1872	Wiel, Sander van de	1629	Berg, Steef van de	1320
Schelhaas, David	1866	Tieleman, Wouter	1628	Vries, Silvia de	1268
Kooiman, Piet	1858	Thijssing, Rob	1618	Hattum, Karel van	1241
Pijlman, René	1857	Cramer, Adrienne	1605	Adamson, Rob	1235
Dekker, Erik	1841	Peereboom, Michiel	1602	Looijen, Jan	1207
Veenstra, Frits	1839	Kelch, Henk	1594	Wilde, Jan de	1205
Spelbrink, Djon	1835	Kersbergen, Ronald	1592	Warmerdam, Jan	1152
Littel, Leo	1831	Balhuizen, Hans	1587	Mercks, Marcella	846
Gerritsen, Andy	1830	Hoorn, Casper	1585	Blokker, Gre	803

FIDE Ratinglijst per 1 december 2018

Op naam

Aarten, Marjolein	1517	Hersperger, Olivier	1798	Mohnkern, Ansgar	1938
Berg, Jeroen van den	1995	Hillebrandt, Remco	1968	Nagel, Yvette	1989
Bolhuis, Ridens	1903	Hufener, Thomas	1961	Pijlman, René	1864
Bonoo, Iwan	1924	Jongh, Benno de	1959	Pronk, Sven	2036
Boon, Thijs	1342	Kalma, Jildo	1869	Scheermeijer, Rob	1879
Coolen, Marlo	1798	Klein, Ron	2023	Schoffelman, Frans	2052
Cramer, Adrienne	1522	Kooiman, Piet	1929	Spanjersberg, Hans	1619
Cromsigt, Jeroen	1934	Kooiman, Tobi	2069	Tieleman, Wouter	1760
Dekker, Jasper	1786	Kotmans, Rob	2044	Tuyl, Wim van	1884
Dreef, Bert	1528	Laar, Bert van de	1679	Veenstra, Frits	1866
Goes, Dirk	1845	Littel, Leo	1919	Vlaming, Sjaak	1663
Golbach, Floris	1911	Lubbers, Johan	2044	Walraven, Arie van	1541
Gr. in 't Wout, Partipan	1638	Manuel, Peter	2054	Winsemius, Jan	1873
Hattum, Karel van	1384	Meuwissen, Marc	1875	Woestijne, Aldo van de	2006

Op sterkte

Kooiman, Tobï	2069	Cromsigt, Jeroen	1934	Coolen, Marlo	1798
Manuel, Peter	2054	Kooiman, Piet	1929	Hersperger, Olivier	1798
Schoffelmeer, Frans	2052	Bonoo, Iwan	1924	Dekker, Jasper	1786
Kotmans, Rob	2044	Littel, Leo	1919	Tieleman, Wouter	1760
Lubbers, Johan	2044	Golbach, Floris	1911	Laar, Bert van de	1679
Pronk, Sven	2036	Bolhuis, Ridens	1903	Vlaming, Sjaak	1663
Klein, Ron	2023	Tuyl, Wim van	1884	Gr. in 't Wout, Partipan	1638
Woestijne, Aldo van de	2006	Scheermeijer, Rob	1879	Spanjersberg, Hans	1619
Berg, Jeroen van den	1995	Meuwissen, Marc	1875	Walraven, Arie van	1541
Nagel, Yvette	1989	Winsemius, Jan	1873	Dreef, Bert	1528
Hillebrandt, Remco	1968	Kalma, Jildo	1869	Cramer, Adrienne	1522
Hufener, Thomas	1961	Veenstra, Frits	1866	Aarten, Marjolein	1517
Jongh, Benno de	1959	Pijlman, René	1864	Hattum, Karel van	1384
Mohnkern, Ansgar	1938	Goes, Dirk	1845	Boon, Thijs	1342

Kooimannen voorlopig superieur in rapidcompetitie

- door Dirk Goes -

Op de clubavond van 15 november jl. werden de eerste vier ronden van het rapidkampioenschap gespeeld. Met nog evenzovele ronden te gaan kan er natuurlijk nog van alles gebeuren, maar voorlopig zijn vader en zoon Kooiman de enigen die kunnen terugzien op een 100% score. Ansgar Mohnkern en Paul Helmer zitten met een half punt achterstand op het vinkentouw. De apotheose volgt op donderdag 7 februari a.s., wanneer de rondes 5 tot en met 8 worden gespeeld. Komt dat zien, of, nog beter, doe mee!

Stand na ronde 4

	Score	TPR		Score	TPR
1. Tobï Kooiman	4	2603	25. Ger Kemper	2	1645
2. Piet Kooiman	4	2563	26. Rob Thijssing	2	1608
3. Ansgar Mohnkern	3½	2080	27. Ronald Kersbergen	2	1520
4. Paul Helmer	3½	2126	28. Marjolein Aarten	2	1581
5. Paul Scheermeijer	3	1926	29. Erik Hoekstra	1½	1574
6. Iwan Bonoo	3	1925	30. Ivo Strubin	1½	1677
7. Frans Schoffelmeer	3	2117	31. Stephan Muller	1½	1596
8. Jildo Kalma	3	1866	32. Bert van de Laar	1½	1410
9. Floris Golbach	3	1870	33. Karam Awad	1½	1612
10. Djon Spelbrink	3	1786	34. Ralph Sanders	1½	1523
11. Leo Littel	3	1916	35. Etai Rosenberg	1½	1480
12. René Pijlman	2½	1829	36. Thijs Boon	1½	1444
13. Frederik Fly	2½	1888	37. Jasper Dekker	1	1594
14. Sander van de Wiel	2½	1626	38. Henk van de Berg	1	1333
15. Hilbrand Bruinsma	2½	1744	39. Maarten Roos	1	1433
16. Marcel van Lieverlooy	2½	1800	40. Frank Kieft	1	1344
17. Hans Spanjersberg	2½	1859	41. Edward Waerseggers	1	1350
18. Sven Pronk	2	1760	42. Maarten Zwartjes	1	1339
19. Casper Hoorn	2	1547	43. Martijn de Vroom	1	648
20. Bart de Boer	2	1471	44. Jan de Wilde	1	626
21. Nicholas Man	2	1722	45. Kees Heijnis	0	680
22. Nanne Kingma	2	1690	46. Ron Segers	0	691
23. Partipan Groen in 't Wout	2	1745	47. Jonathan van der Lee	0	632
24. Sjaak Vlaming	2	1710	48. Fabio Wouters	0	502

SGA-cupteam door naar de volgende ronde!

26 november 2018	Almere	(1797)	-	Amsterdam West	(1962)	1½ - 2½
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Bart Krol	(1823)	-	Sven Pronk	(2061)	0 - 1
	Duncan Klaren	(1944)	-	Ansgar Mohnkern	(1993)	0 - 1
	Kees Vlak	(1772)	-	Jan Winsemius	(1916)	1 - 0
	Pieter Kooijman	(1647)	-	Floris Golbach	(1877)	½ - ½

Het SGA-cupteam was op papier ruim 150 punten sterker en deed zijn plicht tegen Almere. Een nul van Jan werd meer dan goed gemaakt door winstpartijen van Sven en Ansgar, en een halfje van Floris. In de volgende ronde spelen we uit tegen het team van EsPion, datum nog onbekend.

KNSB-cupteam uitgebekerd

9 december 2018	Amsterdam West	(1959)	-	SSC 1922 Soest	(2208)	2 - 2
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Jeroen Cromsigt</i>	Frans Schoffelman	(1994)	-	Reynir Helgason	(2299)	1 - 0
	Remco Hillebrandt	(1968)	-	Eric de Haan	(2322)	0 - 1
	Jeroen Cromsigt	(1929)	-	Ashley Krishnasing	(2111)	1 - 0
	Jan Schuur	(1945)	-	Jos Nooijen	(2101)	0 - 1

Op donderdag 29 november 2018 speelden wij de tweede ronde van de KNSB-cup, thuis tegen SSC 1922 uit Soest. Meestal is deze knock-out-cup een verplicht nummer, je speelt een of twee ronden en bent weer klaar. Aangezien het derde die avond een SGA-ronde speelde, bestond de opstelling uit spelers van het vierde team. Soest kreeg het niet cadeau en moest er hard voor werken.

Wit:	Jeroen Croomsigt	(1929)
Zwart:	Ashley Krishnasing	(2111)

1. e4 e5; 2. Pf3 Pc6; 3. Lc4 Lc5; 4. c3 Pf6; 5. d4 exd4; 6. cxd4 Lb4+; 7. Pc3

De Greco-aanval, die veel meer openingsvalletjes bevat dan de vervlakkende hoofdvariant met Ld2.

7... d5?!

Niet de beste, met 7. Pxe4 bereikt zwart voordeel.

8. exd5 Pxd5; 9. O-O Lxc3

9. Le6; 10. Lg5 Le7; 11. Lxd5 Lxd5; 12. Pxd5 Dxd5; 13. Lxe7 Pxe7; 14. Te1 f6; 15. De2 Dd7; 16. Tac1 c6; 17. d5 cxd5; 18. Pd4 Kf7; 19. Pe6 Thc8; 20. Dg4 g6; 21. Pg5+ Ke8; 22. Txe7+ Kf8; 23. Tf7+ Kg8; 24. Tg7+ Kh8; 25. Txb7+; 1-0 is Steinitz-Von Bardeleben, Hastings 1895, een echte klassieker die het naspelen waard is.

10. bxc3 O-O

10. Pxc3?; 11. De1+ kost een paard.

11. Dc2 Lg4; 12. Pg5 Pf6

Verliest een kwaliteit. 12. g6; 13. Pe4 Lf5 als alternatief is ook onvoldoende, wit heeft het loperpaar en controle over het centrum.

13. La3 Lh5; 14. Lxf8 Dxf8; 15. Ld3 Lg6; 16. Tfe1 Lxd3; 17. Dxd3 Td8; 18. Db5 Tb8

18. Td5 had ik niet gezien achter het bord (argh!). Dit zou stukverlies hebben betekend, maar 19. Dxb7 Pd8; 20. Dxc7 Tg5; 21. Dxa7 geeft met drie pionnen meer dan voldoende compensatie.

19. Pe4 Pe8; 20. Te3 a6; 21. Dh5 g6; 22. Dh4 Kg7; 23. Tf3 De7; 24. Df4

Lang keek ik naar 24. Pg5, maar ik kon niet alle varianten berekenen, daarom in de partij maar op safe gespeeld. Het zou overigens wel winnend zijn geweest: 24. Pf6; 25. Txf6 Dxf6 (25. Kxf6; 26. d5 Pe5; 27. Pe6+ Kf5; 28. Pd4#); 26. Dxb7+ Kf8; 27. Te1 Dg7; 28. Dh4 Kg8; 29. d5 Pa7 (29. Pe5; 30. Txe5!); 30. Te7 Tf8; 31. Pe4 (+6.0).

24. Pd8; 25. d5 Pd6; 26. Pxd6 cxd6; 27. Te3 Dd7; 28. Tae1 Df5; 29. Dxf5

29. Dxd6 is ook totaal gewonnen, maar ik houd tegenwoordig, in navolging van uw hoofdredacteur, van simpel schaak.

29. gxf5; 30. Te8

En opgegeven, want de torens domineren de stelling, bijvoorbeeld 30. b5; 31. T1e7 Tb7; 32. Txb7 Pxb7; 33. Tb8 Pc5; 34. Tb6 1-0.

Jan Schuur en Remco Hillebrandt kwamen er in de normale partij niet echt aan te pas en verloren beiden vrij kansloos, dus met 2-1 achter lag ons lot in handen van Frans Schoffelmeeer. Hij vocht als een leeuw tegen zijn IJslandse tegenstander, die al snel 300 punten sterker was, en het wonder geschiedde. Frans won na veel touwtrekken het eindspel en bracht de stand in evenwicht. Daarom moest er worden gevluggerd met 5 minuten p.p.p.p. zonder increment. Hier kwam het krachtverschil helaas wel naar boven, Jan Schuur won zowaar nog, maar de rest moest zich gewonnen geven. Uiteindelijk heeft de sterkste gewonnen, maar wij kijken terug op een geslaagde avond.

Algemene stand na ronde 13 d.d. 13 december 2018

1.	Paul Scheermeijer	2063	76.	Marc Meuwissen	988
2.	Thomas Hufener	2001	77.	Jan Warmerdam	981
3.	Remco Hillebrandt	1946	78.	Ivo Strubin	976
4.	Aldo van de Woestijne	1904	79.	Ric Soeurt	972
5.	Sven Pronk	1900	80.	Jan Pieter Streef	969
6.	Jeroen Cromsigt	1839	81.	Martijn de Vroom	966
7.	Piet Kooiman	1750	82.	Ichelle Dekker	963
8.	Frits Veenstra	1700	83.	Milo Broerse	894
9.	Bart de Boer	1692	84.	Bert Dreef	886
10.	Sander van de Wiel	1674	85.	Nicholas Man	872
11.	Frans Schoffelman	1644	86.	Frederik Fly	868
12.	Mark Nieuwenbroek	1620	87.	Rob van Haastere	864
13.	René Pijlman	1613	88.	Thijs Loermans	857
14.	Jan Winsemius	1606	89.	Stephan Muller	856
15.	Reitze Brouwer	1605	90.	Frank Kieft	854
16.	Peter Manuel	1585	91.	Sjaak Vlaming	845
17.	Rob Kotmans	1577	92.	Johan Lubbers	833
18.	Wim van Tuyl	1532	93.	Hans Spanjersberg	828
19.	Mehmet Elliyasa	1524	94.	Kevin Helfrich	820
20.	Jasper Dekker	1521	95.	Paco van Dinter	818
21.	Mustafa Yahia	1509	96.	Ron Klein	818
22.	Marlo Coolen	1502	97.	Andy Gerritsen	794
23.	Hilbrand Bruinsma	1498	98.	Rob Scheermeijer	791
24.	Ansgar Mohnkern	1492	99.	Jan de Wilde	786
25.	Erik Dekker	1483	100.	Vincent van den Eijnde	784
26.	Ralph Sanders	1478	101.	Yvette Nagel	784
27.	Henk van de Berg	1455	102.	Benno de Jongh	784
28.	Djon Spelbrink	1412	103.	Dick van der Eijk	780
29.	Ridens Bolhuis	1395	104.	Wouter Tieleman	779
30.	Tobi Kooiman	1395	105.	Ronald Kersbergen	774
31.	Erik Hoekstra	1391	106.	Wessel Veerbeek	765
32.	Himmet Obut	1385	107.	Gert-Jan Goedhart	764
33.	Arie van Walraven	1382	108.	Jonathan van der Lee	760
34.	Nanne Kingma	1362	109.	Dirk Goes	754
35.	Floris Golbach	1344	110.	Frank van de Pavoordt	750
36.	Marjolein Theunissen	1342	111.	David Schelhaas	750
37.	Casper Hoorn	1331	112.	Adrienne Cramer	744
38.	Maarten Roos	1327	113.	Jos Jaarsveld	736
39.	Hans Balhuizen	1318	114.	Jan Timmerman	732
40.	Leo Littel	1306	115.	Jan de Heer	730
41.	Paul Helmer	1306	116.	George Tadrus	706
42.	Cees Flikweert	1290	117.	Jo van den Berg	704
43.	Jan van der Heyden	1286	118.	Tyrone Marioneaux	704
44.	Remco Wolgen	1274	119.	Ronald van Etten	691
45.	Olivier Hersperger	1237	120.	Dirk Woning	687
46.	Marjolein Aarten	1232	121.	Michiel Peereboom	686
47.	Bert van de Laar	1215	122.	Dick Schievels	686
48.	Vahe Stepanian	1212	123.	Herbert Tulleken	668
49.	Jildo Kalma	1199	124.	Kyon van der Waals	668
50.	Marcel van Lieverlooy	1192	125.	Fabio Wouters	646
51.	Tom Visser	1192	126.	Marcella Mercks	640
52.	Partipan Groen in 't Wout	1169	127.	Ger Kemper	637
53.	Etai Rosenberg	1157	128.	Gerald van de Pieterman	623
54.	Wim Visser	1134	129.	Bram Horenblas	621
55.	Kees Heijnis	1127	130.	Rob Adamson	620
56.	Karam Awad	1114	131.	Ata Pazvant	604
57.	Edward Waerzegers	1104	132.	Masih Wakil	603
58.	Jeroen van den Berg	1098	133.	Harry Kuipers	596
59.	Pieter Venema	1089	134.	Henk Kelch	588
60.	George Boellaard	1089	135.	Peter Notebaart	582
61.	Bas van den Berg	1086	136.	Charlie de Saint Jores	578
62.	Rob Thijssing	1075	137.	Sebastiaan Holweg	576
63.	Tony Hall	1073	138.	Ruud Mercks	572
64.	Ron Segers	1070	139.	Job Eisses	539
65.	André Marcus	1054	140.	Albraa Hasb	524
66.	Thijs Boon	1046	141.	Steeff van de Berg	524
67.	Jos Kooiker	1044	142.	Silvia de Vries	520
68.	Jan Schuur	1030	143.	Alp Aydeniz	496
69.	Maarten Zwartjes	1027	144.	Sehriban Simsek	496
70.	Jan Looijen	1022	145.	Sofie Roels	494
71.	Nojan Nematollahifard	1019	146.	Martin Meijs	476
72.	Göksel Basyigit	1018	147.	Stefan Jager	422
73.	Karel van Hattum	1006	148.	Gre Blokker	407
74.	Marcel Roelofs	1000	149.	Jaap van Donkelaar	400
75.	Iwan Bongo	989			

Stand groep 1 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Sven Pronk	756	13.	Jeroen van den Berg	406
2.	Jeroen Cromsigt	731	14.	Jan Winsemius	394
3.	Frans Schoffelman	656	15.	René Pijlman	387
4.	Paul Scheermeijer	655	16.	Floris Golbach	382
5.	Tobi Kooiman	599	17.	Ridens Bolhuis	361
6.	Thomas Hufener	587	18.	Jan Schuur	324
7.	Mark Nieuwenbroek	540	19.	Iwan Bonoo	321
8.	Remco Hillebrandt	536	20.	Johan Lubbers	289
9.	Aldo van de Woestijne	532	21.	Ron Klein	284
10.	Peter Manuel	527	22.	Yvette Nagel	272
11.	Mustafa Yahia	519	23.	Vincent van den Eijnde	272
12.	Ansgar Mohnkern	468			

Stand groep 2 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Mehmet Elliyasa	572	14.	Jos Kooiker	284
2.	Piet Kooiman	508	15.	Benno de Jongh	272
3.	Jasper Dekker	505	16.	Dick van der Eijk	270
4.	Frits Veenstra	500	17.	Jildo Kalma	267
5.	Casper Hoorn	469	18.	Rob Scheermeijer	267
6.	Rob Kotmans	465	19.	Wessel Veerbeek	265
7.	Djon Spelbrink	460	20.	Dirk Goes	262
8.	Wim van Tuyl	420	21.	David Schelhaas	260
9.	Paul Helmer	366	22.	Frank van de Pavoordt	260
10.	Leo Littel	344	23.	Frederik Fly	258
11.	Olivier Hersperger	341	24.	Gert-Jan Goedhart	258
12.	Sander van de Wiel	308	25.	Ata Pazvant	250
13.	Andy Gerritsen	294			

Stand groep 3 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Reitze Brouwer	598	13.	Marjolein Theunissen	278
2.	Bart de Boer	554	14.	Nicholas Man	266
3.	Tom Visser	546	15.	Jan de Heer	262
4.	Himmet Obut	506	16.	Rob van Haastere	262
5.	Marlo Coolen	454	17.	Göksel Basyigit	260
6.	Erik Dekker	453	18.	Ivo Strubin	258
7.	Bert van de Laar	431	19.	Remco Wolgen	248
8.	Partipan Groen in 't Wout	417	20.	Michiel Peereboom	238
9.	Marc Meuwissen	384	21.	Dick Schievels	238
10.	Erik Hoekstra	383	22.	Stephan Muller	238
11.	Sjaak Vlaming	307	23.	Bert Dreef	236
12.	Jan Pieter Streef	307	24.	George Boellaard	205

Stand groep 4 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Marcel van Lieverlooy	474	10.	Thijs Loermans	337
2.	Arie van Walraven	456	11.	Ronald Kersbergen	336
3.	Karam Awad	418	12.	Hans Spanjersberg	282
4.	Hans Balhuizen	406	13.	Wouter Tieleman	235
5.	Bas van den Berg	406	14.	Herbert Tulleken	232
6.	Ralph Sanders	400	15.	Sebastiaan Holweg	228
7.	Nanne Kingma	380	16.	Adrienne Cramer	226
8.	Rob Thijssing	341	17.	Ger Kemper	221
9.	Hilbrand Bruinsma	338			

Stand groep 5 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Maarten Roos	481	11.	Ichelle Dekker	309
2.	Wim Visser	424	12.	Gerald van de Pieterman	277
3.	Henk van de Berg	408	13.	Karel van Hattum	234
4.	Marjolein Aarten	406	14.	Masih Wakil	209
5.	Kees Heijnis	374	15.	Marcel Roelofs	204
6.	André Marcus	338	16.	Henk Kelch	204
7.	Pieter Venema	335	17.	Ruud Mercks	194
8.	Cees Flikweert	334	18.	Jo van den Berg	194
9.	George Tadrous	322	19.	Albraa Hasb	194
10.	Tony Hall	313	20.	Rob Adamson	192

Stand groep 6 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Etai Rosenberg	419	10.	Milo Broerse	194
2.	Vahe Stepanian	414	11.	Harry Kuijpers	190
3.	Jan Warmerdam	393	12.	Job Eisses	187
4.	Paco van Dinter	356	13.	Steef van de Berg	182
5.	Frank Kieft	348	14.	Silvia de Vries	180
6.	Jan van der Heyden	304	15.	Kevin Helfrich	180
7.	Thijs Boon	286	16.	Martin Meijs	170
8.	Ronald van Etten	283	17.	Edward Waersegers	166
9.	Jos Jaarsveld	196			

Stand groep 7 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Nojan Nematollahifard	443	9.	Marcella Mercks	212
2.	Ron Segers	330	10.	Fabio Wouters	210
3.	Jan Looijen	320	11.	Kyon van der Waals	156
4.	Ric Soeurt	308	12.	Stefan Jager	146
5.	Maarten Zwartjes	281	13.	Peter Notebaart	142
6.	Martijn de Vroom	280	14.	Gre Blokker	141
7.	Jan de Wilde	264	15.	Sehriban Simsek	134
8.	Jonathan van der Lee	220			

Stand groep 8 in periode 2 na de 4e ronde d.d. 13 december 2018

1.	Jan Timmerman	250	5.	Charlie de Saint Jores	170
2.	Tyrone Marionaux	238	6.	Sofie Roels	168
3.	Dirk Woning	233	7.	Alp Aydeniz	168
4.	Bram Horenblas	209	8.	Jaap van Donkelaar	136

Stand kroongroep na ronde 5

		Score	TPR			Score	TPR
1.	Thomas Hufener	3	2757	11.	Rob Kotmans	1½	1822
2.	Aldo van de Woestijne	2½	2184	12.	Remco Hillebrandt	1	1821
3.	Paul Scheermeijer	2½	2305	13.	Djon Spelbrink	1	1765
4.	Frans Schoffelmeer	2½	2094	14.	Paul Helmer	1	1876
5.	Sven Pronk	2	2077	15.	Jos Kooiker	1	1853
6.	Jan Winsemius	2	1991	16.	Tom Visser	1	1856
7.	Jeroen Cromsigt	2	1994	17.	Andy Gerritsen	½	1139
8.	Mark Nieuwenbroek	2	2128	18.	René Pijlman	0	1089
9.	Peter Manuel	2	2033	19.	Leo Littel	0	1172
10.	Ansgar Mohnkern	1½	1890				

Lodewijk Prins: tot op het bot principieel

– door Dirk Goes –

Een tijdje geleden vertelde ik de jonge IM Robby Kevlishvili dat ik van plan was een artikel te schrijven over Lodewijk Prins. Ik vrees dat zijn reactie kenmerkend is voor zijn generatie: “Lodewijk Prins? Nooit van gehoord”

Tja, wie kent Lodewijk Prins nog? Zij die zich hem herinneren, en dat zullen vooral de ouderen onder ons zijn, denken dan meteen aan zijn totaal uit de hand gelopen vete met Donner, maar Prins is het waard om om geheel andere redenen te worden herinnerd. Behalve een sterk schaker was hij ook schrijver van zo’n 20 schaakboeken, scheidsrechter, en een voortreffelijk organisator. Het is beslist niet overdreven te stellen dat hij grote verdiensten heeft gehad voor het Nederlandse schaakleven.

Prins werd op 27 januari 1913 geboren als Salomon Prins. Hij was van Joodse afkomst, maar daar wilde hij zelf niets van weten, en in 1931 deed hij officieel afstand van zijn Joodse achtergrond. Verder klonk de naam Salomon hem veel te Joods in de oren, en vanaf 1936 ging hij onder de zelfgekozen naam Lodewijk door het leven.

Reeds op zeer jonge leeftijd (zelf sprak hij van 44 maanden) leerde hij schaken. Aanvankelijk was hij lid van de statige herenclub VAS, maar in 1931 stapte hij over naar het niet minder deftige ASC. Op 6 november 1933 kwam toenmalig wereldkampioen Aljechin een simultaan geven bij ASC, en Prins was één van de deelnemers. Het begin van deze partij ging als volgt (Prins zwart): 1. d4 b5; 2. a4 b4; 3. e4 Lb7; 4. Ld3 f5; 5. exf5 Lxg2; 6. Dh5+ g6; 7. fxg6 Lg7; 8. gxh7+ Kf8; 9. hxg8D+ Kxg8; 10. Dg4 Lxh1. Prins won de partij in 47 zetten!

Prins had eigenzinnige ideeën over de openingstheorie. Gebaande paden verliet hij zo snel hij kon, en wat hij speelde oogde vaak merkwaardig. Wat te denken van openingen als 1. e4 c5; 2. Pf3 Da5 en 1. d4 Pc6; 2. d5 Pe5, 3. e4 Pg6? Minder extreem lijkt zijn idee 1. e4 c5; 2. Pf3 d6; 3. d4 cxd4; 4. Pxd4 Pf6; 5. f3 in het Siciliaans, en de naar hem genoemde variant in het Grünfeld-Indisch (1. d4 Pf6; 2. c4 g6; 3. Pc3 d5; 4. Pf3 Lg7; 5. Db3 dxc4; 6. Dxc4 0-0; 7. e4 Pa6) was eind jaren 80 zelfs een tijdje populair omdat wereldkampioen Kasparov het opnam in zijn repertoire.

In de jaren 30 begon Prins zich te ontpoppen als een geduchte tegenstander. Hij deed voor het eerst van zich spreken door tijdens de bondswedstrijden van 1931 de schoonheidsprijs te winnen. Hij toonde zich zeer reislustig en speelde regelmatig toernooien in Engeland (Birmingham, Margate, Hastings). Ook gaf hij bij de schaakvereniging Ons Huis gratis schaakles aan werklozen, wat zijn sociale karakter tekende. In 1936 deed hij voor de eerste keer mee aan het Nederlands Kampioenschap, dat dat jaar in Rotterdam werd georganiseerd. Hij eindigde op een met Van Scheltinga gedeelde derde plaats, achter Landau en Van Doesburgh. Een jaar later maakte hij voor het eerst deel uit van het Nederlandse Olympiadeteam, dat in Stockholm een fraaie zesde plaats behaalde. Prins zou in totaal 12 keer voor ‘Oranje’ uitkomen, en zijn score van 97½ uit 166 mag worden gezien.

In het dagelijks leven werkte Prins als journalist voor het ANP, De Telegraaf en de Wereldomroep, en voor de radio verzorgde hij programma’s over schaken. Tevens schreef hij in totaal meer dan 3.000 schaakcolumns in de Nieuwe Rotterdamse Courant en Het Parool, waarbij zijn voorkeur voor archaisch taalgebruik (met woorden als *nademaal*, *bijaldien*, *nopens*, *mitsgaders* en *ten detrimente*) opviel. Ook had hij een rubriek in de Groene Amsterdammer, waar hij, behalve over schaken, ook over klassieke muziek schreef.

Tijdens de schaakolympiade van 1939 in Buenos Aires vielen de Duitsers Polen binnen, wat het begin van de Tweede Wereldoorlog betekende. Een aantal schakers besloot in Argentinië te blijven, en Prins overwoog hetzelfde te doen. Hij beschouwde zichzelf dan weliswaar niet meer als Jood, maar niet kon worden uitgesloten dat de Duitsers daar anders over dachten. Hij keerde toch maar terug naar Nederland en kon zich tot eind december 1941 redelijk vrij bewegen en zelfs toernooien spelen, maar in 1942 werd de situatie toch te nijpend en moest hij onderduiken op een adres in Loenersloot.

Na de bevrijding kwam het schaakleven langzaam maar zeker weer op gang. Landau had de oorlog niet overleefd, en daarmee behoorde Prins ineens samen met Van Scheltinga en Cortlever tot de sterkste schakers van het land, na Euwe uiteraard. In het toernooi van Maastricht 1946 viel Prins met 5 uit 9 niet in de prijzen, maar hij won wel voor de eerste keer van Euwe.

In 1946 organiseerde de Groningse schaakvereniging Staunton haar 75-jarig bestaan met een sterk bezet internationaal toernooi voor 20 spelers, onder wie de Nederlanders Euwe en Prins. Men wilde per se Russische schakers onder de deelnemers omdat deze in september 1945 een radiomatch tegen de Amerikanen met maar liefst 15½-4½ hadden gewonnen, en dat terwijl het Amerikaanse team werd beschouwd als een van de sterkste ter wereld. Euwe, die werd opgezegdeld met het uitnodigingsbeleid, regelde vier Russen, en de organisatoren stonden dan ook raar te kijken toen er ineens vijf het vliegtuig kwamen uitgewandeld. Ineens had men een speler te veel, dus moest er iemand afvallen. Aanvankelijk probeerde men de Zwitser Christoffel te bewegen zich terug te trekken, maar toen dat niets opleverde bleven de twee Nederlandse spelers over. Euwe moest

uiteraard spelen, dus viel de keuze op Prins. Men probeerde hem te paaien met een vergoeding van f 1.000 plus verblijfkosten, maar daar ging hij niet mee akkoord. Hij spande een rechtszaak aan tegen Staunton, waarin hij f 5.000 eiste wegens onkosten, tijdverlies, gederfde inkomsten en reputatieschade. De arrondissementsrechtbank in Groningen wees zijn eis af, maar Prins ging in hoger beroep bij de rechtbank te Leeuwarden, en die stelde hem in het gelijk. Schaakvereniging Staunton werd gesommeerd hem f 2.000 te betalen en heeft nog jarenlang te lijden gehad van de financiële consequenties.

In 1948 werd Prins uitgenodigd deel te nemen aan de top-tienkamp van het Hoogovenstoernooi, dat toen nog in Beverwijk werd gespeeld. Hij vroeg een onkostenvergoeding van f 200 maar kreeg een boze brief terug met de mededeling dat hij het aan zijn land verplicht was te spelen, en hoe hij het durfde om om geld te vragen. Prins speelde gewoon mee, stortte ruimhartig een bedrag van f 100 in het toernooifonds toen daarom door de organisatie werd gebedeld, en won het evenement, zijn grootste succes tot dan toe.

In 1949 maakte Prins deel uit van het Nederlandse team, dat op toernee ging door Oost-Europa. Het plan was om met drie auto's naar Belgrado te reizen en daar tegen het toenmalige Joegoslavië te spelen, vandaar naar Boedapest voor een interland tegen Hongarije, en ten slotte naar Praag voor een wedstrijd tegen de Tsjecho-Slowaken. Het team bestond uit de volgende spelers: Cortlever, Van Scheltinga, Prins, Mühring, Van den Berg, Stumpers, Henneberke, Van Steenis, Vlagsma en Kramer. Euwe speelde ook mee, maar behoorde niet tot het reisgezelschap omdat hij op dat moment in Bled een match tegen Pirc speelde.

Twee auto's waren snel gevonden: de Ford van KNSB-voorzitter Van Steenis en de Chevrolet van de heer Rijkmans uit Meppel, die als supporter meeging. Een derde auto was lastiger te vinden omdat verhuurbedrijven geen auto wilden verhuren toen ze hoorden waar de reis naartoe zou gaan, maar op de dag van vertrek (25 juni 1949) werd op het laatste moment een Hudson uit 1940 gevonden, die vanwege zijn geluid al snel 'de straaljager' werd genoemd.

Het werd, om het eens eufemistisch te zeggen, een reis met hindernissen. Aangekomen in Luxemburg moest de startmotor van de straaljager worden vervangen, alsmede de koppeling en de sproeier. Nog voor Basel kreeg de Ford een lekke band, en eenmaal in Basel aangekomen werd het kofferslot van de Chevrolet vervangen door een stuk touw. Intussen sloegen de vlammen uit de straaljager omdat de kabel van de accu contact maakte met de handrem. De kabel werd geïsoleerd, en de reis kon worden vervolgd. Bij de beklimming van de Sint-Gotthard liep de Ford warm en moest afhaken. Vervolgens werd de Ford per trein naar de overkant gebracht.

In Italië werd men geconfronteerd met hogere dan verwachte prijzen. Om geld voor benzine en eten uit te sparen werd in de open lucht overnacht, en om 04.00 uur vertrok het schaakgezelschap langs afgronden en steile hellingen richting Joegoslavië. Te Ljubljana aangekomen werd de laatste partij van de match Euwe-Pirc bijgewoond (einduitslag 5-5) en vervolgens gingen spelers en auto's per trein naar Belgrado, waar twee wedstrijden tegen Joegoslavië werden gespeeld (totaal 10½-9½ voor de Joegoslaven; Prins-Pirc 0-2) onder het toeziend oog van 2.000 toeschouwers. De Joegoslaven betoonden zich zeer gastvrij. De Nederlandse equipe werd met alle eerboden ontvangen, en eenieder kreeg 300 dinar zakgeld.

Op naar Hongarije, maar bij de grens aangekomen weigerde de Ford verdere dienst. In Szeged werd de wagen weer enigszins opgekalefaterd. Men kwam om 18.00 uur in Boedapest aan, en een half uurtje later gingen de klokken aan voor de eerste ronde tegen de Hongaren. Deze wonnen met 12½-7½ (Prins-Benkő 1-1).

En voort ging de reis. Te Praag aangekomen bleek men daar bezig met het vieren van drie feestdagen, waardoor de verstrekking van benzinebonnen vertraging opliep. Uiteindelijk hield de Ford het voor gezien. Deze werd nu door de Chevrolet naar Praag gesleept. De match tegen de Tsjecho-Slowaken ging met 11½-8½ verloren (Prins-Pachman 1-1).

De reis naar huis verliep evenmin zonder problemen. Zo bleek het onmogelijk om in Duitsland benzine te krijgen. Uiteindelijk kreeg men die bij een Amerikaanse officier, terwijl later in Wiesbaden op de zwarte markt kon worden getankt. Niet veel later liep het linker achterwiel van de Chevrolet eraf, wat door het tappen van nieuwe schroefdraad en het aanbrengen van nieuwe bouten en moeren kon worden verholpen. Bij Roermond aangekomen weigerde de douane toegang tot Nederland, en uiteindelijk lukte het bij Venlo wel de Nederlandse grens over te steken. In totaal werd ruim 5.000 kilometer afgelegd in twee weken tijd.

Naar aanleiding van de reis publiceerde Prins in Het Parool van 23 juli 1949 een artikel waarin hij de vloer aanveegde met de gebrekkige organisatie. Het zou een eerste aanvaring met de KNSB opleveren. In het Tijdschrift (het orgaan van de KNSB) reageerde een duidelijk geïrriteerde secretaris Slavekoorde als volgt:

'Schakers die in vertegenwoordigende ploegen van de KNSB worden opgesteld, dienen te beseffen dat zij alles moeten doen om de naam van de Nederlandse schaakwereld hoog te houden. Zij die niet beter weten dan deze goede naam te besmeuren, verdienen niet in officiële vertegenwoordigende ploegen te worden opgesteld.'

Prins was van mening dat de omstandigheden voor professionele schakers in de periode vlak na de oorlog sterk voor verbetering vatbaar waren, en dat was voor hem de reden om dan zelf maar als organisator aan de slag te gaan. In oktober 1949 richtte hij samen met Nico Cortlever en de journalist Klaas Peereboom een stichting op met de klinkende naam 'Stichting voor Internationale Schaaktraditie Amsterdam' (hierna ook wel 'de stichting' genoemd), die zich ten doel had gesteld schaakevenementen in Amsterdam te organiseren. Een jaar later diende zich een eerste klus aan. De Amsterdamse Schaakbond bestond 25 jaar en ter gelegenheid hiervan leek het de stichting een aardig idee om een groot internationaal schaaktoernooi te organiseren, dat de naam 'Wereldschaaktoernooi' meekreeg.

Op 21 maart 1950 belegde de stichting een persconferentie waarin het toernooi werd aangekondigd. Op dat moment zat er nog maar drie gulden in kas (een gulden gestort door elke oprichter). Het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen doneerde een bedrag van f 5.000, terwijl de gemeente Amsterdam zich voor een bedrag van f 50.000 garant stelde. De stichting moest zelf f 25.000 ophoesten. Dat lukte niet, maar met steun van de KNSB kwam het toch nog goed.

De Amsterdamse burgemeester D'Ailly was beschermheer van het toernooi en had zitting in het erecomité, dat verder bestond uit de heer De Graaf, secretaris van de Vereniging voor de Effectenhandel, en Graaf Van den Bosch, directeur van De Nederlandsche Bank. Overigens was Van den Bosch zelf een begenadigd schaker, die Nederland vertegenwoordigde op de Olympiades van 1928 (Den Haag), 1930 (Hamburg) en 1931 (Praag).

Uitnodigingen werden gestuurd naar de Russen Botwinnik (op dat moment wereldkampioen), Keres en Smyslov, alsmede de toenmalige wereldkampioene Lyudmila Rudenko, maar op 31 oktober kwam er een afwijzend telegram uit Moskou. Botwinnik gaf er de voorkeur aan zich voor te bereiden op zijn komende WK-match tegen Bronstein, en de overige geïnviteerden wilden niet (of mochten niet van het stalinistische bewind). Desalniettemin slaagde de stichting erin een sterk deelnemersveld bij elkaar te krijgen. In alfabetische volgorde:

• Donner	(Nederland)	• Pilnik	(Argentinië)
• Euwe	(Nederland)	• Pirc	(Joegoslavië)
• Foltys	(Tsjecho-Slowakije)	• Reshevsky	(Verenigde Staten)
• Gligoric	(Joegoslavië)	• Rossolimo	(Frankrijk)
• Golombek	(Engeland)	• Stahlberg	(Zweden)
• Gudmundsson	(IJsland)	• Szabados	(Italië)
• Kottnauer	(Tsjecho-Slowakije)	• Tartakower	(Frankrijk)
• Kramer	(Nederland)	• Trifunovic	(Joegoslavië)
• Najdorf	(Argentinië)	• Van der Berg	(Nederland)
• O'Kelly	(België)	• Van Scheltinga	(Nederland)

Favoriet voor de eindzege waren de wereldtoppers Najdorf, Reshevsky en Stahlberg, terwijl de vaderlandse hoop werd hooggehouden door Euwe. Veel werd ook verwacht van de jeugdige Donner, die eerder dat jaar het Hoogovenstoernooi had gewonnen.

Er was een prijzenfonds van f 16.000, bestaande uit een eerste prijs van f 2.000 tot en met een tiende prijs van f 150. Verder kreeg elke speler f 45 per behaald punt. Het toernooi werd van 11 november tot en met 9 december 1950 gespeeld in de grote zaal van de Amsterdamse Effectenbeurs. Gespeeld werd van 18.00 tot 23.00 uur (nabeurs!). De zondag was een rustdag, en afgebroken partijen werden op de vrijdagavond uitgespeeld in het Amsterdamse Schaakhuis aan de Henri Polaklaan.

Toeschouwers waren uiteraard van harte welkom, maar dienden daarvoor wel toegangsgeld te betalen. Dat kunnen we ons tegenwoordig niet meer voorstellen, maar in die tijd was het volstrekt gebruikelijk, niet alleen in Nederland. Voor een dagkaart moest f 1,20 worden neergeteld, terwijl een passe-partout voor het gehele toernooi f 15 kostte. Een welkome bron van inkomsten, maar de communistische krant De Waarheid sprak er schande van en pochte dat toernooien in de Sovjet-Unie gratis te bezoeken waren.

Wat opviel tijdens het toernooi:

- Burgemeester D'Ailly verrichtte aan het bord van de partij Pirc-Euwe de openingszet, die hij ten behoeve van de fotografen een keer of tien herhaalde.
- De grote favorieten Najdorf en Reshevsky ontmoetten elkaar al in de eerste ronde. Bij het afbreken vonden beide spelers dat ze beter stonden. Het werd uiteindelijk remise.
- O'Kelly had last van de glimmende borden en kreeg toestemming om op zijn eigen bord te spelen. Rossolimo had hetzelfde probleem en speelde met zonnebril!
- Donner kwam tegen Najdorf al na 10 zetten verloren te staan maar speelde nog onnodig lang door, tot irritatie van Najdorf.
- Foltys kwam een half uur te laat voor zijn partij tegen Szabados omdat hij was gaan wandelen en in de binnenstad was verdwaald. Vervolgens werd de partij een salonremise van 21 zetten.

- In zijn partij tegen Gudmundsson deed Rossolimo een zet die een toren weggaf, waarop Gudmundsson zei: "Dat was een slechte zet van u". Rossolimo protesteerde heftig tegen deze flagrante schending van de schaaketiquette, maar de partij ging verder en werd afgebroken. Rossolimo kwam niet opdagen voor de voortzetting en incasseerde een reglementaire nul.
- Voorafgaand aan de tiende ronde, die werd gespeeld op 23 november 1950, kwam Sinterklaas langs met banket- en chocoladeletters, en op 4 december nam hij chocolade schaakborden mee met marsepeinen stukken.
- Tijdens zijn partij tegen Gudmundsson liep Najdorf voortdurend de perskamer in om daar breed grijnzend op het demonstratiebord de zojuist gespeelde zetten uit te voeren. Na afloop van de partij zei hij: "Ik heb vanavond een geniale partij gewonnen, zijn er speciale prijzen?"
- De partij Pilnik-Trifunovic werd maar liefst driemaal afgebroken! Uiteindelijk zou de partij 109 zetten duren, winst voor Pilnik.
- In de partij Rossolimo-Najdorf bood Rossolimo remise aan. "Eerst zetten", zei Najdorf niet ten onrechte, waarop Rossolimo antwoordde: "Goed, ik zal zetten, maar dan moet u de zet, als u niet accepteert, als ongedaan beschouwen". Vreemd, maar Najdorf accepteerde de remise.
- Alle spelers kregen van de organisatie een pakje sigaretten per dag.

Najdorf won het toernooi uiteindelijk met een score van 15 uit 19. Reshevsky werd tweede met 14 punten en Stahlberg eindigde op de derde plaats met 13½ punt. Euwe speelde te veel remises, maar werd met 11½ punt nog wel de beste Nederlander. Overige landgenoten: Donner 8½, Van Scheltinga 7½, Van den Berg 7 en Kramer 5½. De schoonheidsprijs (een schrijfmachine) kwam in handen van Rossolimo voor zijn overwinning uit de zesde ronde op Van Scheltinga. Over Donner schreef Prins in het toernooiboek als volgt: "Indien Donner het half zo ver brengt als hij meent dat hij nu al is, heeft hij zeer grote successen in het vooruitzicht."

Na afloop van het toernooi was er een slotdiner in het Victoria Hotel en kon worden teruggeblikt op een geslaagd evenement.

Tussenstand na 5 ronden:			Tussenstand na 10 ronden:			Tussenstand na 15 ronden:			Eindstand:		
1.	Stahlberg	4	1.	Najdorf	8	1.	Najdorf	12½	1.	Najdorf	15
	Gligoric	4	2.	Reshevsky	7½	2.	Reshevsky	11	2.	Reshevsky	14
3.	Rossolimo	3½	3.	Stahlberg	7		Stahlberg	11	3.	Stahlberg	13½
	Najdorf	3½	4.	Gligoric	6½	4.	Gligoric	10	4.	Gligoric	12
	Reshevsky	3½	5.	Euwe	6	5.	Euwe	9½		Pirc	12
6.	Euwe	3	6.	Rossolimo	5½	6.	Pirc	9	6.	Euwe	11½
	O'Kelly	3	7.	Pirc	5		Rossolimo	9		Pilnik	11½
	Tartakower	3		Pilnik	5	8.	Pilnik	8	8.	Rossolimo	11
9.	Pirc	2½		O'Kelly	5		Trifunovic	8	9.	Trifunovic	10½
	Pilnik	2½		Gudmundsson	5	10.	O'Kelly	7½	10.	O'Kelly	9½
	Trifunovic	2½		Tartakower	5	11.	Donner	7	11.	Donner	8½
	Szabados	2½	12.	Trifunovic	4½	12.	Tartakower	6½		Tartakower	8½
13.	Donner	2		Donner	4½	13.	Foltys	6	13.	Foltys	8
	Gudmundsson	2		Van Scheltinga	4½		Gudmundsson	6	14.	Gudmundsson	7½
	Van Scheltinga	2	15.	Foltys	3½		Van den Berg	6		Van Scheltinga	7½
	Van den Berg	2		Van den Berg	3½	16.	Van Scheltinga	5	16.	Van den Berg	7
17.	Kottnauer	1½		Kottnauer	3½		Kottnauer	5	17.	Kottnauer	6
	Foltys	1½		Golombek	3½	18.	Golombek	4½	18.	Golombek	5½
19.	Golombek	1		Kramer	3½		Szabados	4½		Kramer	5½
20.	Kramer	½		Szabados	3½	20.	Kramer	4		Szabados	5½

Aan het begin van de jaren 50 was Prins uiterst succesvol als actief schaker. In 1950 werd hij door de FIDE tot Internationaal Meester benoemd en in 1951 won hij met 12½ uit 17 het toernooi van Madrid na een start van 10 uit 10! In datzelfde jaar werd hij met 9 uit 14 derde in het zonale toernooi van Bad Pyrmont, met onder andere winstpartijen op Gligoric, Pirc en Pomar. Daarmee plaatste hij zich voor het interzonale toernooi in het Zweedse Saltsjöbaden. In dat toernooi eindigde hij met 4½ uit 20 op een met Golombek gedeelde laatste plaats, maar hij speelde wel verdienstelijke remises tegen Petrosjan, Geller en Averbach.

Eveneens in 1951 speelde hij een match over zes partijen tegen Donner, die toen nog als aanstormend talent te boek stond. Deze match, die werd gespeeld in het Nationale Schaakgebouw aan de Van Speijkstraat te Den Haag, werd financieel mogelijk gemaakt door middel van een trainingsfonds van de KNSB. Donner won de match met 4½-1½.

In 1952 werd de kiem gelegd voor de latere vete tussen Prins en Donner. Tijdens de schaakolympiade, die dat jaar in het Finse Helsinki werd gespeeld, moest het Nederlandse team aantreden tegen Rusland. Aan de vooravond van dit treffen verklaarde Prins tijdens de teambespreking dat hij zichzelf een goede kans gaf tegen Smyslov. Donner verklaarde dit rijkelijk optimistisch te vinden, maar Prins kreeg zijn zin en nam plaats tegenover Smyslov. De partij verliep rampzalig voor Prins. Hij miste een tussenschaakje, verloor een stuk en gaf na 16 zetten op, waarop Donner zich in woord en gebaar openlijk vrolijk om hem begon te maken waar iedereen bij stond. Prins onderging dit als een diepe vernedering.

In 1954 kwam de Stichting voor Internationale Schaaktraditie Amsterdam voor de tweede keer in actie. De schaakolympiade zou in Buenos Aires worden gespeeld, maar op 16 juli deelde Argentinië de FIDE per telegram mede dat het toernooi om financiële redenen niet kon worden georganiseerd, waarbij zich men beriep op 'bijzondere omstandigheden' (lees: een nieuwe regering, die de organisatie te duur vond). Twee dagen later bood de stichting, na overleg met de KNSB, aan de organisatie op zich te nemen, en dat was een aanbod dat de FIDE niet kon weigeren.

Om het evenement te financieren organiseerde de stichting een loterij, 'Operatie Schaakmat' geheten. Loten kostten een kwartje per stuk en de hoofdprijs bestond naar keuze uit f 15.000 contant, of een bedrijfsinventaris, of een veestapel, of een woonhuis, of een reis om de wereld van dezelfde waarde. Op 6 september 1954 werd begonnen met de verkoop van loten, die ook in België en op de Nederlandse Antillen aan de man werden gebracht. Binnen drie dagen was er al f 131.000 bijeengebracht. Evenals vier jaar eerder stelde de gemeente Amsterdam zich voor een bedrag van f 50.000 garant voor een eventueel tekort, een belofte die de gemeente uiteindelijk f 20.000 zou kosten.

Gespeeld werd van 4 tot en met 28 september in de Apollohal. Wedstrijdleider was dr. Vidmar, geassisteerd door Van Harten. In totaal deden 26 landen mee, die waren verdeeld over vier groepen, twee van zes en twee van zeven landen. Van elke groep plaatsten de drie hoogstgeëindigden zich voor de finaleronde terwijl de landen die niet bij de top 3 van hun groep eindigden tegen elkaar speelden in de zogeheten classificatiegroep. Opvallende afwezige was het Amerikaanse team, dat om financiële redenen thuisbleef. Het Nederlandse team bestond uit Euwe, Donner, Prins, Cortlever, Kramer en Van Scheltinga, met dien verstande dat Euwe de eerste twee rondes aan zich voorbij moest laten gaan vanwege buitenlandse verplichtingen.

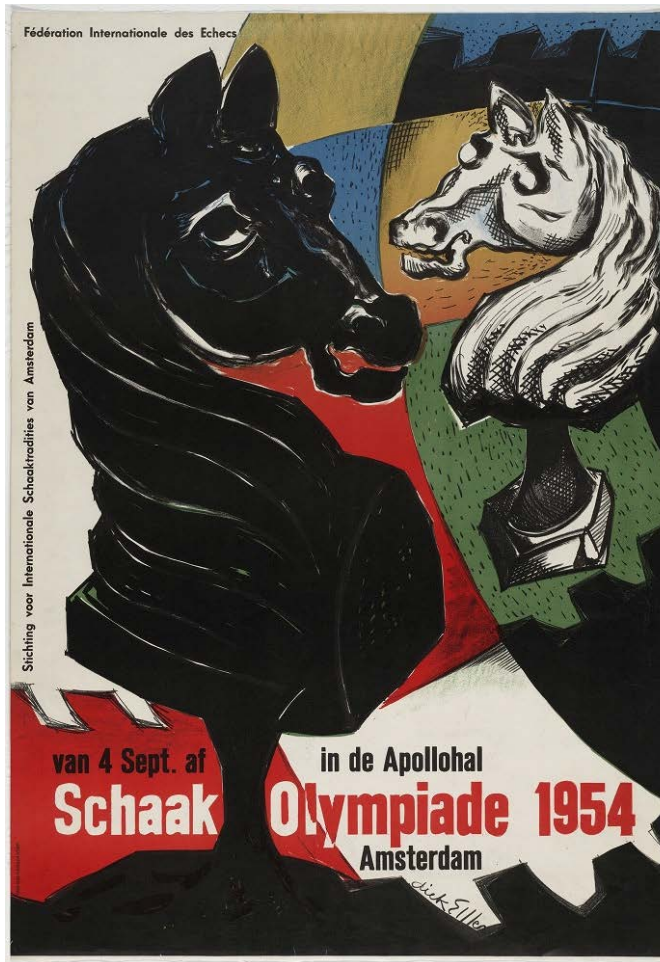

Ook ditmaal moest er door het publiek in de buidel worden getast, al waren de tarieven in vergelijking met het Wereldschaaktoernooi van 1950 wel wat naar beneden bijgesteld. Een dagkaart kostte ditmaal 50 cent, terwijl de jeugd op maandag, woensdag en vrijdag voor een kwartje naar binnen mocht. Een passe-partout bedroeg f 5.

Wat opviel tijdens het toernooi:

- Minister Cals van het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen zou komen spreken, maar was verhinderd in verband met heuglijke gebeurtenissen in de huiselijke kring. Zijn taak werd waargenomen door topambtenaar Schölvincq van hetzelfde ministerie, waarna KNSB-voorzitter Van Steenis het toernooi opende met de historische woorden "Jetzt kommt die Affe aus der Maue." Lijkt me geen correct Duits
- Prins Bernhard stelde een zilveren medaille met zijn beeltenis beschikbaar. Die was bestemd voor degene met het beste persoonlijke resultaat. Een andere zilveren medaille, voorstellende koningin Juliana, ging naar de captain van de winnende ploeg.
- Smyslov combineerde het toernooi met zijn huwelijksreis.
- Dick Bessem, directeur van het Olympisch Stadion, nam ook een kijkje. Gevraagd naar zijn mening zei hij: "Het ziet er prachtig uit, heel mooi, maar het lijkt me wel een ongezonde sport. Tjongejonge, wat roken die kerels veel!"
- Gelijktijdig met het schaaktoernooi kwam de FIDE ook ter vergadering bijeen. Tijdens deze vergadering werden de Nederlanders Bouwmeester en Kramer benoemd tot Internationaal Meester.
- Incident in de partij Najdorf-Pachman: Najdorf was door zijn vlag gegaan maar Pachman had hem in zijn bedenktijd remise aangeboden. Toegesnelde officials bepaalden even later, met instemming van beide spelers, dat de partij in remise was geëindigd.

- De Zweedse kampioen Gösta Stoltz moest vlak na aanvang van het toernooi in het ziekenhuis worden opgenomen wegens een maagkwaal. Vanaf de zevende ronde was hij weer inzetbaar.
- Een van de obers, na afloop van de wedstrijd tegen Rusland: "Ik kan geen toren van een paard onderscheiden, maar wat een gekkenhuis, wat een spanning!"
- In de partij Kramer-Darga haalde de jonge Duitser het afbreken, maar hij verklaarde "Met zo'n stelling wil ik de nacht niet in" en gaf op.
- Euwe, bij een gezamenlijke analyse van het Nederlandse team: "Laten we rustig naar de stelling kijken, want als het erom gaat wie het hardste schreeuwt, heeft Lodewijk Prins *altijd* gelijk."
- De deelnemers aan de Olympiade mochten gratis gebruikmaken van het Zuiderbad en konden elke ronde 10 sigaretten ophalen.
- In de partij tussen de Tsjecho-Slowaak Zita en de IJslander Johansson werden 111 zetten gedaan en zaten de spelers ruim 13 uur achter het bord!
- Tijdens de finalerondes liep de spanning hoog op, en de wedstrijdleiding besloot dat spelers die hun partij hadden beëindigd zich niet meer in de arena mochten ophouden: Donner: "Ik zal genoodzaakt zijn om te weigeren wanneer mijn tegenstander zijn partij opeeft."

Het affiche voor de Olympiade werd ontworpen door de Rotterdamse kunstenaar Dick Elffers.

Na afloop van het toernooi werd Euwe geïnterviewd door een verslaggever van Het Parool. Euwe: "Het is precies afgelopen zoals ik had gedacht. Lodewijk Prins begon fantastisch, maar viel later erg tegen. Hij is altijd wisselvallig. Hetzelfde geldt voor Jan Hein Donner, maar die is weer constant in zijn wisselvalligheid."

In 1955 werd het bestuur van de Stichting voor Internationale Schaaktraditie Amsterdam versterkt met de komst van de journalist Evert Straat, die het voorzitterschap ging bekleden. Prins nam het secretariaat op zich, maar bleef het gezicht van de stichting.

In de voorronde was Nederland ingedeeld in een groep met Rusland, en aanvankelijk waren de resultaten uitstekend. Van IJsland, Oostenrijk, Finland en Griekenland werd gewonnen, en de wedstrijd tegen de Russen eindigde onder het toezien van ruim 2.000 (!) toeschouwers in een 2-2 gelijk spel. Euwe speelde remise tegen Botwinnik (applaus van het publiek!) en ook de partij van Donner tegen Smyslov eindigde in een puntdeling, maar Prins speelde de partij van zijn leven en won van Kotov! Deze haalde nog wel het afbreken maar gaf zich de volgende dag telefonisch gewonnen. Helaas verloor Cortlever van Bronstein, maar 2-2 was natuurlijk een fantastische prestatie. Uiteindelijk eindigde het Nederlandse team in de voorronde achter Rusland op een tweede plaats met 13 punten uit 20 partijen.

In de finalegroep kon Nederland geen rol van betekenis spelen. Goede overwinningen (onder andere 3½-½ winst op West-Duitsland en 3-1 winst op Engeland) werden afgewisseld met tegenvallende resultaten, en uiteindelijk eindigde het team met 21 bordpunten op de achtste plaats. Niet slecht, maar gezien het vertoonde spel in de voorronde viel dat toch een beetje tegen. Rusland, de gedoodverfde favoriet, eindigde op de eerste plaats met 34 bordpunten, voor Argentinië (27) en Joegoslavië (26½).

De resultaten van de Nederlanders waren als volgt:

Euwe:	7½	uit	13
Donner:	8	uit	14
Cortlever:	3	uit	8
Prins:	7	uit	13
Van Scheltinga:	4	uit	8
Kramer:	4½	uit	8

Het toernooi werd afgesloten met een feestmaaltijd in het Carlton Hotel, waar 300 gasten een vorkje meeprikten.

In 1956 kwam de stichting ten derden male in actie toen de FIDE de organisatie van het kandidatentoernooi aan Amsterdam en Leeuwarden toewees. Aan dit toernooi werd deelgenomen door negen wereldtoppers, die zich via het interzonale toernooi van Gothenburg hadden geplaatst, aangevuld met Smyslov, de verliezer van de meest recente WK-match. De winnaar zou het recht verwerven om toenmalig wereldkampioen Botvinnik uit te dagen voor een match om het wereldkampioenschap. Men speelde tweemaal tegen elkaar, een keer met wit en een keer met zwart. De bedoeling was dat zestien ronden in Amsterdam werden gespeeld en twee in Leeuwarden. De partijen in Amsterdam werden gespeeld in het Minerva Paviljoen, dat was gelegen aan de Apollolaan, vlakbij waar nu het Hilton Hotel staat.

Het Minerva Paviljoen

De gemeente Amsterdam stelde als gebruikelijk een garantiesom van f 50.000 beschikbaar, en zelf wist de stichting een bedrag van f 80.000 bij elkaar te bedelen. In het Tijdschrift van oktober 1955 deed Lodewijk Prins een vlammende oproep aan schakend Nederland om de benodigde gelden te doneren, met als slotzin “De tijd dringt”. En het lukte!

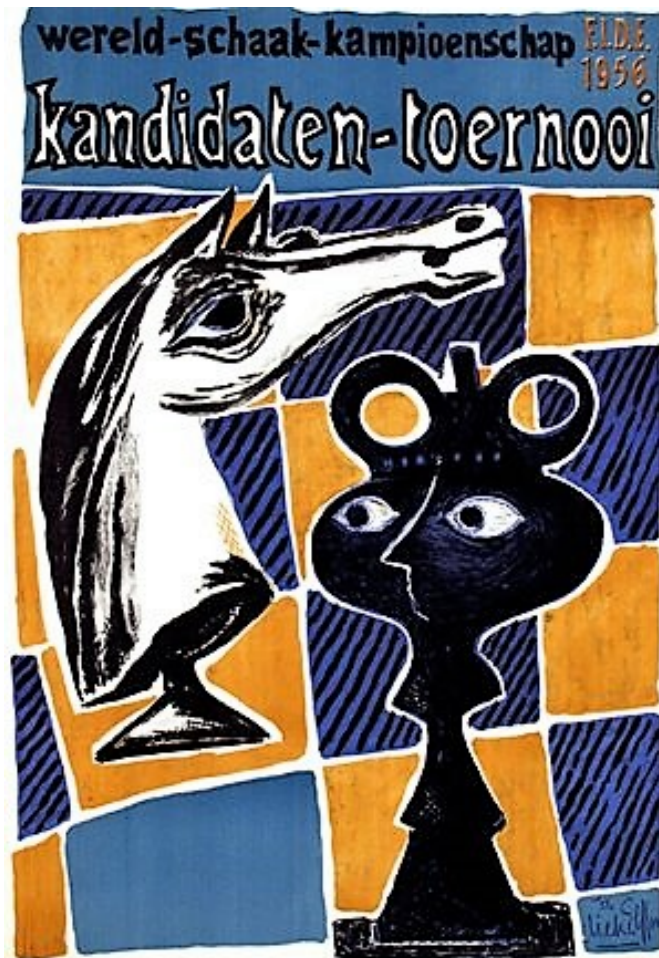
Dit waren de deelnemers:

• Bronstein	(Sovjet-Unie)	• Szabo	(Hongarije)
• Keres	(Sovjet-Unie)	• Filip	(Tsjecho-Slowakije)
• Panno	(Argentinië)	• Pilnik	(Argentinië)
• Petrosjan	(Sovjet-Unie)	• Spasski	(Sovjet-Unie)
• Geller	(Sovjet-Unie)	• Smyslov	(Sovjet-Unie)

De Russen lieten niets aan het toeval over en kwamen met een zware delegatie van maar liefst 25 man, bestaande uit zes spelers, de secondanten Tolush, Furman, Mikenas, Boleslavski, Lilienthal en Bondarevski, enige officials, een arts, een tolk en een radioverslaggever, die dagelijks verslag deed voor Radio Moskou.

Op 26 maart 1956 werd het toernooi geopend in het Vossius Gymnasium. Voorzitter Straat van de Stichting voor Internationale Schaaktraditie Amsterdam dankte in zijn openingswoord het gemeentebestuur en de regering voor hun steun en zag daarin een bewijs dat de overheid de betekenis begreep van de schaakkunst als cultuurfactor in het maatschappelijk leven. *Those were the days!* Gesprecht werd verder door FIDE-voorzitter Rogard (in zwaar Zweeds accent, wat de verstaanbaarheid van zijn oratie niet ten goede kwam) en KNSB-voorzitter Van Steenis, die zijn gehoor toesprak in maar liefst vier talen. Zo werden de Argentijnen Panno en Pilnik door hem in het Spaans verwelkomd, maar tot hilariteit van het publiek verschenen zij pas in de zaal nadat de heer Van Steenis was uitgesproken. Ten slotte werd de officiële opening verricht door plaatsvervangend burgemeester De Roos, wethouder voor Onderwijs en Jeugdzorg.

Euwe fungeerde als wedstrijdleider. Dagelijks kwam er een bulletin uit, met analyses van zijn hand. De entreeprijs was f 1,80, tamelijk fors voor die tijd. Jeugdspelers konden op sommige dagen voor f 0,50 naar binnen en studenten kregen korting op vertoon van hun collegekaart. Voor f 20 kreeg men een passe-partout en voor f 5 meer zagen de donateurs hun naam terug in het toernooiboek, dat overigens pas na grote problemen tot stand kwam. Euwe had Prins als mede-auteur gepasseerd ten gunste van Mührling en het boek verscheen in het Duits, terwijl het beloofde noemen van de donateurs erbij inschoot, een omissie die in het Tijdschrift van januari 1957 werd goedge maakt. Ter genoegdoening kregen de benadeelden f 5 korting bij aanschaf van het boek.

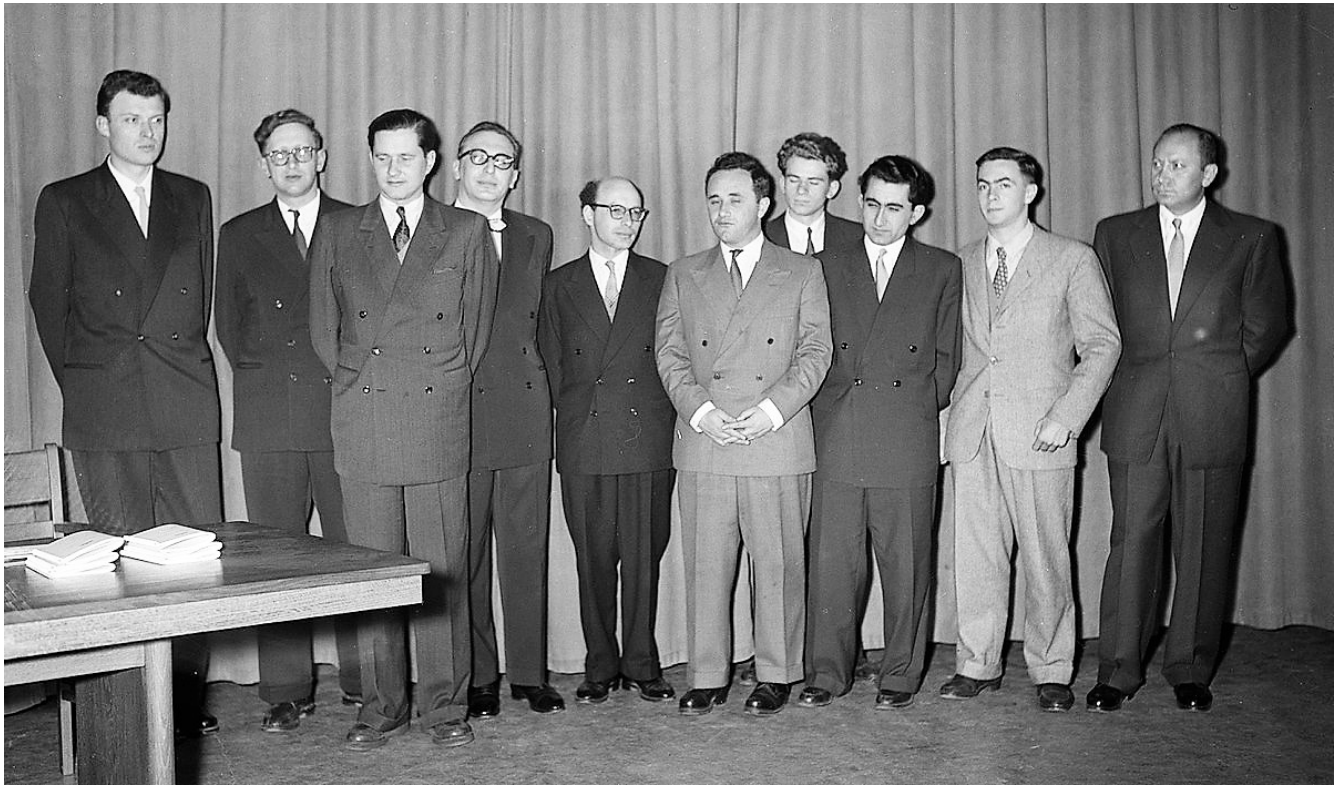

Ook dit affiche was van de hand van Elffers.

Wat opviel tijdens het toernooi:

- In de partij Szabo-Bronstein werd met regelmaat remise aangeboden. Zodra de een het voorstelde, weigerde de ander. Dit herhaalde zich om de vier à vijf zetten, totdat er moest worden afgebroken en de spelers elkaar hartelijk lachend de hand reikten.
- Op 10 april 1956 verzorgden de Russische secondanten simultaans op diverse locaties. Tolush, Furman en Bondarevski in het Rotterdamse Ahoy (toen nog een café-restaurant), Boleslavski en Abramov in Felix Meritis en Mikenas en Lilienthal in restaurant De Kroon op het Rembrandtplein.
- Petrosjan begon het toernooi slecht met 0 uit 2. In de tweede ronde liet hij in gewonnen stelling tegen Bronstein pardoos zijn dame instaan.
- In de partij Keres-Bronstein kwam er een wilde variant van het Weens op het bord. Beide spelers verbruikten zeeën van tijd. Op de 20^e zet had Keres nog zes minuten voor 20 zetten, Bronstein nog maar een minuut.
- In de achtste ronde offerde Spasski vlak voor het afbreken zijn dame tegen Smyslov, die over zijn af te geven zet 50 minuten nadacht. Spasski won.
- In zijn partij tegen Keres gooide Spasski een kwartje in de lucht, bekeek het resultaat, keek Keres aan en bood remise aan. Keres weigerde, maar bood even later toch maar zelf remise aan.
- De partij Petrosjan-Smyslov eindigde na 10 zetten in remise, waarbij Smyslov opmerkte dat hij mooi de tijd had om naar de bioscoop te gaan.
- In de 15e ronde werd het zo druk dat er geen toeschouwers meer werden toegelaten. Er kwam een bordje 'Uitverkocht' voor het Minerva Paviljoen te hangen. In de hal konden teleurgestelden de partijen op demonstratieborden volgen.

De ronden 10 en 11 werden in Leeuwarden gespeeld, waar het zeer fraaie Beursgebouw (nu: de centrale bibliotheek) als speelzaal werd ingericht. Die bleek uitermate geschikt. Waar de spelers in Amsterdam op een klein podium met weinig beenruimte speelden, was er in het Beursgebouw ruimte in overvloed. Schaken was destijds *hot* in Friesland: tijdens de tiende ronde waren er 1.000 toeschouwers en tijdens de elfde zelfs 1.200!

De deelnemers aan het kandidatentoernooi 1956. Van links naar rechts Filip, Smyslov, Keres, Pilnik, Bronstein, Geller, Spasski, Petrosjan, Panno en Szabo.

De Friezen pakten de zaak groots aan, want naast het schaken stond er nog meer cultuur op het programma, te weten een gezamenlijk diner in De Harmonie, de opening van een tentoonstelling van schilderijen van Van Gogh, en een uitvoering van het Frysk Orkest onder leiding van Theo Olof, dat het vioolconcert in D groot van Tjaikovsky ten gehore bracht. Vassili Smyslov zong twee aria's. De spelers logeerden in het chique hotel Lauswolt te Beetsterzwaag, waar chef-kok Andries Bolt zich speciaal voor de gelegenheid had verdiept in het bereiden van diverse Russische lekkernijen.

Tijdens de elfde ronde speelde secondant Lilienthal simultaan tegen 41 kinderen, en maakte er een mooie show van. Zo nu en dan pakte hij een hand en liet de kinderen een zet uitvoeren, met de woorden "Iek moet auk wat spielen kunnen". De achtjarige Johan Went was zo verdiept in de stelling dat hij één van zijn paarden in de vingers nam en gedachteloos naast het bord zette. Lilienthal zette het paard weer op het bord en zei "Iek wiel kein Vorsprung". De partij eindigde ten slotte in remise, waarmee Lilienthal net zo blij was als de kleine Johan.

Weer terug in Amsterdam kreeg het toernooi een spannende ontknoping toen Keres in de voorlaatste ronde op dramatische wijze van Filip verloor. Bij winst was hij in het kielzog van leider Smyslov gebleven, maar eerst liet hij een gewonnen stelling in remise verzanden en later verloor hij zelfs nog! In de laatste ronde moest Smyslov tegen Pilnik, die geen enkel belang meer had bij de uitslag. Hij bood tot tweemaal toe remise aan, maar Pilnik weigerde hardnekkig. Uiteindelijk werd hij overmoedig en ging het punt dan toch naar Smyslov, die met een score van 11½ uit 18 op de eerste plaats eindigde.

Op 1 mei 1956 mocht Smyslov tijdens de prijsuitreiking, die plaatsvond in het Amstel Hotel, de hoofdprijs van 5.000 Zwitserse franken komen ophalen. Na afloop van de prijsuitreiking was er een optreden van de sopraan Erna Spoorenberg (die liederen van Moessorgsky ten gehore bracht) en de pianist Geza Frid, gevolgd door een slotdiner en een optreden van de Rotterdamse goochelaar Crochet.

De speelzaal in het Minerva Paviljoen. Goed is te zien hoe weinig bewegingsruimte de spelers op het podium hadden.

Tussenstand na 5 ronden:		Tussenstand na 10 ronden:		Tussenstand na 15 ronden:		Eindstand:	
Smyslov	3½	Keres	6½	Smyslov	9	Smyslov	11½
Geller	3	Geller	6	Keres	9	Keres	10
Keres	3	Smyslov	5½	Geller	8½	Bronstein	9½
Bronstein	3	Bronstein	5½	Bronstein	8½	Spasski	9½
Panno	2½	Petrosjan	5½	Spasski	8	Geller	9½
Filip	2½	Filip	4½	Petrosjan	8	Petrosjan	9½
Spasski	2½	Spasski	4½	Szabo	7	Szabo	9½
Szabo	2	Szabo	4½	Panno	6½	Panno	8
Pilnik	1½	Panno	4	Filip	6	Filip	8
Petrosjan	1½	Pilnik	3½	Pilnik	4½	Pilnik	5

Met zijn zege verwierf Smyslov zich het recht om wereldkampioen Botwinnik uit te dagen voor een match om de wereldtitel, en met succes. Smyslov won deze match, die werd gespeeld in het voorjaar van 1957, met 12½-9½, maar heel lang heeft hij niet van zijn wereldtitel kunnen genieten want reeds een jaar later nam Botwinnik met 12½-10½ revanche en had hij zijn titel weer terug.

Prins bleef schaken, en goed ook. In 1965 deed hij weer eens mee aan het Nederlands Kampioenschap, dat dat jaar in Den Haag werd georganiseerd, en hij eindigde samen met Coen Zuidema bovenaan met een score van 7½ uit 11. Eind 1965 werd in het Amsterdamse GAK-gebouw een barrage gespeeld, die door Prins met 2½-1½ werd gewonnen. Als reactie hierop schreef Donner in zijn rubriek in De Tijd geringschattend dat Prins nog geen paard van een loper kon onderscheiden, en dat viel bepaald niet in goede aarde bij Prins.

De laatste partij van de barrage is gespeeld. Lodewijk Prins (rechts) is kampioen van Nederland.

Over zijn vete met Donner is al veel te veel gezegd en geschreven. Ik zal er dan ook niet al te diep op ingaan, maar ik kan het toch niet laten er enkele regels aan te wijden. Donner was gewoon een gruwelijke pestkop die het heerlijk vond om mensen te provoceren, en als hij zag dat hij beet had, werd het alleen maar erger. De meesten vonden dat prachtig (die Donner, die durfde toch maar), maar Prins zag er de humor niet van in, en dat was natuurlijk zijn goed recht. Hij had Donner in zijn gezicht kunnen uitlachen, maar hij koos ervoor zijn ziel in lijdzaamheid te bezitten. Prins: "Hij verzint maar wat. Hij bazelt, hij liegt en hij kwetst. Ik kan dat niet geestig vinden en zal mij niet tot een weerwoord verlagen."

Inmiddels was de Stichting voor Internationale Schaaktraditie Amsterdam waarschijnlijk ter ziele gegaan, maar de precieze datum heb ik niet kunnen traceren. Op 14 juni 1960 kondigde de stichting aan dat er ter gelegenheid van haar 10-jarig bestaan opnieuw een Wereldschaaktoernooi zou worden georganiseerd, identiek aan dat van 1950. De gemeente Amsterdam zegde een bedrag van f 31.000 toe, op voorwaarde dat de stichting zelf een bedrag van ten minste f 40.000 zou ophoesten. Naar alle waarschijnlijkheid is dat niet gelukt, want voor zover ik heb kunnen nagaan is het toernooi nooit gespeeld. Of dat het einde betekende van de stichting is een kwestie van speculatie. Feit is in ieder geval dat de naam na 1960 nergens meer opduikt in welk archief dan ook.

Van 1966 tot aan zijn pensioen in 1984 was Prins als wetenschappelijk beambte werkzaam bij de faculteit Toegepaste Wiskunde van de Technische Hogeschool Twente. In die periode werd hij lid van schaakvereniging Drienerlo, die in 1975 de KNSB-cup veroverde, met Prins aan het eerste bord.

In 1970 werd Prins niet geselecteerd voor het Nederlandse team, dat de Olympiade in het Duitse Siegen zou spelen. Men koos voor Hartoch, hoewel Prins hoger op de ranglijst stond. Bovendien werd Hans Bouwmeester van non-playing captain ineens benoemd tot playing captain, zodat er geen aanvullende speler meer nodig was en de vergoeding kon worden gedeeld door zes man in plaats van zeven.

Prins was des duivels. In een interview in Het Parool van 7 mei 1971 beschuldigde hij de plaatsingscommissie van 'corruptie, koehandel en zelfbevoordeling'. Enkele zinsneden uit dat artikel:

- *"Dat bestuurscollege mist op enkele punten niveau. Mensen die het leuk vinden van tijd tot tijd hun gezicht te mogen laten zien op een departement bij een minister of bij een grootindustrieel. Maar een wantoestand te lijf gaan die verdeeldheid, onrust en ontevredenheid in hun eigen sportbond zaait, nee, daartoe zijn de heren niet in staat. De meesten durven het mes er niet in te zetten. Omdat ze bang zijn, geen visie hebben."*
- *"In de keuzecommissie zitten vijf belanghebbende meesters. Die stellen zichzelf natuurlijk voor ieder belangrijk toernooi op. In twijfelgevallen gunt een commissielid zichzelf altijd wel het bekende voordeel van de twijfel."*
- *"Ik wil helemaal geen dwarsligger zijn, maar wanneer iedereen zit te slapen, dan dwingen ze me ertoe de zaak eens naar buiten te gooien. Misschien dat daarop dan een reactie zal volgen."*

Het artikel leidde tot een breuk met het KNSB-bestuur, dat hem royeerde. Prins werd er niet warm of koud van: "Dat royement beschouw ik als een groot compliment. Het is de beloning voor consequent gedrag."

Ondanks zijn royement bleef Prins tot 1987 voorkomen in de ratinglijst. Althans, min of meer

Uittreksel uit de ratinglijst van 1 september 1987:

Prins, J.	1848
Prins, Karin	1656
Prins, M.	1422
Prins, P.A.	1592
Prins, Peter	1632

Tussen Karin Prins en M. Prins plaatste de KNSB een witregel opdat de goede verstaander zou begrijpen dat daar de naam van Lodewijk Prins diende te worden gelezen.

Wel erg infantiel, en dat vond de KNSB zelf kennelijk ook, want een jaar later zag de ratinglijst er zo uit:

Uittreksel uit de ratinglijst van 1 september 1988:

Prins, J.	1381
Prins, J.H.	1939
Prins, Karin	1656
Prins, M.	1450
Prins, P.A.	1592
Prins, Peter	1632

Witregel gewist

Tussen Prins en de KNSB is het nooit meer goedgekomen. Brieven die de KNSB hem stuurde werden ongeopend geretourneerd, en hij vertikte het vertegenwoordigers van het KNSB-bestuur telefonisch te woord te staan.

In 1982 werd Prins door het FIDE-congres, dat vergaderde in het Zwitserse Luzern, benoemd tot honorair grootmeester, wat Donner, tijdens dat congres aanwezig, inspireerde tot het schrijven van zijn hilarische artikel 'Ich muss nach Holland bellen', dat verscheen in De Volkskrant van 11 november 1982. Donner, bij het horen van het nieuws: "Het laatste dat ik mij herinner is dat ik langzaam van mijn stoel onder de tafel gleed." Maar hij had ook waarderende woorden: "Hij heeft het verdiend, zeker!" en "Ik had hem niet altijd zo moeten plagen." Verzoenende woorden, maar die waren aan Prins niet besteed want hij was standvastig en onwrikbaar in het onderhouden van zijn vetes.

Op 27 januari 1993 vierde Prins zijn 80^e verjaardag toen ineens KNSB-vicevoorzitter Goldschmeding op de stoep stond met een bosje bloemen. Prins stond hem vriendelijk te woord, en nadat Goldschmeding was vertrokken zei hij tegen zijn echtgenote Hermance: "Gooi die bloemen maar in de vuilnisbak". Tot op het bot principieel, met een knipoog naar zijn achternaam zou je het bijna *prinsipieel* kunnen noemen Overigens bleven de bloemen een vuilnisbaklot bespaard, want dat kon Hermance toch niet over haar hart verkrijgen. Een van hun dochters kreeg ze mee naar huis.

In zijn laatste jaren schaakte Prins niet veel meer. Zijn laatste toernooi speelde hij in 1993 in het Italiaanse Cattolica, waar hij met 4½ uit 9 in de middenmoot eindigde. Hij overleed op 11 november 1999. Vier dagen later werd hij, conform zijn wens, in stilte begraven, pas daarna werd zijn overlijden bekendgemaakt. Hij was een kleurrijk mens.

25 vragen aan Mark Nieuwenbroek!

Geboren?

Jazeker, op 25 augustus 1980 in Breda, de parel van het zuiden!

Van wie heb je schaken geleerd? Hoe oud was je toen?

In groep 6 van de basisschool, ik was toen 9. Er werd klassikaal schaakles gegeven door Henk Soeterboek, die een connectie had met de lokale schaakclub. Met een aantal klasgenoten heb ik op een gegeven moment de stap gemaakt naar schaakclub D4 in Oosterhout.

Wat is je beste karaktereigenschap?

Er wordt weleens beweerd dat ik aardig kan luisteren en observeren. Een hele verrijking voor onze schaakclub, waar een hoop blablabla te horen valt. Bah, vreselijk gezellig ☺.

En je slechtste?

Ik wil nog wel eens ongeduldig worden; die koningspoppetjes moeten bijvoorbeeld op een gegeven moment gewoon naar voren!

Beste film?

Ik twijfel tussen *Platoon* en *Batman – The Dark Knight*; het wordt *Platoon* vanuit inhoudelijke overwegingen.

Favoriete acteur?

Heath Ledger; dat komt door zijn fantastische rol als The Joker in *The Dark Knight*.

Favoriete actrice?

Scarlett Johansson. Goh, wat kan die meid acteren!

Favoriete schrijver?

Stephen Ambrose. Dat verdient hij door zijn boek Band of Brothers.

Favoriete schilder of kunstenaar?

Dan maar Annie Schilder.

Wie is je favoriete schaker aller tijden?

Dat moet mede-Brabo Jan Winsemius zijn, wat kan die man schaken! Hij speelt ook niet voor niets in Het Grote Derde. Andere kanshebbers zijn uiteraard alle andere lange mannen van Het Grote Derde.

Voor welk TV-programma blijf je thuis?

Voor geen enkel TV-programma blijf ik thuis, maar als het even kan pak ik Match of the Day mee.

Hoeveel uur per week besteed je gemiddeld aan schaakstudie?

Hahahahaha, ik kom niet verder dan de uurtjes op de club.

Op welke partij stem je?

Nieuwenbroek-Winsemius eerder dit seizoen, dat was ragfijn. Voor de nieuwsgierige lezers, Nieuwenbroek ging met de Winsemius, uh winst aan de haal!

Naar welke muziek luister je het liefst?

Ik luister naar van alles, zelfs naar de 'muziek' die onze barkeepers Marius en René soms opzetten ☺.

Wat is je favoriete sport naast schaken?

Squashen en hardlopen.

Welke hobby's beoefen je in je vrije tijd?

Heb je me niet gehoord meneer de vragensteller? ☺. Squashen en hardlopen dus. Daarnaast mag ik graag uit eten gaan, of af en toe zelf wat lekkers proberen te maken, of een drankje doen met collega's, (schaak)vrienden en familie.

Welke krant lees je serieus?

Niet de hele krant, maar ik lees geregeld artikelen uit het Financieel Dagblad en Het Parool.

Op welke leeftijd speelde je je eerste serieuze partij?

Hmmm, wat is de definitie van serieuze partij? Ik neem elke partij serieus, zelfs een potje Kroatisch doorgeefschak.

Wat is het beste toernooiresultaat dat je ooit hebt geboekt?

Snelschaakkampioen van Het Probleem! Dat komt ook omdat ik een legendarische opvolger kreeg, Sander van de Wiel! (ik hoor sommige clubleden zijn naam al weer scanderen)

Bij wie zou je graag vergif in de thee willen doen?

Vergif gaat wel erg ver, meneer de vragensteller. Maar een middeltje om wat meer saamhorigheidsgevoel te bevorderen zou in het kopje thee van meneer Trump geen kwaad kunnen.

Ben je gelovig c.q. bijgelovig?

Ik stap altijd met mijn linkerbeen de speelzaal in Nee, natuurlijk doe ik dat niet.

Wat is je favoriete vakantieland?

Oei, dat is erg lastig. Vorig jaar ben ik in Japan geweest, dat had een erg fraaie mix van fantastisch eten, indrukwekkende natuur, interessante cultuur en immense steden. Maar de natuurpracht van Canada, IJsland of de westkant van de VS valt ook niet uit te vlakken.

Wat eet je het liefst?

Gevarieerd en het liefst vers, zoals stampotten, pasta's, rijstgerechten en natuurlijk een bitterballetje rechtstreeks uit het vet.

Wat drink je het liefst?

Tijdens de derde helft na het schaken uiteraard een Hoegaarden!

Wat mis je op de club?

Een of meerdere opruimrobots. Het komt nu wel heel vaak neer op dezelfde clubleden die de zaal opruimen. Oef, dat is wel een zwaar antwoord om de inquisitie te beëindigen. Vooruit, een luchtiger alternatief: een toevoeging van een of meerdere speciaalbiertjes aan het barassortiment.

Boekbespreking

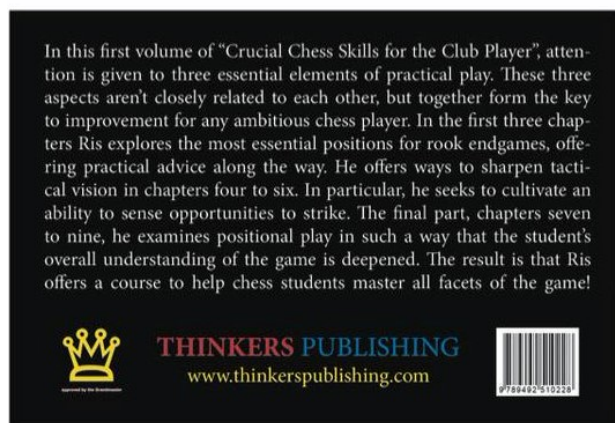
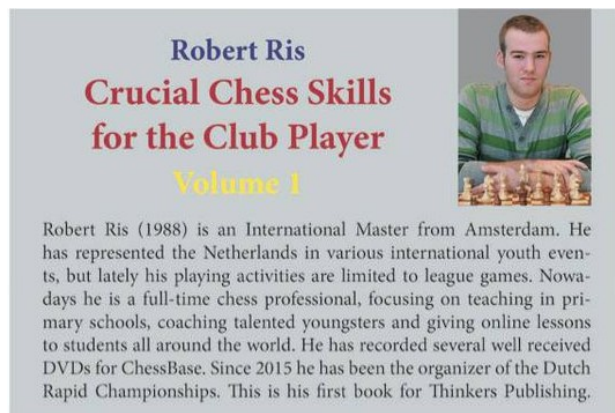
– door Dirk Goes –

Bij de Belgische uitgeverij Thinkers Publishing verscheen onlangs het eerste boek van de bekende schaaktrainer Robert Ris, getiteld *Crucial Chess Skills for the Club Player*. 'Volume 1' staat er op de voorkaft, wat doet vermoeden dat er op termijn ook een volume 2 zit aan te komen¹. Robert, die in 2007 de meestertitel behaalde, is een bekende verschijning in de Amsterdamse schaakwereld en komt ook weleens bij Amsterdam West over de vloer, waar hij overigens zelden verder komt dan de bar.

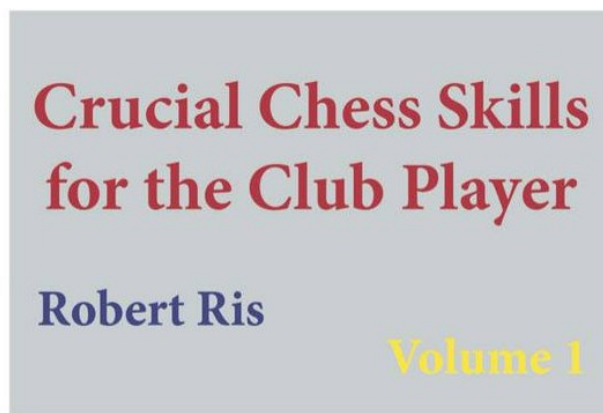
Ik heb het boek met veel plezier gelezen. Robert heeft een prettige schrijfstijl en strooit gul met allerlei leerzame tips, zoals daar zijn:

- ✓ Kijk naar alle mogelijkheden, ook naar de op het eerste gezicht krankzinnige zetten.
- ✓ Kijk eerst naar geforceerde zetten (zoals slaan en schaak), pas daarna naar de andere.
- ✓ Beantwoord een dreiging bij voorkeur met een tegendreiging en ga niet overloos zitten verdedigen.
- ✓ Zet de toren achter de vrijpion.
- ✓ Denk niet te dogmatisch. Hoe paradoxaal dan ook, het ruilen van actieve stukken tegen passieve stukken kan een goed idee zijn, iedere stelling is uniek.

Verder wijst hij op het belang van ruimtelijk overwicht, en beveelt het gebruik aan van de h-pion als stormram. Ik zie Manuel Bosboom al instemmend knikken

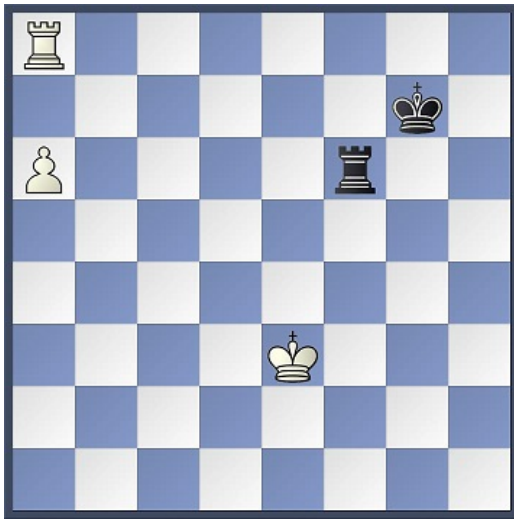

Crucial Chess Skills for the Club Player 1 Robert Ris

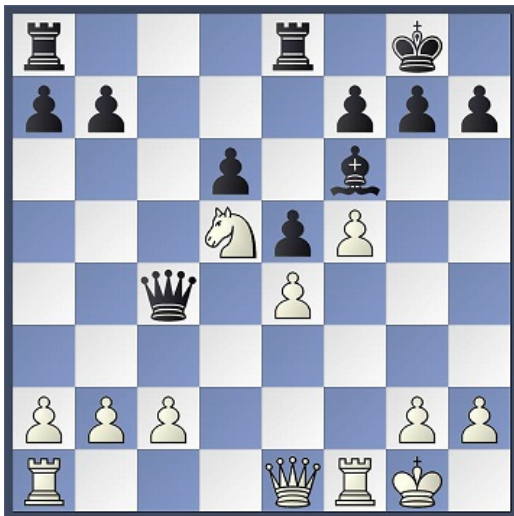
De eerste vier hoofdstukken van het boek gaan over eindspelen, in het bijzonder toreneindspelen. Vanzelfsprekend komen de bekende theoretische stellingen van Philidor en Lucena aan bod, maar wist u dat er ook een zogenaamde stelling van Vancura bestaat? Deze, genoemd naar de Tsjechische componist Josef Vancura (1898-1932), ziet er als volgt uit:

¹ Sterker nog, die verscheen rond de kerst, verkrijgbaar bij de betere schaakboekhandel.

De zwarte toren staat ideaal op f6. De witte toren is gebonden aan de dekking van de pion op a6, en zodra de koning de dekking overneemt wordt hij bestookt met schaakjes van de zijkant. Wit komt niet verder en de stelling is theoretisch remise, handig om te weten.

De hoofdstukken 5 tot en met 9 gaan over tactische wendingen, initiatief, zwakke pionnen, en het verschil tussen slechte en sterke stukken. Als voorbeeld van de laatstgenoemde categorie wordt onder andere gegeven de partij Smyslov-Rudakovsky (Moskou 1945) waarin de volgende stelling op het bord kwam:

Robert noemt dit terecht een droomstelling voor wit. Het paard is overduidelijk superieur aan de loper, en in de partij had Smyslov nog maar elf zetten nodig om het punt binnen te harken.

Het boek is doorspekt met voorbeelden uit de praktijk, waarbij de groten der aarde langskomen. Het was grappig te lezen dat Robert niet schroomt om wereldkampioen Carlsen streng te kapittelen inzake diens slordige analyse van een partij Svidler-Hammer, Sandnes 2013.

Tot slot nog wat opbouwende kritiek. Sommige variantenbomen zijn wel erg lang, wat niet tot naspelen uitnodigt, en de vertaling van het Nederlands naar het Engels is hier en daar voor verbetering vatbaar. Zo kwam ik een regel '*checkmate in the next move*' tegen, wat natuurlijk moet zijn '*checkmate on the next move*', maar wellicht was de vertaler geen schaker.

Niettegenstaande bovenstaande aandachtspuntjes beveel ik dit boek van harte bij u aan!

P.S.: Ik ging ervan uit dat Robert het boek in het Nederlands had geschreven en dat het daarna in het Engels is overgezet door een gediplomeerd vertaler, maar uit doorgaans betrouwbare bron (Robert zelf) blijkt hij het boek eigenhandig in het Engels te hebben geschreven. Dat *checkmate in the next move* was een voutje, kan gebeuren

Kun je als schaker rationeel de beste zetten doen?

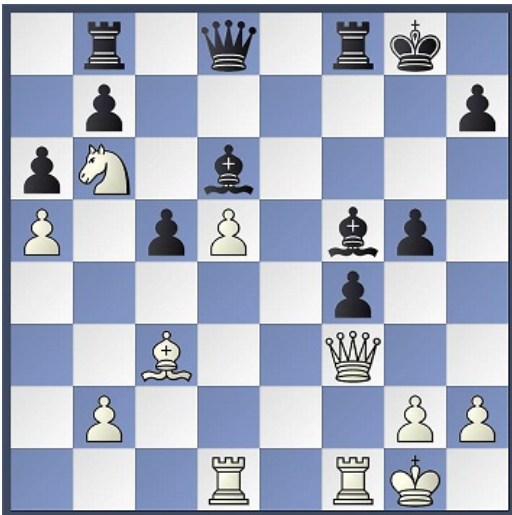
– door Casper Hoorn –

Als klein jongetje ging ik met mijn vader schoenen kijken voor hemzelf. Hij besloot om ongeveer tien schoenenwinkels binnen te lopen en het assortiment eens grondig te bestuderen, om vervolgens te twijfelen en te aarzelen welke schoen in welke schoenenwinkel nou het mooist was. Vervolgens begonnen we weer van voren af aan, totdat hij eindelijk besloot niet een keuze te kunnen maken en we naar huis teruggingen. Dezelfde besluitvormingsprocedure werd door mijn vader ook toegepast op het huren van een hotel voor een nacht, of het maken van een keuze van een maaltijd bij het uit eten gaan. Als kind was dat voor mij een frustrerend proces.

Met enige fantasie is dit ongeveer het proces wat we bij het schaken ook doorlopen. We overwegen een aantal opties, we proberen elke optie te beoordelen op de plussen en minnen, en proberen vervolgens een keuze te maken over welke optie het meest gunstig zou moeten zijn. In die zin lijkt het schaken op een rationele bezigheid waarbij we in staat zijn op basis van logische argumenten de voors en tegens tegen elkaar af te wegen. Schaken zou schaken niet zijn als we regelmatig worden geconfronteerd met de irrationaliteit die er in dit besluitvormingsproces de kop op steekt. In dit artikel zal ik betogen dat een volledig rationele keuze onmogelijk is, in het echte leven niet, en ook op het schaakbord niet, hoewel we veelal in de illusie verkeren, net als mijn vader, dat dit wel mogelijk is en we ons hierdoor soms eindeloos sufrekenen en zitten te wikken en te wegen om maar tot de zekerheid van de beste zet te komen.

In dit artikel bepleit ik, in navolging van de Amerikaanse psycholoog Herbert Simon, de stelling dat mensen niet in staat zijn om tot volledig rationele keuzes te komen. Simon noemt dit 'bounded rationality' (beperkte rationaliteit). In een ideaal rationeel proces kan een schaker alle mogelijke alternatieven en de gevolgen hiervan overzien; op basis hiervan wordt dan een gewogen keuze gemaakt. Achter het bord wordt echter niet voldaan aan de randvoorwaarden voor een ideaal rationeel proces. Simon benoemt beperkte intelligentie (al zal dat voor menig schaker natuurlijk niet gelden) omdat dit ervoor zorgt dat je niet alle gevolgen van een alternatief kan overzien. Daarnaast zijn er factoren van buitenaf die het besluitvormingsproces beïnvloeden. Het gevolg is dat veel schakers zullen kiezen voor een acceptabele zet in plaats van de beste zet.

Als fraaie illustratie van de irrationaliteit van de besluitvorming wil ik één van de partijen uit de WK-match tussen Carlsen en Caruana erbij halen. De stelling is als volgt.

Vele commentatoren beschouwden dit als een kansrijke positie voor Caruana (wit). In plaats van bijvoorbeeld Dh5 te spelen, besloot hij echter een kalmere zet te doen (h3) waarmee hij zijn aanvalskansen verspeelde. Zijn coach Rustam Kasimdzhanov schreef over dit besluit: "However, a short time before that moment there was a disturbance, which one could see in the video of the live webcast. There was some kind of noise, a voice from the radio or some such thing. [There was a security camera "talk back" accidentally active -Ed.] Both players suddenly looked up. Maybe Fabiano got distracted. Instead of thinking about his options and to calculate, he suddenly plays h3. That's the kind of move you make when you have to go to the bathroom. You are not fully focused and you quickly play an obvious move."

Een typisch herkenbaar voorbeeld van hoe externe factoren ons rationele vermogen beïnvloeden om de verschillende opties goed te analyseren en te vergelijken. Laatst speelde ik tegen een tegenstander die bij een van mijn zetten een vraagteken plaatste, waarmee hij mij in ieder geval beïnvloedde (in dit geval positief omdat ik hem het tegendeel wilde bewijzen). Tijdens een

andere wedstrijd hoorde ik de tegenstander van Olivier Hersperger constant praten en de zetten van commentaar voorzien. De hoeveelheid blikken van mensen om je heen die naar je partij kijken, of het moment dat je in tijdnood verkeert, is soms lastig te verteren. Soms is het bijna onmogelijk om je niks aan te trekken van de lichaamstaal van je tegenstander.

Een goede sportman moet in staat zijn om deze externe invloeden de baas te zijn. Een lastiger aspect zijn onze interne invloeden tijdens een partij. In een eerder artikel gaf ik aan hoe we soms last hebben van onszelf tijdens het schaken. Hoewel de hoeveelheid emoties die tijdens een partij opspelen vaak juist de reden is waarom we schaken een mooie sport vinden, kan het ons beoordelingsvermogen heftig beïnvloeden. Misschien wel de grootste vijand is het optimisme van een goede stelling. Dat optimisme zorgt ervoor dat je makkelijker besluit omdat je je toch wel in een betere of gewonnen stelling bevindt, maar mijn beste partijen heb ik gespeeld wanneer ik sceptisch en kritisch bleef in een gewonnen stelling. Een andere lastige invloed is de druk die we onszelf opleggen, bijvoorbeeld de druk die wordt veroorzaakt door de tijd ('ik moet nu wel snel zetten, want ik sta achter in tijd') of de druk die ontstaat doordat je vindt dat je moet winnen van een betere tegenstander. Een andere kwaal is het pragmatisme van zetten: iets lijkt en voelt een logische zet (bijvoorbeeld ingegeven door je intuïtie) en je bedenkt je al snel dat dit de zet moet zijn, ondanks dat je niet alle opties zorgvuldig hebt afgewogen. Ten slotte wil ik nog het pessimisme van het verliezen aanduiden. Soms lijkt de angst of de onzekerheid om te verliezen zo groot dat we al gauw kiezen voor verdedigende of verstandige zetten (of 'achteruitschaken', zoals Sander van de Wiel dat verwoordt). In veel gevallen onderschat je hiermee je stelling. Iedere Russische schooljongen kan je vertellen dat schaken stukken eenvoudiger wordt wanneer je het initiatief hebt, en dat krijg je meestal door de meest vitale en aanvallende zetten te doen.

Een ander probleem dat ons als schakers regelmatig in de weg zit, is dat de alternatieven onmogelijk op een rationele manier met elkaar kunnen worden vergeleken. We weten van een stukoffer dat je initiatief en tijd wint voor een aanval, maar in hoeverre is dat beter dan een verstandige positionele zet die je stelling wat beter maakt? In welke positie is het juist goed om je loper voor een paard te geven, en in welke niet? Hoe maak je de afweging wanneer het wel of niet kan? Op een moment komt een gebrek aan volledige informatie over wat de beste keuze is naar boven en moet je op basis van onvolledige informatie een keuze maken.

De Israelische psycholoog Kahneman (in Groenhuijsen) is een expert op het gebied van de logica van het irrationele. Hij legt ons het volgende fraaie voorbeeld voor:

"Stel, je krijgt een voorstel om te gaan beleggen. De ene optie leidt tot een zekere winst van 8.500 euro en de tweede optie biedt een kans van 90% op 10.000 euro (10% op nul). Vrijwel iedereen kiest voor de zekere 8.500 euro.

Diezelfde dag krijg je in een lopend conflict een keuze voorgelegd door je advocaat. Je kunt afkopen voor 8.500 euro of je kan alsnog naar de rechter met 90% kans dat je wint. Vrijwel iedereen kiest voor de gang naar de rechter. Dat noemt Kahneman de logica van het irrationele. Bij een positief vooruitzicht (de beleggingsdeal) vertoont de mens risicomijdend gedrag, bij een negatief vooruitzicht (het geschil) vertoont de mens risicovol gedrag."

Als we dit doorvertalen naar het schaken, dan zou dat betekenen dat bij een fraaie aanval met de kans op winst of mat we regelmatig te risicomijdend zijn, terwijl we op het moment dat we op verliezen staan meer risico's nemen om dit verlies te vermijden.

Een ander voorbeeld dat wordt gegeven is het volgende:

"Stel, je krijgt weer zo'n beleggingsvoorstel, maar nu met een 50/50 kans op 15.000 euro winst of 10.000 euro verlies. Vanuit de klassieke theorie van de nutsmaximalisatie moet je het voorstel accepteren, maar in de praktijk accepteert een meerderheid dit niet."

Kahneman verklaart dit gedrag met de term 'loss aversion'. Verlies doet de mens meer pijn dan winst hem goed doet.

Als je dit doorvertaalt naar het schaken, dan betekent dit dat we over het algemeen conservatiever en behoudender spelen wanneer er veel op het spel staat, en dat wanneer we niet overtuigd zijn van een aanval we dit niet spelen en we de risico's vermijden. Opvallend is dat dit voor een blitzpotje vaak niet geldt omdat we zo snel weer een nieuwe kans krijgen. Hierdoor zijn we sneller geneigd meer risico's te nemen.

Ik denk dat een belangrijke deugd tijdens het schaken de voortdurende twijfel is. Twijfel of je de goede zet speelt, de opties analyseren, vergelijken en de consequenties doorrekenen. Tegelijkertijd moeten we accepteren dat irrationaliteit een grote rol speelt in het spel, dit te hard proberen te voorkomen wordt automatisch weer een irrationaliteit. Immers, elke speler die te lang doet over het spelen van zetten om maar de zekerheid te hebben dat het de beste zet is, is op den duur te lang bezig met het doen van zetten en zich te weinig bewust dat er in het schaken onzekerheid en irrationaliteit schuilt, net als in het dagelijks leven.

Geraadpleegde bronnen:

<https://www.hansgroenhuijsen.nl/4-fields/de-logica-van-het-irrationele/>
https://nl.wikipedia.org/wiki/Herbert_Simon

De dubbele rochade

– door Dirk Goes –

De Duitser Wolfgang Heidenfeld (1911-1981) gold in zijn jonge jaren als een groot talent. In 1929 speelde hij in Berlijn een aardige partij tegen Constantin Zietemann, die op gewelddadige wijze van het bord werd gezet.

Wit:	Wolfgang Heidenfeld
Zwart:	Constantin Zietemann

1. e4 e5; 2. Pf3 Pc6; 3. Lc4 Lc5; 4. 0-0 Pf6; 5. d4 Lxd4; 6. Pxd4 Pxd4; 7. f4 Pc6

8. Lxf7+ Kf8

8. Kxf7; 9. fxe5 Pxe5; 10. Dd5+ en wit wint zijn stuk met rente terug.

9. fxe5 Pxe5; 10. Lb3 d6; 11. Lg5 Lg4; 12. Dd2 Ke7; 13. Df4 Tf8; 14. h3 Ld7; 15. Pc3 c6; 16. Tad1 h6

17. Txd6! Db6+

Op 17. Kxd6 wint wit met 18. Dxe5+! Kxe5; 19. Lf4+ Kd4; 20. Td1+ Kc5; 21. Le3+ Kb4; 22. Td4+ Kc5; 23. Td5+ Kb4; a3 mat en 17. Pg6 faalt op 18. Txf6! Pxf4; 19. Te6++ Kf7; 20. Txf4+ Kg8; 21. Txh6+ Tf7; 22. Lxf7+ Kf8; Th8 mat.

18. Kh1 Kxd6; 19. Dxe5+ Kxe5; 20. Lf4+ Kd4; 21. Td1+ Kc5; 22. Ld6 mat.

Heidenfeld is echter niet zozeer beroemd geworden door zijn winstpartijen, maar vooral omdat hij ooit tweemaal rokeerde in dezelfde partij! In 1973 speelde hij in Dublin tegen de Ier Noel Kerins:

Wit: Wolfgang Heidenfeld
Zwart: Noel Kerins

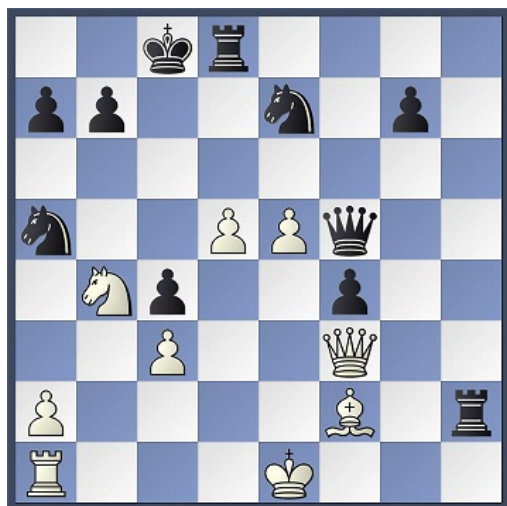
1. e4 e6; 2. d4 d5; 3. Le3 Pf6; 4. e5 Pfd7; 5. f4 c5; 6. c3 Pc6; 7. Pf3 Db6; 8. Dd2 c4; 9. Le2 Pa5

10. O-O

De eerste keer.

10. f5; 11. Pg5 Le7; 12. g4 Lxg5; 13. fxg5 Pf8; 14. gxf5 exf5; 15. Lf3 Le6; 16. Dg2 O-O-O; 17. Pa3 Pg6; 18. Dd2 f4; 19. Lf2 Lh3; 20. Tfb1 Lf5; 21. Pc2 h6; 22. gxh6 Txh6; 23. Pb4 De6; 24. De2 Pe7; 25. b3 Dg6+; 26. Kf1 Lxb1; 27. bxc4 dxc4; 28. Db2 Ld3+; 29. Ke1 Le4; 30. De2 Lxf3; 31. Dxf3 Txh2; 32. d5 Df5

33. O-O-O

En de tweede keer, net zo makkelijk! Veel had Heidenfeld er overigens niet aan, want de stelling bleef voor hem verloren.

33. Th3; 34. De2 Txc3+; 35. Kb2 Th3; 36. d6 Pec6; 37. Pxc6 Pxc6; 38. e6 De5+; 39. Dxe5 Pxe5; 40. d7+ Pxd7; 0-1.

Max Euwe Centrum al bijna 32 jaar een begrip!

Eind 2018 bestaat het Max Euwe Centrum (MEC) 32 jaar. Begonnen in de Paleisstraat, maar nu inmiddels meer dan 26 jaar op het Max Euweplein, op de eerste verdieping boven het bekendste buitenschaakspel van Nederland.

Het MEC is opgericht ter nagedachtenis aan Max Euwe, de enige Nederlandse wereldkampioen schaken (1935-1937). Er is een permanente tentoonstelling over Euwe, er zijn wisseltentoonstellingen en er is een grote bibliotheek met meer dan 10.000 titels.

In het MEC kun je leuk en interessant beeldmateriaal over schaken bekijken, je kunt er leren schaken op de computer, er zijn leuke schaakpuzzels om op te lossen, kun je snuffelen in de duizenden boeken, ook zijn er tweedehands boeken te koop, maar natuurlijk kun je er ook een potje schaken. Voor de jeugd zijn er museumquizen, speciale leerzame en ludieke spelletjes, schaaktekeningen en videoclips.

Met enige regelmaat organiseren we schaaktrainingen, lezingen, boekenmarkten, filmmiddagen en elke zomer een groot Schaakfestival, buiten op het Max Euweplein. Ook geven we vier keer per jaar een nieuwsbrief uit (twee papieren en twee digitale). Op onze website, een *must* voor elke schaakliefhebber, staat nog veel meer over onze activiteiten en over Euwe.

Interessant voor jong en oud, en de toegang is gratis!

Het MEC is dinsdag tot en met vrijdag en op de eerste zaterdag van de maand geopend van 12.00 tot 16.00 uur.

Max Euwe Centrum
Max Euweplein 30a
1017 MB Amsterdam

020-6257017
euwemec@xs4all.nl
www.maxeuwe.nl